

*Adroddiad Blynyddol
Cyllid a
Llywodraethu
2011/2012*

A H Kirkham BA (Anrhydedd) CPFA

Cyfarwyddwr Strategol – Arian ac Effeithlonrwydd

CYNNWYS

	Tudalen
CYFLWYNIAD	5
RHAGAIR EGLURHAOL	6 - 12
DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU'R DATGANIAD CYFRIFON	
▪ Cyfrifoldebau'r Awdurdod	13
▪ Cyfrifoldebau'r Swyddog Adran 151	14
ADRODDIAD YR ARCHWILIWR	15 - 16
DATGANIAD CYFRIFON 2011/12:	
DATGANIAD O EGWYDDORION A PHOLISIŌU CADW CYFRIFON	17 - 36
DATGANIADAU CRAIDD	
▪ Symudiadau yn Natganiad y Cronfeydd wrth Gefn	37 - 38
▪ Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	39
▪ Y Fantolen	40
▪ Datganiad ynglŷn â Llif Arian	41
NODIADAU I'R CYFRIFON:	
Nodyn 1	42
Nodyn 2	42
Nodyn 3	43
Nodyn 4	44
Nodyn 5	44
Nodyn 6	45 - 48
Nodyn 7	49 - 50
Nodyn 8	51
Nodyn 9	51
Nodyn 10	51
Nodyn 11	52 - 54
Nodyn 12	55
Nodyn 13	56
Nodyn 14	57 - 58
Nodyn 15	59 - 61
Nodyn 16	62
Nodyn 17	62
Nodyn 18	63
Nodyn 19	63
Nodyn 20	64
Nodyn 21	65
Nodyn 22	65 - 66
Nodyn 23	67
Nodyn 24	67 - 73
Nodyn 25	74
Nodyn 26	74
Nodyn 27	75
Nodyn 28	75 - 79
Nodyn 29	79
Nodyn 30	80

	Page No.
Nodyn 31	81
Nodyn 32	81
Nodyn 33	82
Nodyn 34	82 - 83
Nodyn 35	84
Nodyn 36	85 - 86
Nodyn 37	87 - 88
Nodyn 38	88
Nodyn 39	89
Nodyn 40	90 - 93
Nodyn 41	93 - 94
Nodyn 42	94
Nodyn 43	95
Nodyn 44	95
Nodyn 45	95 - 100
Nodyn 46	100
Nodyn 47	100
Nodyn 48	100 - 104
Nodyn 49	105
Nodyn 50	105
Nodyn 51	106
Nodyn 52	107
CRONFA'R DEGWM	108 - 111
YMDDIRIEDOLAETH ADDYSG LLANRWST	112 - 113
GEIRFA	114 - 121
DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL (ATODIAD)	1 - 16

CYFLWYNIAD

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy'n awdurdod unedol sy'n darparu holl brif wasanaethau llywodraeth leol, megis Addysg, Gwasanaethau Cymdeithasol, Hamdden, Cynllunio a Phrifyrdd.

Mae gan Fwrdeistref Sirol Conwy boblogaeth o tua 112,000. Mae tua 80% o'r boblogaeth yn byw ar hyd y llain arfordirol sy'n cynnwys trefi Abergele, Bae Colwyn a Llandudno. Mae gweddill y boblogaeth wedi ei gwasgaru ar draws yr ardal sy'n estyn o Ddolwyddelan yn y de-orllewin a Llangwm a Dinmael yn y de-ddwyrain. Mae tua thraean o drigolion Conwy'n siarad Cymraeg a thua hanner y boblogaeth yn y Fwrdeistref Sirol wedi eu geni yng Nghymru.

Llywodraethu Gwleidyddol

Mae gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy 59 o gynghorwyr etholedig, sy'n cynrychioli 38 rhanbarth etholiadol. Cyfansoddiad gwleidyddol y Cyngor yn dilyn yr etholiadau ym mis Mai 2012 yw:

- 19 Annibynnol
- 13 Ceidwadwyr
- 12 Plaid Cymru
- 10 Llafur
- 5 Democratiaid Rhyddfrydol

Y Cyngor

Y Cyngor (59 Cynghorydd) sy'n pennu'r gyllideb a'r polisïau cyffredinol. Mae'n cyfarfod pedair gwaith y flwyddyn, ac yn trafod y gwahanol ddewisiadau ar gyfer materion pwysig sy'n wynebu'r Fwrdeistref Sirol. Mae'r Cyngor yn penodi Arweinydd y Cyngor ac aelodau eraill y Cabinet, ac yn dosbarthu cyfrifoldebau (portffolios) i aelodau'r Cabinet. Y Cyngor hefyd yw canolbwynt unrhyw drafodaeth am berfformiad y Cabinet.

Cabinet

Mae'r Cabinet yn cynnwys deg cynghorydd ynghyd ag Arweinydd y Cyngor sy'n cadeirio cyfarfodydd y Cabinet. Mae gan bob aelod Cabinet bortffolio penodol o gyfrifoldeb ar gyfer meysydd gwasanaeth y Cyngor.

RHAGAIR EGLURHAOL

1. Bwriad Datganiad Cyfrifon y Cyngor yw darparu gwybodaeth glir ynglŷn ag effaith ariannol gweithgareddau'r Cyngor yn ystod y cyfnod dan sylw, ar ffurf sy'n hawdd ei deall.
2. Mae'r cyfrifon wedi'u paratoi yn unol â Chod Ymarfer Cyfrifeg Awdurdod Lleol (2011/12 - Y Cod), sy'n nodi'r egwyddorion a'r arferion angenrheidiol i roi barn 'cywir a theg' am sefyllfa ariannol a thrafodion awdurdod lleol. Mae'r Cod 2011/12 yn cynnwys 'arfer cyfrifyddu priodol' dan delerau adran 21 (2) Deddf Llywodraeth Leol 2003. Cod 2011/12 yw'r cyntaf i fod yn seiliedig ar y Safonau Hysbysu Ariannol Rhyngwladol (IFRS).
3. Mae costiau gwasanaethau yn y Datganiad Cyfrifon yn cydymffurfio â'r Cod Ymarfer Adroddiadau Gwasanaeth 2011/12 (SeRCOP) sy'n diffinio Cyfanswm y Gost ac sy'n amlinellu dadansoddiad gwariant y gwasanaeth i'w fabwysiadu, ynghyd â dadansoddiad goddrychol safonol a argymhellir.
4. Mae'r cyfrifon hyn yn cynnwys y datganiadau ariannol a ganlyn, yn unol â'r Cod:

a) **Datganiad cyfrifoldebau'r Datganiad Cyfrifon**

Mae'n nodi cyfrifoldebau' penodol y Cyngor a'i swyddogion wrth baratoi a chymeradwyo'r Datganiad Cyfrifon.

b) **Datganiad Egwyddorion a Pholisïau Cyfrifyddu**

Pwrpas y datganiad yw esbonio sail ffigurau'r Cyfrifon. Mae'n amlinellu'r polisïau cyfrifeg sydd wedi'u mabwysiadu.

c) **Y Datganiadau Ariannol 'Craidd'**

1. Datganiad Symudiadau Mewn Cronfeydd Wrth Gern

Mae'r datganiad hwn yn dangos y symudiadau yng ngwahanol gronfeydd wrth gefn yr Awdurdod yn ystod y flwyddyn, a ddadansoddiwyd fel 'cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy' (h.y. y rhai y gellir eu defnyddio i ariannu gwariant neu i ostwng trethi lleol) a chronfeydd eraill. Mae'r llinell Gweddill neu'r (Ddiffyg) wrth Ddarparu Gwasanaethau'n dangos gwir gost economaidd daprau gwasanaethau'r Awdurdod, y mae rhagor o fanylion amdanynt i'w gweld yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Mae'r rhain yn wahanol i'r symiau statudol y mae'n rhaid eu codi ar Fantolen Cronfa'r Cyngor ar gyfer gosod Treth y Cyngor. Mae'r llinell Cynnydd / Gostyngiad Net cyn trosglwyddo i Gronfeydd wedi'u Clustnodi, yn dangos Mantolen Cronfa'r Cyngor cyn unrhyw drosglwyddiadau dewisol i / neu o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd, yr ymgwymerodd y Cyngor â nhw.

Roedd y cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy yn £36.768 miliwn ar ddiwedd y flwyddyn 31 Mawrth 2012 (31 Mawrth 2011 £39.482m), gan gynnwys gweddill o £3.005 miliwn yng Nghronfa'r Cyngor (31 Mawrth 2011 £3.005m).

2. Y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr

Mae'r datganiad hwn yn dangos cost cyfrifo darparu gwasanaethau'n unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol yn ystod y flwyddyn, yn hytrach na'r swm i'w ariannu o'r trethi. Mae awdurdodau'n codi treth ar gyfer gwariant, yn unol

â'r rheoliadau; efallai bydd hyn yn wahanol i'r gost gyfrifo. Dangosir sefyllfa'r dreth yn y Datganiad Symudiadau'r Cronfeydd. Mae'r datganiad yn dangos bod £5.544m yn weddill yn ystod y flwyddyn. (roedd arian dros ben o £45.245miliwn yn 2010/11), oherwydd bod y newid yn y modd yr ymddrinnir â chostau pensiwn gwasanaeth blaenorol o sail RPI i CPI wedi cael effaith sylweddol ar yr arian dros ben ar gyfer 2010/11, ond wedi'i fewnoli ar gyfer 2011/12.

3. Y Fantolen

Mae'r Fantolen yn dangos gwerth yr asedau a'r rhwymedigaethau sy'n cael eu cydnabod gan yr Awdurdod ar ddyddiad y Fantolen. Mae asedau net yr Awdurdod (asedau llai rhwymedigaethau) yn cyd-fynd â chronfeydd yr Awdurdod. Rhoddir gwybod am y cronfeydd wrth gefn mewn dau gategori. Y categori cyntaf yw cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy, hynny yw, y cronfeydd wrth gefn y byddai'r Awdurdod yn gallu eu defnyddio efallai i ddarparu gwasanaethau, yn amodol ar yr angen i ddarparu lefel darbodus o gronfeydd wrth gefn ac unrhyw gyfyngiadau statudol ar eu defnydd (er enghraifft, y Gronfa Derbyniadau Cyfalaf y gellir ei defnyddio i ariannu gwariant cyfalaf yn unig neu i ad-dalu dyledion). Ail gategori'r cronfeydd wrth gefn yw'r rhai hynny nad yw'r awdurdod yn gallu eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau. Mae'r categori hwn yn cynnwys cronfeydd wrth gefn gydag enillion a cholledion heb eu cyflawni (er enghraifft y Gronfa Ailwerthuso), lle byddai'r arian ar gael i ddarparu gwasanaethau'n unig, petai'r asedau'n cael eu gwerthu; a bod y cronfeydd wrth gefn gydag amseroedd gwahanol a ddangosir yn llinell y Datganiadau Symudiadau i'r Cronfeydd, 'Addasiadau rhwng y sail cyfrifyddu a sail ariannu dan reoliadau'.

Roedd gwerth net yr Awdurdod ar 31 Mawrth 2012 yn £139.14 miliwn. Roedd hyn yn gostyngiad o £21.7 miliwn dros y sefyllfa a gymhwyswyd ar 31 Mawrth 2011, oherwydd y gynnydd mewn Atebolrwydd Pensiynau.

4. Datganiad Llif Ariannol

Mae'r datganiad llif ariannol yn dangos y newidiadau mewn arian a'r hyn sy'n cyfateb i arian, yr Awdurdod yn ystod y cyfnod hysbysu. Mae'r datganiad yn dangos sut mae'r Awdurdod yn creu a defnyddio arian a'r hyn sy'n cyfateb i arian, trwy ddsbarthu llif ariannol fel gweithgarwch gweithredu, buddsoddi ac ariannu. Mae swm y llif ariannol net sy'n deillio o weithgarwch gweithredu, yn ddangosydd allweddol faint mae gweithrediadau'r Awdurdod yn cael eu hariannu trwy drethi ac incwm grant neu gan dderbynwyr gwasanaethau sy'n cael eu darparu gan yr Awdurdod. Mae gweithgarwch buddsoddi'n cynrychioli maint all-lif ar gyfer adnoddau y bwriadwyd iddynt gyfrannu at ddarpariaeth gwasanaethau'r Awdurdod yn y dyfodol. Mae llif ariannol sy'n deillio o weithgarwch ariannu, yn ddefnyddiol i ragfynegi hawliadau ar lif ariannol yn y dyfodol gan ddarparwyr cyfalaf (hynny yw, benthyca) i'r Awdurdod.

5. Ariannu Gwasanaethau'r Cyngor

Mae gan y Cyngor ddau fath o wariant – gwariant refeniw a gwariant cyfalaf.

Mae **Gwariant Refeniw** yn ymwneud â gwario ar gostau gwasanaethau o ddydd i ddydd, fel cyflogau staff, cynnal adeiladau a chyflenwadau ac offer cyffredinol. Mae'r gwariant yn cael ei ariannu gan Incwm Treth y cyngor, talwyr trethi busnes, ffioedd a thaliadau am wasanaethau penodol, a grantiau gan y llywodraeth.

Mae **Gwariant Cyfalaf** yn ymwneud â gwario ar asedau fel ffyrdd, ailddatblygu a gwaith adnewyddu mawr ar adeiladau. Bydd yr asedau yn darparu manteision i'r gymuned am sawl blwyddyn a bydd y gwariant yn cael ei ariannu'n bennaf gan fenthyciadau a grantiau cyfalaf.

5.1 Adolygu'r Flwyddyn – Gwariant Refeniw

Yn wreiddiol pennwyd cyllideb refeniw net y Cyngor ar gyfer 2011/12 yn £186.6m (£186.9m yn 2010/11) gan ystyried y cynnydd mewn cyflogau, phrisiau a gwasgeddau.

Cafodd y gyllideb ei gosod yn erbyn cefndir setliad ariannol gwael gan Lywodraeth Cymru. Gweithredwyd pecyn arbedion ac effeithlonrwydd heriol er mwyn gosod y gyllideb o fewn yr adnoddau a oedd ar gael.

Monitryd a rheolwyd y gyllideb yn agos yn ystod y flwyddyn a chyflwynwyd adroddiadau i'r Cabinet, yn unol â threfnau a gymeradwywyd gan y Cyngor. Yn ystod y flwyddyn ariannol, nodwyd pwysau gorwario ar y gyllideb yn y Gwasanaethau Cymdeithasol (Ffioedd Cartrefi Gofal) a Gwasanaethau Isadeiledd / Addysg (Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol).

Cyflwynwyd adroddiad ar Ffioedd Cartref Gofal i'r Cyngor ym mis Hydref 2011 ac o ganlyniad i hynny cymeradwywyd pecyn ariannu yn cynnwys y defnydd o gronfa wrth gefn benodol a'r Gronfa Risg Wrth Gefn. Roedd canlyniad y Ffioedd Cartref Gofal ychwanegol yn unol â rhagolygon gan ddefnyddio £584k o'r gronfa wrth gefn benodol a £371k o'r Gronfa Risg Wrth Gefn.

Canfuwyd y gorwariant ar Gludiant o'r Cartref i'r Ysgol yn hwyr yn y flwyddyn ariannol a rhagolygwyd y byddai'n £290k (£242k ar ôl defnyddio cronfa wrth gefn benodol), cymeradwywyd ei dynnu allan o falans y Gronfa Wrth Gefn Gyffredinol (cofnod 932). Y gorwariant net gwirioneddol oedd £375k a ariannwyd o'r gronfa wrth gefn benodol, arbedion ar gynnal a chadw'r gaeaf a chyllidebau Isadeiledd eraill (£223k) ynghyd â thanwariant ar gyllidebau Corfforaethol (£104k) gan felly osgoi defnyddio Balans y Gronfa Wrth Gefn Gyffredinol.

Y Cyfanswm gwariant net gwirioneddol oedd £186.69m, ac mae'n braf nodi bod y Cyngor wedi sicrhau gwariant net cyffredinol a oedd o fewn y gyllideb, er gwaethaf yr amrywiadau arferol o orwario a thanwario mewn gwasanaethau unigol. Dangosir prif elfennau'r gyllideb refeniw ar gyfer 2011/12 a sut mae'r rhain yn cymharu â'r ffigurau terfynol gwirioneddol, yn y tabl a ganlyn, yn ogystal â nodiadau i esbonio'r amrywiannau.

Col 1	Col 2	Col 3	Col 4	Col 5	Col 6	NODIADAU
GWASANAETH	AMCANGYFRIF GWREIDDIOL	SEFYLLFA A GYMERADWYWD YM MIS IONAWR	ADDASWYD Y GYLLIDEB AR GYFER GS	FFIGYRAU TERFYNNOL	AMRYWIANT (Col 5-Col 4)	
	2011/12 £'000	2011/12 £'000	2011/12 £'000	2011/12 £'000	2011/12 £'000	
Sail Adnoddau						
Grant Cefnogi Refeniw	(117,945)	(117,945)	(117,945)	(117,945)	-	
Grant NNDR	(26,671)	(26,671)	(26,671)	(26,671)	-	
Treth y Cyngor	(41,977)	(41,977)	(41,977)	(42,073)	(96)	1
Is-Gyfanswm	(186,593)	(186,593)	(186,593)	(186,689)	(96)	
Gwariant Net						
Gwasanaeth Addysg	71,257	72,615	72,713	72,653	(60)	2
Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol	3,855	4,138	4,138	4,272	134	3
Gwasanaethau Cymdeithasol	46,499	49,072	49,072	49,042	(30)	4
Isadeiledd – Priffyrdd	7,025	7,273	7,218	6,947	(271)	3
Gwasanaethau Amgylcheddol	12,801	13,073	13,073	13,072	(1)	
Gwasanaethu Datblygu Cymunedol	7,016	7,663	7,637	7,638	1	
Gwasanaethau Rheoleiddio a Thai	4,517	5,277	5,296	5,291	(5)	
Theatrau a'r Ganolfan Gynadledda	964	1,216	1,221	1,221	-	
Gwasanaethau Cefnogi	12,393	13,468	13,467	13,448	(19)	
Ardollau	5,825	5,825	5,825	5,810	(15)	
Gweithgaredd Rheoli Trysorlys a chostau a gwasanaethau Corfforaethol eraill	14,797	7,971	7,931	7,845	(86)	5
Cyfanswm Gwariant Net	186,949	187,591	187,591	187,239	(352)	
Cyfraniad o'r Gronfa Wrth Gefn	356	356	356	356	-	
Cyfraniad o'r Gronfa Risg Wrth Gefn	-	400	400	371	(29)	4
Cyfraniad i'r Gronfa Risg Wrth Gefn	-	-	-	(177)	(177)	6
Cyfraniad o Falans y Gronfa Gyffredinol	-	242	242	-	(242)	3
Cyfanswm Cyfraniadau	356	998	998	550	448	
Cyllideb Refeniw Net	186,593	186,593	186,593	186,689	96	

Nodiadau

D.S. Addaswyd y Gyllideb Ddiwygiedig yng Ngholofn 4 ar gyfer costau Gwerthuso Swyddi

- Defnyddiwyd arian dros ben ar gasgliadau Treth y Cyngor I gyfrannu at y Gronfa Risg Wrth Gefn
- Tanwariant bychan ar gyllidebau'r gwasanaeth Addysg
- Godwyd arbedion ar gostau Cynnal y Gaeaf ac arbedion Corfforaethol eraill yn erbyn y gorwariant ar Gludiant o'r Cartref I'r Ysgol (375k) gan felly osgoi'r angen I gymeradwyo defnyddio balans y Gronfa Gyffredinol
- Gwariant is na'r disgwyl ar Ffioedd Gofal y Gwasanaethau Cymdeithasol (£400k), cymeradwywyd defnyddio'r Gronfa Wrth Gefn Ffioedd Gofal am swm o £584k
- Gosodwyd safle ffafriol ar Reoli Trysorlys a thanwariant net bychan yn erbyn y gwariant atodol ar Gludiant Ysgol
- Defnyddiwyd y tanwariant net ar y Gyllideb Wrth Gefn gyffredinol I ailsefydlu'r Gronfa Risg Wrth Gefn, gyda balans cyfredol o £205k

Gweithredwyd y Strwythur Cyflogau a Graddfeydd newydd o 1 Rhagfyr 2010 ar gyfer y staff a gytunodd i dderbyn y telerau ac amodau newydd.

Cyfrifwyd costau llawn gweithredu Gwerthuso Swyddi yn 2011/12, gan gynnwys ôl-dâl, lle bod hynny'n berthnasol, yn ôl i 2009/10. Ariannwyd y costau o'r cwmpas ariannu a gymeradwywyd gan ddefnyddio darpariaeth ôl-dâl, y gyllideb sail a'r gronfa wrth gefn Statws Sengl.

Mae barn ynglŷn â hawliadau Cyflog Cyfartal trwy Brydain i gyd wedi bod yn destun cryn herio, gwaith achosion ac adolygiadau. Mae'r sefyllfa'n newid yn gyflym ac fe'i hadolygir yn gyson. Gostyngwyd y ddarpariaeth ar gyfer Cyflog Cyfartal yn y cyfrifon o £2miliwn, yn sgil gwybodaeth ddiweddarach. Nid yw hyn wedi'i gefnogi ag arian, mae'n cael ei wrthbwysu gan gronfa wrth gefn negyddol na ellir ei ddefnyddio – Cyfrif Cyflog Anghyfartal Cyfrif Ol-gyflog fel a ganiateir gan Lywodraeth Cymru.

Mae gweddill cyffredinol Cronfa'r Cyngor yn dangos faint o gronfeydd wrth gefn heb eu hymrwymo sydd gan y Cyngor ar gyfer gofynion llif ariannol a digwyddiadau na ragwelwyd mohonynt ar gyfer y dyfodol. £3.005 miliwn oedd lefel gweddill Cronfa'r Cyngor ddiwedd y flwyddyn. Tybir mai dyma'r lleiafswm darbodus. Dangosir cronfeydd wrth gefn eraill na ellir eu defnyddio yn Nodyn 7 y cyfrifon.

5.2 Gwariant Cyfalaf

Y ogystal â gwario arian i ddarparu gwasanaethau o ddydd i ddydd, mae'r Cyngor hefyd yn gwario arian i ddarparu cyfleusterau newydd fel ysgolion, ac isadeiledd priffyrdd a'r arfordir. Roedd cyfanswm y gwariant cyfalaf yn £28.2 miliwn yn 2011/12. Dyma grynodeb o fuddsoddiad cyfalaf mewn meysydd gwasanaeth yn 2011/12 a sut ariannwyd hynny:

Gwariant Cyfalaf	2011/12 Gwirioneddol £'000
Gwariant Cyfalaf yn ôl Gwasanaeth:	
Addysg	3,085
Gwasanaethau Amgylcheddol a Thechnegol	10,071
Isadeiledd a Chludiant	3,115
Tai Sector Preifat	1,417
Datblygu Cymunedol - Arall	1,961
Datblygu Cymunedol – Gwasanaethau Hamdden	5,433
Gofal Cymdeithasol	510
Cynllunio a Chefn Gwlad	164
Technoleg Gwybodaeth	121
Gwasanaethau Rheoli Eiddo ac Asedau	334
Theatrau	611
Cytundebau Argadwedig Tai	287
Gwasanaeth Rheoleiddio	841
Eraill	253
Cyfanswm Gwariant Cyfalaf	28,203

Ariannu Cyfalaf	2011/12 Gwirioneddol £'000
Drwy:	
Benthyca â Chymorth	6,469
Benthyca Darbodus a Benthyciad Buddsoddi i Arbed	4,590
Derbyniadau Cyfalaf	676
Grantiau Cyfalaf	15,894
Arian Cyfalaf wrth Gefn	574
Cyfanswm Ariannu Cyfalaf	28,203

Gellir ariannu'r gwariant Cyfalaf trwy Fenthyca â Chymorth pan fydd costau yn cael eu hariannu trwy'r Grant Cefnogi Refeniw, a Benthyca Darbodus pan fydd y costau yn cael eu hariannu trwy gyllideb refeniw'r Cyngor.

Ymgwymerwyd â'r prosiectau mawr a ganlyn yn 2011/12:

- Ailddatblygu Glan y Môr Bae Colwyn a'r Amddiffynfeydd Arfordirol
- Gwelliant Cyffordd Llandudno
- Canolfan Ddigwyddiadau Parc Eirias
- Adnewyddu Theatr Colwyn
- Grantiau Gwella Eiddo Bae Colwyn
- Gosod Goleuadau Stryd Newydd yn lle rhai sy'n Dirwyo
- Rhoi Wyneb Newydd ar y Rhwydwaith Ffyrdd Sirol
- Llwybr Beics Morfa Conwy i Benmaenbach
- Uwchraddio Amlogfa Bron y Nant
- Cynlluniau Ailgylchu
- Gwella Adeiladau Ysgol ac Adnewyddu Cegin
- Gwelliannau a grantiau Tai Sector Preifat

Roedd dyled y Cyngor yn £122.044 miliwn ar 31 Mawrth 2012 (£107.868 miliwn ar 31 Mawrth 2011), sef cynnydd o £14.176 miliwn mewn benthyca tymor byr.

Dyma Derfynau'r Gweithgareddau Benthyca yn 2011/12, a bennwyd yn unol â'r Fframwaith Darbodus ar gyfer buddsoddiadau cyfalaf awdurdod lleol, a gyflwynwyd dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 (y Cod Darbodus) fel a ganlyn:

	£'000
Terfyn Awdurdodedig ar gyfer Dyledion Allanol:	
Benthyca	168,169
Ymrwymadau Tymor Hir eraill	28,336
	196,505
Terfyn Gweithredol ar gyfer Dyledion Allanol:	
Benthyca	158,169
Ymrwymadau Tymor Hir eraill	28,336
	186,505

6. Atebolrwydd Pensiwn – Safon Gyfrifyddu Ryngwladol 19 (IAS19)

Mae'r Cyfrifon, fel y cyflwynir hwy, yn cydymffurfio â gofynion y safon uchod gan eu bod yn dangos yn y cyfrifon refeniw, cost flynyddol gyfredol y ddarpariaeth bensiwn i weithwyr fel y cynghorir gan actwari'r Cyngor. Mae'r Datganiadau hefyd yn cynnwys yn y Fantolen, asesiad yr actwari o gyfran yr Awdurdod o rwymedigaethau'r Gronfa Bensiwn ar 31 Mawrth 2012 a'r gronfa sydd ei hangen i ariannu'r rhwymedigaeth honno.

Rhwymedigaethau'r Gronfa Bensiwn, a nodwyd yn y Fantolen yw cyfanswm y diffyg a ragamcanwyd yn ystod oes ddisgwyliedig y gronfa. Bydd y diffyg hwn yn newid yn flynyddol yn dibynnu ar berfformiad y buddsoddiadau a thybiaethau actwari a wneir o ran y pensiynwyr presennol, pensiynwyr sydd wedi gohirio'u pensiwn a gweithwyr presennol.

Mae'r gronfa'n amodol ar brisant bob tair blynedd, sy'n asesu cyflwr y gronfa bensiwn ar y pryd ac yn argymhell cyfradd briodol o gyfraniadau cyflogwyr i'r gwahanol gyrrff sy'n rhan o'r gronfa er mwyn adfer y gronfa i sefyllfa gytbwys dros gyfnod o amser.

Mae Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn gynllun statudol, ac fel y cyfryw, dim ond trwy ddeddfwriaeth gellir newid buddion a gronnir trwy'r cynllun.

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU Y DATGANIAD CYFRIFON

CYFRIFOLDEBAU'R AWDURDOD

Y mae'n ofynnol bod y Cyngor yn:

- Trefnu bod ei faterion ariannol yn cael eu gweinyddu'n gywir, a sicrhau bod gan un o'i swyddogion gyfrifoldeb am weinyddu'r materion hynny. Yng Nghyngor Bwrdeistref SiroI Conwy, y swyddog hwnnw yw'r **Swyddog Adran 151**.
- Rheoli ei fusnes mewn modd sy'n sicrhau defnydd darbodus, effeithlon ac effeithiol o adnoddau ac i ddiogelu ei asedau.
- Cymeradwyo'r Datganiad Cyfrifon. Mae'r Cyngor yn dirprwyo'r cyfrifoldeb hwn i'r Pwyllgor Archwilio.

TYSTYSGRIF YR AWDURDOD

Rwy'n cymeradwyo Datganiad Cyfrifon Cyngor Bwrdeistref SiroI Conwy ar 31 Mawrth 2012.

LLOFNOD:

Y Cynghorydd S Rowlands
Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio

DYDDIEDIG: 25/09/2012

CYFRIFOLDEBAU'R SWYDDOG ADRAN 151

Fel y Prif Swyddog Cyllid, mae'r Swyddog Adran 151 yn gyfrifol am baratoi Datganiad Cyfrifon y Cyngor sydd, yn ôl gofynion Cod Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gadw Cyfrifon Llywodraeth Leol ym Mhrydain ("Y Cod"), yn gorfod cyflwyno barn gywir a theg o sefyllfa ariannol y Cyngor ar y dyddiad cyfrifyddu, ac o incwm a gwariant y Cyngor am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012.

Wrth baratoi'r datganiad cyfrifon hwn, mae'r Swyddog Adran 151 wedi:

- dewis polisiau addas ar gyfer cadw cyfrifon ac wedi'u defnyddio mewn modd cyson;
- gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon a oedd yn rhai rhesymol a gofalus;
- cydymffurfio â'r Cod Ymarfer;
- cadw cofnodion cyfrifyddu cywir sydd yn gyfoes;
- cymryd camau rhesymol i rwystro a chanfod twyll ac unrhyw afreoleidd-dra arall.

TYSTYSGRIF SWYDDOG ADRAN 151

Tystiaf fod y Datganiad Cyfrifon yn rhoi barn cywir a theg o sefyllfa ariannol Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ar 31 Mawrth 2012, a'i incwm a'i wariant am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.

LLOFNODWYD:

A H Kirkham
Cyfarwyddwr Strategol – Arian ac Effeithlonrwydd

DYDDIEDIG: 25/09/2012

ADRODDIAD ARCHWILWYR ANNIBYNNOL I AELODAU CYNGOR BWRDEISTREF SIROL CONWY

Rwyf wedi archwilio datganiadau cyfrifyddu a nodiadau cysylltiedig Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2012 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Mae datganiadau cyfrifyddu Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn cynnwys y Datganiad Symud Cronfeydd wrth Gefn, y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y Fantolen ac y Datganiad Llif Arian Parod.

Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2011/12 yn seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS).

Priod gyfrifoldebau'r swyddog ariannol cyfrifol a'r archwilydd annibynnol

Fel yr esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad Cyfrifon a nodir ar dudalennau 13 i 14, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am baratoi'r datganiad cyfrifon, sy'n rhoi darlun cywir a theg.

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Archwilio Rhyngwladol (y DU ac Iwerddon). Mae'r safonau hynny yn ei gwneud yn ofynnol i mi gydymffurfio â Safonau Moesegol y Bwrdd Arferion Archwilio ar gyfer Archwilwyr.

Cwmpas yr archwiliad o'r datganiadau cyfrifyddu

Cynhelir archwiliad er mwyn cael tystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig i roi sicrwydd rhesymol nad oes unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn y datganiadau cyfrifyddu na'r nodiadau cysylltiedig, boed hynny drwy dwyll neu wall. Mae hyn yn cynnwys asesu'r canlynol: pa un a yw'r polisïau cyfrifyddu yn briodol i amgylchiadau Cyngor Bwrdeistref Conwy Sirol a pha un a ydynt wedi'u cymhwyso'n gyson a'u datgelu'n ddigonol; rhesymoldeb amcangyfrifon cyfrifyddu sylweddol a wnaed gan y swyddog ariannol cyfrifol a chyflwyniad cyffredinol y datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig.

Yn ogystal, darllenaf yr holl wybodaeth ariannol ac anariannol yn y Rhagair Eglurhaol er mwyn nodi anghysondebau perthnasol â'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig archwiliedig. Os dof yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau neu anghysondebau perthnasol amlwg, ystyriaf y goblygiadau i'm hadroddiad.

Barn ar ddatganiadau cyfrifyddu Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Yn fy marn i, mae'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig:

- yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ar 31 Mawrth 2012 a'i incwm a'i wariant am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r Côt Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2011/12.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, mae'r wybodaeth a gynhwysir yn y Rhagair Eglurhaol ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau cyfrifyddu a'r nodiadau cysylltiedig.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Nid oes gennyf unrhyw beth i gyflwyno adroddiad arno o ran y [Datganiad Llywodraethu] y cyflwynaf adroddiad i chi yn ei gylch os na fydd, yn fy marn i, yn adlewyrchu cydymffurfiaeth â 'Delivering Good Governance in Local Government: Framework' a gyhoeddwyd gan CIPFA/SOLACE ym mis Mehefin 2007, neu os yw'r datganiad yn gamarweiniol neu'n anghyson â gwybodaeth arall yr wyf yn ymwybodol ohoni o'm harchwiliad.

Tystysgrif cwblhau archwiliad

Yr wyf wedi archwilio cyfrifon Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn ôl y Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a'r Côt Ymarfer Archwilio a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru. Nid yw'n bosib i gwblhau'r archwiliad yn ffurfiol na chyhoeddi tystysgrif archwiliad tan fy mod wedi llawn ystyried y materion sydd wedi dod at fy sylw gan etholwyr yr awdurdod lleol. Yr wyf yn fodlon nad yw'r materion yma yn cael effaith materol ar y cyfrifon.

Anthony Barrett
Archwilydd Penodedig
Swyddfa Archwilio Cymru
Bae Caerdydd
Dyddiad

DATGANIAD CYFRIFON 2011/12

DATGANIAD O EGWYDDORION A PHOLISIÂU CYFRIFO

1. EGWYDDORION CYFFREDINOL

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn crynhoi trafodion yr Awdurdod am flwyddyn ariannol 2011/12 a'i sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn ar 31 Mawrth 2012. Mae'n rhaid i'r Awdurdod baratoi Datganiad Cyfrifon blynyddol dan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2005, a than y Rheoliadau rhaid eu paratoi'n unol ag arferion cyfrifo priodol. Yr arferion hyn yn bennaf yw'r Cod Ymddygiad ar Gyfrifo Llywodraeth Leol yn y Deyrnas Unedig 2011/12 (y Cod) a Cod Ymarfer Adroddiadau Gwasanaeth 2011/12 (SeRCOP), a gefnogir gan y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS) a chanllawiau statudol a gyhoeddwyd dan Adran 12 o Ddeddf 2003.

Y confensiwn cyfrifo pennaf a fabwysiadwyd yn y Datganiad Cyfrifon yw cost hanesyddol, wedi ei diwygio trwy ailbriso rhai categorïau penodol o asedau nad ydynt yn gyfredol, ac offerynnau cyllidol.

2. CRYNHOI INCWM A GWARIANT

Rhoddir cyfrif am weithgaredd yn y flwyddyn pryd y digwyddodd, nid yn unig pryd y gwneir neu pryd y derbynnir taliadau arian parod. Yn arbennig:-

- Mae'r referniw o werthu nwyddau'n cael ei gydnabod pan fo'r Awdurdod yn trosglwyddo'r risgiau sylweddol a'r buddiannau perchenogaeth i'r prynwr ac mae'n debygol y bydd buddiannau economaidd neu botensial gwasanaeth sy'n gysylltiedig â'r trafodyn yn llifo i'r Awdurdod.
- Mae referniw o ddarparu gwasanaethau yn cael ei gydnabod pan fo'r Awdurdod yn medru mesur yn ddibynadwy pa ganran o'r trafodyn a gwblhawyd a hithau'n debygol y bydd buddiannau economaidd neu botensial gwasanaeth sy'n gysylltiedig â'r trafodyn yn llifo i'r Awdurdod..
- Mae cyflenwadau'n cael eu cofnodi fel gwariant pan gânt eu defnyddio – pan fo bwllch rhwng dyddiad derbyn cyflenwadau a'u defnyddio, cânt eu cludo fel rhestrau eiddo ar y Fantolen.
- Mae treuliau yng nghyswllt gwasanaethau a dderbyniwyd (gan gynnwys gwasanaethau a ddarparwyd gan weithwyr) yn cael eu cofnodi fel gwariant pan fo'r gwasanaethau'n cael eu derbyn yn hytrach na phan fo taliadau'n cael eu gwneud.
- Mae'r llog a dderbynnir ar fuddsoddiadau ac sy'n cael ei dalu ar fenthyciadau'n cael ei gyfrifo fel incwm a gwariant yn seiliedig ar gyfradd y llog mewn grym i'r offeryn cyllidol perthnasol yn hytrach nag fel llif arian parod sy'n cael ei bennu neu ei sefydlu dan y contract.
- Pan fo incwm a gwariant wedi'i gydnabod ond dim arian parod wedi'i dalu na'i dderbyn, mae dyled neu gredyd i'r swm perthnasol yn cael ei gofnodi ar y Fantolen. Pan fo dyledion heb eu setlo mae balans y ddyled yn cael ei nodi a chodir ar referniw am yr incwm na chaiff, o bosib, ei gasglu.

3. **ARIAN PAROD A CHYWERTHYDD ARIAN**

Mae arian parod yn golygu arian mewn llaw ac adneuon gyda sefydliadau ariannol sy'n ad-daladwy heb gosb ar rybudd o ddim mwy na 24 awr. Mae cywerthydd arian yn fuddsoddiadau sy'n aeddfedu mewn tri mis neu lai o ddyddiad eu caffael ac y gellir eu trosglwyddo'n rhwydd i symiau gwybyddus o arian heb risg sylweddol o newid mewn gwerth.

Yn y Datganiad Llif Arian, dangosir arian parod a chywerthydd arian yn net o orddrafftiau banc sy'n daladwy ar ofyniad ac sy'n ffurfio rhan integrol o reolaeth arian yr Awdurdod.

4. **EITEMAU EITHRIADOL**

Pan fo eitemau incwm a gwariant yn berthnasol, datgelir eu natur a'u maint ar wahân, un ai ar wyneb y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr neu yn y Nodiadau i'r Cyfrifon, gan ddibynnu ar ba mor arwyddocaol yw'r eitemau i bwrpas deall perfformiad ariannol yr Awdurdod.

5. **ADDASIADAU CYN CYFNOD, NEWIDIADAU MEWN POLISIÂU CYFRIFO AC AMCANGYFRIFON A CHAMGYMERIADAU**

Gall Addasiadau cyn cyfnod ddeillio o newid mewn polisiâu cyfrifo neu i gywiro camgymeriad perthnasol. Cyfrifir am newidiadau mewn amcangyfrifon cyfrifo yn rhagolygol, hy eleni ac ym mlynnyddoedd y dyfodol y ceir effaith arnynt gan y newid ac nid ydynt yn achosi addasiad cyfnod blaenorol.

Dim ond pan fo'n ofynnol gan arferion cyfrifo cywir y gwneir newidiadau mewn polisiâu cyfrifo neu pan fo'r newid yn rhoi gwybodaeth fwy dibynadwy neu berthnasol ynghylch effeithiau trafodion, digwyddiadau eraill a'r amodau ar sefyllfa ariannol a pherfformiad ariannol yr Awdurdod. Pan wneir newid, caiff ei ddefnyddio'n ôl-weithredol (oni bai y nodir fel arall) trwy addasu'r balansau agoriadol a symiau cymharol ar gyfer y cyfnod blaenorol fel petai'r polisi newydd wedi ei ddefnyddio erioed.

Mae camgymeriadau a ganfyddir mewn ffigyrau cyn cyfnod yn cael eu cywiro'n ôl weithredol trwy addasu'r balansau agor a symiau cymharol ar gyfer y cyfnod blaenorol.

6. **TALIADAU I REFENIW AM ASEDAU NAD YDYNT YN GYFREDOL**

Rhoddir debyd yn erbyn gwasanaethau, gwasanaethau cefnogol a chyfrifon masnachu yn ôl y symiau a ganlyn i bwrpas cofnodi cost dal asedau sefydlog yn ystod y flwyddyn:-

- Dibrisiant a briodolir i'r asedau a ddefnyddiwyd gan y gwasanaeth perthnasol
- Colledion ailbriso ac amhariad ar asedau a ddefnyddiwyd gan y gwasanaeth lle nad oes enillion cronus yn y Cyfrif Ailbriso Wrth Gefn y mae modd dileu'r colledion yn ei erbyn
- Amorteiddio asedau sefydlog anniriaethol a briodolir i'r gwasanaeth.

Nid oes raid i'r Awdurdod godi'r dreth gyngor i bwrpas cyllido colledion dibrisiant, ailbriso neu amhariad na rhai amorteiddio. Fodd bynnag rhaid iddo wneud cyfraniad blynyddol o refeniw tuag at y gostyngiad yn ei anghenion benthyca

cyffredinol – cyfraniad sy'n cyfateb i swm a gyfrifir ar sail ddarbodus ac a bennir gan yr awdurdod yn unol â chyfarwyddiadau statudol. Felly yn lle colledion dibrisiant, ailbrisió ac amhariad ac yn lle amorteiddiadau ceir cyfraniad i Falans Cronfa'r Cyngor trwy drafodyn diwygio i'r Cyfrif Diwygio Cyfalaf yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn ac yn cyfateb i'r gwahaniaeth rhwng y ddau.

7. BUDDIANNAU'R GWEITHWYR

Buddiannau Sy'n Daladwy yn Ystod Cyflogaeth

Y buddiannau tymor byr i'r gweithwyr yw'r rheiny sy'n cael eu talu cyn pen 12 mis i ddiwedd y flwyddyn - buddiannau megis cyflogau wythnosol a misol, gwyliau blynyddol gyda thâl, absenoldeb gwaeledd gyda thâl, taliadau bonws a buddiannau heblaw arian i'r gweithwyr presennol a'r rheiny'n cael eu cydnabod fel treuliau i'r gwasanaethau yn ystod y flwyddyn pryd y rhydd y gweithwyr wasanaeth i'r Awdurdod. Darperir ffigwr cronnus ar gyfer costau hawliadau gwyliau (neu unrhyw fath o absenoldeb, e.e. amser i ffwrdd *mewn lieu*) a enillwyd gan weithwyr a'r rheiny heb eu cymryd cyn diwedd y flwyddyn a hawl ganddynt i'w trosglwyddo i'r flwyddyn ariannol ddilynol. Mae'r ffigwr cronnus yn seiliedig ar y cyfraddau perthnasol i gyflogau wythnosol a misol yn y flwyddyn gyfrifo ddilynol, sef pryd y bydd y cyflogai yn cymryd y budd. Codir y ffigwr cronnus yn erbyn y Swrplws neu Ddiffyg ar y Ddarpariaeth Gwasanaethau, ond wedyn caiff ei wrydroi trwy'r Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn fel bod buddiannau gwyliau yn cael eu codi yn erbyn referniw yn ystod y flwyddyn ariannol y mae'r absenoldeb gwyliau'n digwydd ynddi.

Buddiannau Terfynu

Buddiannau terfynu yw'r symiau sy'n daladwy o ganlyniad i benderfyniad gan yr Awdurdod i ddod â chyflogaeth swyddog i ben cyn y dyddiad ymddeol cyffredin neu benderfyniad swyddog i dderbyn diswyddo gwirfoddol a chodir y rhain ar sail groniadau pan fo'r Awdurdod yn amlwg wedi ymrwymo i derfynu cyflogaeth swyddog neu grŵp o swyddogion neu i wneud cynnig i annog diswyddo gwirfoddol.

Pan fo buddiannau terfynu'n golygu ategu pensiynau mae darpariaethau statudol yn mynnu ar godi o falans Cronfa'r Cyngor y swm sy'n daladwy gan yr Awdurdod i'r gronfa bensiwn neu i'r pensiynwr yn y flwyddyn, nid y swm a glendir yn ôl y safonau cyfrifeg perthnasol. Yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn, mae angen clustnodiadau i mewn ac allan o'r Gronfa Bensiwn Wrth Gefn i gael gwared â'r debydau a'r credydau tybiannol ar gyfer buddiannau terfynu wrth ategu pensiynau ac yn eu lle ddarparu debydau am yr arian parod a dalwyd i'r gronfa bensiwn ac i'r pensiynwyr a'r cyfryw symiau'n daladwy ond heb eu talu ar ddiwedd y flwyddyn.

Buddiannau Ôl Gyflogaeth

Mae gweithwyr yr Awdurdod yn aelodau o ddau gynllun pensiwn sydd ar wahân i'w gilydd:

- Cynllun Pensiwn Athrawon, a weinyddir gan Bensiynau Athrawon Capita ar ran yr Adran Addysg (DfE)
- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a weinyddir gan Gyngor Gwynedd.
- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a weinyddir gan Gyngor Sir y Fflint.

Mae'r cynlluniau'n darparu buddiannau diffiniedig i aelodau (lwmp swm ymddeol a phensiwn), a enillwyd tra oedd gweithwyr yn gweithio i'r Awdurdod.

Fodd bynnag, mae'r trefniadau i gynllun yr athrawon yn golygu na all yr rhwymedigaethau i'r buddiannau hyn gael eu dynodi fel arfer yn benodol i'r Awdurdod. Felly cyfrifir am y cynllun fel petai'n gynllun cyfraniad diffiniedig ac ni chydabyddir unrhyw rhwymedigaeth ar gyfer talu buddiannau i'r dyfodol yn y Fantolen. Codir am gyfraniadau y cyflogwr i Bensiynau Athrawon yn y flwyddyn i'r llinell Gwasanaethau Plant ac Addysg yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Cedwir cyfrifon i'r Cynllun Llywodraeth Leol fel cynllun buddiannau diffiniedig:

- Mae'r rhwymedigaethau i Gynlluniau Pensiwn Gwynedd a Sir y Fflint a briodolir i'r Awdurdod yn cael eu cynnwys yn y Fantolen yn ôl dull actiwariol gan ddefnyddio'r dull uned ragamcanedig - h.y. asesiad o'r taliadau a wneir yn y dyfodol yng nghyswllt buddiannau ymddeoliad a enillwyd hyd yma gan y gweithwyr, yn seiliedig ar ragdybiaethau yng nghyswllt cyfraddau marwolaeth, cyfraddau trosiant y gweithwyr ayyb. a hefyd ar ragamcanion yng nghyswllt enillion y gweithwyr presennol.
- Rhoddir disgownt yn erbyn y rhwymedigaethau i lawr i'w gwerth yn ôl prisiau cyfredol, gan ddefnyddio cyfradd ddisgownt o 4.77% (5.4% 2010/11) (yn seiliedig ar raddfa dychweliad awgrymiadol ar fondiau corfforaethol o safon uchel (iBoxx)
- Mae asedau Cronfa Bensiwn Gwynedd a briodolir i'r Cyngor wedi'u cynnwys yn y Fantolen yn ôl eu gwerth teg:-
 - Stociau a ddyfynnir – pris bid presennol
 - Stociau heb eu dyfynnu - amcangyfrif proffesiynol
 - Stociau uned - cyfartaledd cyfraddau'r bidiau a'r cynigion
 - Eiddo - gwerth ar y farchnad
- Mae'r newid yn y rhwymedigaethau pensiwn net yn cael ei ddadansoddi fesul saith rhan:-
 - Costau gwasanaeth cyfredol - cynnydd yn y rhwymedigaethau oherwydd nifer y blynyddoedd o wasanaeth a enillwyd eleni - wedi ei glustnodi i Ddatganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y gwasanaethau y mae'r gweithwyr yn gweithio iddynt.
 - Costau gwasanaeth y gorffennol - y cynnydd yn y rhwymedigaethau oherwydd penderfyniadau a wnaed eleni ac effaith y rheiny yn ymwneud â nifer y blynyddoedd o wasanaeth a enillwyd ym mlynnyddoedd y gorffennol - debyd i Swrplws neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel rhan o'r Costau na Ddosberthir.
 - Costau llog - y cynnydd disgwylidig yng ngwerth presennol y rhwymedigaethau yn ystod y flwyddyn wrth i'r rheiny symud blwyddyn yn nes i gael eu talu - debyd i'r llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddi a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.
 - Dychweliad a ddisgwylir ar asedau - y dychweliad buddsoddol blynyddol ar asedau'r gronfa a briodolir i'r Cyngor, yn seiliedig ar

gyfartaledd o'r dychweliad disgwylidig yn y tymor hir - credyd i'r llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddi a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

- Enillion neu golledion ar setliadau a chwtogiadau - o ganlyniad i gamau a gymerir i ryddhau'r Awdurdod o rwymedigaethau neu ddigwyddiadau sy'n gostwng gwasanaeth disgwylidig y dyfodol neu'r buddiannau cronnus i weithwyr – debyd neu gredyd i'r Swrplws neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel rhan o'r Costau na Ddosberthir.
- Enillion a cholledion actiwariol - newidiadau yn y rhwymedigaethau pensiwn net sy'n codi am nad yw'r digwyddiadau yn cyfateb i'r rhagdybiaethau yn y prisiad actiwariol diwethaf neu oherwydd bod yr actiwariâu wedi diweddarau eu rhagdybiaethau - debyd i'r Gronfa Bensiwn Wrth Gefn.
- Cyfraniadau a dalwyd i Gronfa Bensiwn Gwynedd a Sir y Fflint - arian parod a dalwyd i mewn fel cyfraniadau'r cyflogwr i'r gronfa bensiwn fel setliad o rwymedigaethau; heb ei gyfrif fel traul.

Yng nghyswllt buddiannau ymddeoliad, mae darpariaethau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i godi'r swm sy'n daladwy gan yr Awdurdod i'r gronfa bensiwn neu'n uniongyrchol i bensiwnwyr yn y flwyddyn ar falans Cronfa'r Cyngor, ac nid y swm a gyfrifwyd yn unol â'r safonau cyfrifeg cysylltiedig. Yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn, golyga hyn fod cyllid yn mynd i'r Gronfa Bensiwn Wrth Gefn ac o'r Gronfa, er mwyn dileu'r debydau a'r credydau tybiannol ar gyfer buddiannau ymddeoliad a chael yn eu lle ddebydau ar gyfer yr arian parod a dalwyd i'r gronfa bensiwn neu bensiwnwyr ac unrhyw symiau o'r fath a oedd yn daladwy ond na thalwyd cyn diwedd y flwyddyn. Mae'r balans negyddol sy'n codi o'r Gronfa Bensiwn Wrth Gefn felly'n mesur yr effaith fuddiol i Gronfa'r Cyngor o'r angen i roi cyfrif am fuddiannau ymddeol ar sail llif arian yn hytrach na buddiannau a enillwyd gan weithwyr.

Buddiannau Dewisol

Yn ogystal mae gan yr Awdurdod rai pwerau i dalu buddiannau ymddeoliad dewisol pan fo gweithwyr yn ymddeol yn gynnar. Mae unrhyw rwymedigaethau tybir eu bod am godi yn sgil rhoi dyfarniad i unrhyw aelod o'r staff (gan gynnwys athrawon) yn cronni yn ystod blwyddyn y penderfyniad a gwneir cyfrif amdanynt gan ddefnyddio'r un polisiau â'r rheiny a ddefnyddir yng nghyswllt Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

8. DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD Y FANTOLEN

Digwyddiadau ar ôl Dyddiad y Fantolen yw'r digwyddiadau hynny, rhai ffafriol ac anffafriol, sy'n digwydd rhwng diwedd y cyfnod adrodd a'r dyddiad pan fo'r Datganiad Cyfrifon wedi ei awdurdodi i'w gyhoeddi. Gellir dynodi dau fath o ddigwyddiad:

- Y rheiny sy'n rhoi tystiolaeth o'r amodau oedd yn bodoli ar ddiwedd y cyfnod adrodd – mae'r Datganiad Cyfrifon yn cael ei addasu i adlewyrchu'r fath ddigwyddiadau
- Y rheiny sy'n arwydd o amodau a gododd ar ôl y cyfnod adrodd – nid yw'r Datganiad Cyfrifon yn cael ei addasu i adlewyrchu'r fath ddigwyddiadau, ond pan

fo categori o ddigwyddiadau yn cael effaith berthnasol, gwneir datgeliad yn y nodiadau ar natur y digwyddiadau a'u heffaith ariannol ddisgwyliedig.

Nid adlewyrchir digwyddiadau sy'n cymryd lle ar ôl dyddiad awdurdodi (25/9/2012 2011/12) i gyhoeddi yn y Datganiad Cyfrifon.

9. OFFERYNNAU ARIANNOL

Rhwymedigaethau ariannol

Mae rhwymedigaeth ariannol yn cael ei chydabod yn y Fantolen pan fo'r Awdurdod yn dod yn barti i ddarpariaethau contract offeryn ariannol a chânt eu mesur, yn y lle cyntaf, yn ôl gwerth teg a chânt eu cludo ar eu cost amorteiddiedig. Mae'r treuliau blynyddol yn y llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yng nghyswllt y llog taladwy yn seiliedig ar swm yr rhwymedigaeth a gludir, wedi ei luosogi gan y gyfradd log mewn grym ar y pryd i'r offeryn. Y gyfradd a ddefnyddir yw honno sy'n rhoddi disgownt cysâct ar y taliadau arian parod yn y dyfodol dros oes yr offeryn yn ôl y swm a gafodd ei gydnabod iddo yn y lle cyntaf.

Yn achos y rhan fwyaf o fenthyciadau'r Awdurdod, golyga hyn mai'r swm sydd yn y Fantolen yw'r swm gwreiddiol sydd ar ôl i'w dalu (plws llog cronnus); a'r llog a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yw'r swm sy'n daladwy am y flwyddyn yn ôl y cytundeb benthycyca.

Mae'r enillion neu'r colledion wrth ail-brynu neu wrth setlo'r benthyciad yn gynnar yn cael eu rhoddi mewn credyd neu mewn debyd yn y llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn y flwyddyn neu ail-brynu/setlo. Fodd bynnag, pan fo ail-brynu yn digwydd fel rhan o ailstrwythuro'r portffolio benthycyca yng nghyswllt diwygio neu ffeirio'r offerynnau presennol, yna mae'r premiwm neu'r disgownt yn cael ei dynnu neu ei ychwanegu ar gost amorteiddiedig y benthyciad newydd neu'r un diwygiedig a'r cofnod yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn cael ei daenu dros oes y benthyciad trwy wneud diwygiad i'r gyfradd log weithredol.

Pan fo premiwm neu ddisgownt wedi ei godi ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, mae rheoliadau yn caniatáu taenu, dros flynyddoedd y dyfodol, unrhyw effaith ar Falans Cronfa'r Cyngor. Polisi'r Awdurdod yw taenu'r enillion neu'r colledion dros weddill tymor y benthyciad yr oedd y premiwm yn cael ei dalu drosto neu pryd yr oedd y disgownt yn cael ei dderbyn pan ad-dalwyd. Mae cysoni symiau a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr gyda'r taliad net o Falans Cronfa'r Cyngor yn cael ei reoli trwy drosglwyddo i neu o'r Cyfrif Diwygio Offerynnau Ariannol yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn.

Asedau Ariannol

Mae dau ddsbarth o asedau ariannol:

- Benthyciadau a symiau sy'n dderbyniadwy - asedau gyda thaliadau sefydlog neu gellir eu pennu, ond nad ydynt yn cael eu dyfynnu mewn marchnad weithredol.
- Asedau ar gael i'w gwerthu – asedau gyda phris y farchnad a ddyfynnwyd a/neu heb daliadau sefydlog neu gellir eu pennu.

Benthyciadau a Symiau sy'n Dderbyniadwy

Cydnabyddir benthyciadau a symiau sy'n dderbyniadwy posib ar y Fantolen pan fo'r Awdurdod yn dod yn rhan o ddarpariaethau cytundebol offeryn ariannol ac ar y cychwyn maent yn cael eu mesur ar werth teg. Wedi hynny cânt eu mesur yn ôl y gost amorteiddiedig. Mae'r credydau blynyddol i'r llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar gyfer llog a dderbynnir yn seiliedig ar swm cludadwy ased wedi ei luosi gan y raddfa log berthnasol i'r offeryn. Yn achos y rhan fwyaf o'r benthyciadau a drefnwyd gan yr Awdurdod, mae hyn yn golygu mai'r swm a gyflwynwyd yn y Fantolen yw'r swm gwreiddiol sydd heb ei glirio ac yn dderbyniadwy (ynghyd â llog sydd wedi cronni) a'r llog a roddwyd mewn credyd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yw'r swm a geir yn y flwyddyn yn ôl cytundeb y benthyciad.

Fodd bynnag, mae'r Awdurdod wedi gwneud nifer o fenthyciadau i sefydliadau chwaraeon a gwirfoddol ar raddfeydd is na'r farchnad (benthyciadau meddal). Pan y gwneir benthyciadau meddal, cofnodir colled yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (wedi ei ddebydu i'r gwasanaeth priodol) ar gyfer gwerth presennol y llog a gollir dros oes yr offeryn, gan arwain at gost amorteiddiedig is na'r prifswm sydd dros ben. Credydir llog i'r llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar raddfa effeithiol ychydig yn uwch na'r raddfa a dderbynnir gan sefydliadau gwirfoddol, gyda'r gwahaniaeth yn arwain at gynyddu cost amorteiddiedig y benthyciad yn y Fantolen. Mae darpariaethau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i effaith benthyciadau meddal ar Falans Cronfa'r Cyngor yw'r llog sy'n dderbyniadwy ar gyfer y flwyddyn ariannol – rheolir cysoniad y symiau a ddebydir ac a gredydir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr i'r enilliad net sydd ei angen yn erbyn Balans Cronfa'r Cyngor gan drosglwyddiad i neu o'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol yn Datganiad Symudiad yn y Cronfeydd Wrth Gefn.

Pan fo asedau yn cael eu nodi fel rhai sy'n destun amhariad a hynny oherwydd y tebygrwydd, yn seiliedig ar beth a ddigwyddodd yn y gorffennol, na fydd taliadau dyledus dan y contract yn cael eu cyflwyno, yna rhoddir gostyngiad yn erbyn yr ased a chodi am hynny ar y gwasanaeth perthnasol (ar gyfer symiau sy'n dderbyniadwy sy'n benodol i'r gwasanaeth hwnnw) neu ar y llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr mewn graddfa llog.

Bydd unrhyw enillion neu unrhyw golledion sy'n codi oherwydd dadgydnabod yr ased yn cael eu rhoddi mewn credyd/debyd i'r llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Asedau Sydd Ar Gael i'w Gwerthu

Cydnabyddir asedau sydd ar gael i'w gwerthu ar y Fantolen pan fo'r Awdurdod yn dod yn rhan o ddarpariaethau cytundebol offeryn ariannol ac ar y cychwyn maent yn cael eu mesur a'u cludo ar werth teg. Pan fo gan ased daliadau sefydlog neu rai y mae modd eu pennu, mae'r credydau blynyddol i'r llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar gyfer llog a dderbynnir yn seiliedig ar gost amorteiddiedig yr ased wedi ei luosi gan y raddfa log berthnasol i'r offeryn. Ble nad oes unrhyw daliadau sefydlog na rhai y mae modd eu pennu, mae incwm (ee difidendau) yn cael ei gredydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan ddaw'n dderbyniadwy gan yr Awdurdod.

Cedwir yr asedau yn y Fantolen yn ôl eu gwerth teg. Mae'r gwerthoedd yn seiliedig ar yr egwyddorion a ganlyn:

- Offerynnau gyda phrisiau a nodir ar y farchnad - pris y farchnad.
- Offerynnau eraill gyda thaliadau penodol neu rai y mae modd eu pennu – dadansoddiad o'r llif arian ar ôl disgownt.
- Cyfrannau ecwiti heb brisiau wedi eu nodi ar y farchnad - asesiad annibynnol o werth y cwmni.

I gydabod unrhyw newidiadau yn y gwerth teg, rhoddir cofnod yn y Gronfa Wrth Gefn ar Gael i'w Gwerthu a bydd cydnabyddiaeth i'r enillion/colledion yn y Swrplws neu Ddiffyg ar Ailbrisiant Asedau Ariannol Ar Gael i'w Gwerthu. Y mae eithriad pan fo colledion amhariad yn digwydd - rhoddir y rhain mewn debyd yn y llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, ynghyd ag unrhyw golledion/enillion net i'r ased a gronnwyd i'r ased yn y Gronfa Wrth Gefn Ar Gael i'w Gwerthu.

Pan nodir fod asedau yn wynebu amhariad oherwydd y tebygrwydd, yn seiliedig ar ddigwyddiad yn y gorffennol, na fydd y taliadau dyledus dan y contract yn cael eu cyflwyno (taliadau sefydlog neu rai y mae modd eu pennu),neu pan fo gwerth teg yn gostwng o dan y gost, nodir gostyngiad i'r ased a chodir am hynny yn y llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Os oes gan yr ased daliadau sefydlog neu rai y mae modd eu pennu, mesurir y golled amhariad fel y gwahaniaeth rhwng y swm cludadwy a gwerth presennol llif arian diwygiedig y dyfodol gyda disgownt yn seiliedig ar log gweithredol yr ased gwreiddiol. Fel arall, mesurir y golled amhariad fel unrhyw ddiffyg gwerth teg yn erbyn costau caffael yr offeryn (net o unrhyw ad-daliad swm gwreiddiol ac amorteiddiad).

Bydd unrhyw enillion neu golledion sy'n digwydd yn sgil dadgydnabod yr ased yn cael eu gosod mewn credyd/debyd i'r llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ynghyd ag unrhyw enillion/colledion cronnus a gafodd eu cydnabod cyn hynny yn y Gronfa Wrth Gefn ar gael i'w Gwerthu.

Os nad oes modd mesur y gwerth teg mewn ffordd ddibynadwy, mae'r offeryn yn cael ei gludo yn ôl cost (llai unrhyw golledion amhariad).

10. TROSI ARIAN TRAMOR

Pan fo'r Awdurdod wedi gwneud trafodion mewn arian tramor, mae'r trafodyn yn cael ei drosi i sterling ar y raddfa gyfnewid sy'n berthnasol ar i diwrnod y gwnaethpwyd y trafodyn. Pan fo symiau mewn arian tramor dros ben ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, maent yn cael eu trosi i sterling.

11. GRANTIAU LLYWODRAETH A CHYFRANIADAU ERAILL

P'un a ydynt yn cael eu talu i'r cyfrif, trwy randaliadau neu fel ôl-ddyledion, cydnabyddir grantiau llywodraeth a chyfraniadau a rhoddion trydydd parti fel rhai sy'n ddyledus i'r Awdurdod pan fo sicrwydd rhesymol:

- Y bydd yr Awdurdod yn cydymffurfio â'r amodau sydd ynghlwm â'r taliadau, ac
- Y derbynnir y grantiau neu gyfraniadau.

Nid yw'r symiau a nodwyd fel rhai sy'n ddyledus i'r Cyngor yn cael eu rhoi mewn credyd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr hyd nes bydd yr amodau sydd ynghlwm wrth y grant neu'r cyfraniad wedi eu bodloni. Mae'r amodau'n nodi bod rhaid i'r buddiannau economaidd yn y dyfodol neu i'r gwasanaeth posib sydd wedi'i ymgorffori yn yr ased a brynwyd gyda'r arian grant neu gyda'r cyfraniadau

gael eu defnyddio gan y derbynnydd fel a nodwyd, neu bydd raid dychwelyd i'r trosglwyddydd y buddiannau economaidd yn y dyfodol neu'r gwasanaeth posib.

Mae'r arian a roddwyd fel grantiau a chyfraniadau lle na chafodd yr amodau eu bodloni yn cael eu cludo ymlaen yn y Fantolen fel credydwyr. Pan fo'r amodau'n cael eu bodloni mae'r grant neu'r cyfraniad yn cael ei roddi mewn credyd yn y llinell gwasanaeth priodol (grantiau referniw a chyfraniadau a briodolwyd) neu Dreth ac Incwm Grant Amhenodol (grantiau referniw heb eu hamgáu a'r holl grantiau cyfalaf) yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Pan fo'r grantiau cyfalaf yn cael eu credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, maent yn cael eu gwyrddroi allan o Falans y Gronfa Gyffredinol yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth gefn. Pan fo grant heb ei ddefnyddio eto i gyllido gwariant cyfalaf, mae'n cael ei bostio i'r Grantiau Cyfalaf Wrth Gefn – y rhai na chafodd eu defnyddio. Pan fo wedi'i ddefnyddio mae'n cael ei bostio i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf. Mae'r symiau yn y Grantiau Cyfalaf Wrth Gefn na chawsant eu defnyddio yn cael eu trosglwyddo i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf unwaith y cânt eu defnyddio i gyllido gwariant cyfalaf..

12. **ASEDAU ANNIRIAETHOL**

Mae gwariannau ar asedau nad ydynt yn rhai ariannol ac sydd heb ffurf ffisegol ond sy'n cael eu rheoli gan yr Awdurdod oherwydd digwyddiadau yn y gorffennol (e.e. trwyddedau meddalwedd) yn cael eu cyfalafu pan y tybir y bydd buddiannau economaidd yn y dyfodol neu wasanaeth posib yn llifo o'r ased anniriaethol i'r Awdurdod.

Mae asedau a gynhyrchir yn fewnol yn cael eu cyfalafu pan fo modd dangos bod y prosiect yn dechnegol-ymarferol ac y bwriedir ei gwblhau (gydag adnoddau digonol ar gael) ac y bydd yr Awdurdod yn medru cynhyrchu buddiannau economaidd yn y dyfodol neu'n medru darparu gwasanaeth posib trwy werthu'r ased nei ei ddefnyddio. Mae gwariant yn cael ei gyfalafu pan fo modd ei fesur gyda sicrwydd fel un a briodolir i'r ased a phan fo'n cael ei gyfyngu i'r gwariant hwnnw a ddigwyddo yn ystod y cyfnod datblygu (nid oes modd cyfalafu gwariant ymchwil).

Nid yw gwariant ar ddatblygu gwefannau'n cael ei gyfalafu pan fo'r wefan yn cael ei defnyddio'n llwyr neu'n bennaf i hyrwyddo neu i hysbysebu nwyddau'r Awdurdod neu ei wasanaethau.

Ar y cychwyn cyntaf mesurir asedau anniriaethol yn ôl y gost. Nid yw'r symiau'n cael eu hailbrisiu hyd oni fydd modd pennu gwerth yr asedion y mae'r Awdurdod yn eu dal trwy droi at y farchnad weithredol. Yn ymarferol, nid oes yr un o'r asedau anniriaethol y mae'r Awdurdod yn eu dal yn bodloni'r maen prawf hwn ac felly cânt eu cludo yn ôl y gost amorteiddiedig. Mae swm dibrisiannol ased anniriaethol yn cael ei amorteiddio dros ei oes ddefnyddiol i linell(-au) y gwasanaeth perthnasol y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Rhoddir prawf amhariad ar ased pryd bynnag y ceir arwydd bod amhariad ar yr ased – mae unrhyw golledion a ganfyddir yn cael eu nodi yn erbyn y llinell(-au) i'r gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Bydd unrhyw enillion neu golledion wrth gael gwared ag ased anniriaethol neu wrth roi'r gorau iddo yn cael ei drosglwyddo i'r Llinell Gwariant Gweithredol arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Pan fo gwariant ar asedau anniriaethol yn gymwys i'w ystyried fel gwariant cyfalaf i ddibenion statudol, amorteiddio, colledion amhariad neu wrth gael gwared â'r asedion ni chaniateir i enillion a cholledion gael effaith ar Falans Cronfa'r Cyngor. Felly mae'r enillion a'r colledion yn cael eu gwyrddroi allan o Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn a'u symud i'r Cyfrif Diwygio Cyfalaf ac (yn achos arian gwerthiant uwch na £10,000) i'r Gronfa Wrth Gefn Derbynion Cyfalaf.

13. RHESTRAU STOC A CHONTRACTAU TYMOR HIR

Cynhwysir rhestrau stoc yn y Fantolen yn ôl y gost neu'n ôl y gwerth gwerthu, pa un bynnag o'r ddau sydd isaf. Rhoddir cyfrif am gontractau tymor hir trwy godi ar y Swrplws neu ar y Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau yn seiliedig ar werth y gwaith neu'r gwasanaeth a dderbynnir dan y contract yn ystod y flwyddyn ariannol.

14. EIDDO BUDDSODDIAD

Eiddo buddsoddiad yw eiddo a ddefnyddir yn unswydd i ennill rhent a/neu ar gyfer cynnydd cyfalaf. Nid yw'r diffiniad yn cael ei fodloni os yw'r eiddo'n cael ei ddefnyddio mewn unrhyw ffordd i hwyluso darparu gwasanaethau neu i gynhyrchu nwyddau neu pan fo'n cael ei ddal i'w werthu.

Mae eiddo buddsoddiad yn cael ei fesur yn ôl cost yn y lle cyntaf ac wedyn yn ôl gwerth teg, gan ddibynnu am faint y gellid cyfnewid yr ased rhwng partion gwybodus hyd braich. Nid yw eiddo'n cael ei ddibrisio, yn hytrach caiff ei ailbrisiu'n flynyddol yn ôl amgylchiadau'r farchnad ar ddyddiad y Fantolen (diwedd y flwyddyn). Mae enillion a cholledion adeg ailbrisiu'n cael eu symud i'r llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Yr un driniaeth yn union a roddir i enillion a cholledion wrth gael gwared ohonynt.

Mae rhent a dderbynnir am eiddo buddsoddiad yn cael ei roi mewn credyd yn y llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad ac yn peri cynnydd ym Malans Cronfa'r Cyngor. Fodd bynnag, ni chaniateir i enillion a cholledion ailbrisiu a gwerthu, dan drefniadau statudol, gael effaith ar Falans Cronfa'r Cyngor. Felly mae'r enillion a'r colledion yn cael eu gwyrddroi allan o Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn a'u symud i'r Cyfrif Diwygio Cyfalaf ac (yn achos arian gwerthiant uwch na £10,000) i'r Gronfa Wrth Gefn Derbynyion Cyfalaf

15. GWEITHREDIADAU A REOLIR AR Y CYD AC ASED AU A REOLIR AR Y CYD

Y gweithrediadau a reolir ar y cyd yw'r gwaith hwnnw a wna'r Awdurdod ynghyd â mentrau eraill pan fo defnydd yn cael ei wneud o asedion ac o adnoddau'r mentrwyr yn hytrach na sefydlu endid ar wahân. Mae'r Awdurdod yn cydnabod ar ei Fantolen yr asedau y mae'n eu rheoli a'r rhwymedigaethau a wyneba ac mae'n rhoi fel credyd neu ddebyd, yn ei Ddatganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y gwariant hwnnw'r â iddo a'r gyfran o incwm a enilla yn sgil y gwaith.

Asedau a reolir ar y cyd yw eitemau eiddo, offer a chyfarpar sydd yn cael eu cydreoli gan yr Awdurdod a mentrwyr eraill a phan fo'r asedau'n cael eu defnyddio i sicrhau buddiannau i'r mentrwyr. Nid yw'r gydfenter yn galw am sefydlu endid ar wahân. Mae'r Awdurdod yn cadw cyfrif am ei gyfran ei hun yn unig o'r asedau a reolir ar y cyd, am y rhwymedigaethau a'r treuliau'r â iddynt ar ei ran ei hun neu ar y cyd ag eraill yng nghyswllt ei fuddiannau yn y gydfenter a'r incwm a ddaw iddo o'r fenter.

16. PRYDLESAU

Mae prydlesau'n cael eu categoreiddio fel prydlesau ariannol pan fo telerau'r brydles yn trosglwyddo, i bob pwrpas, o'r prydleswr i'r prydlesai yr holl risgiau a'r holl fendithion sydd ynghlwm wrth fod yn berchennog yr eiddo, yr offer a'r chyfarpar. Categoreiddir yr holl brydlesau eraill fel Prydlesau Gweithredol.

Pan fo prydles yn cynnwys tir ac adeiladau, mae'r tir a'r adeiladau'n cael eu hystyried ar wahân i bwrpas categoreiddio.

Pan fo trefniadau heb statws cyfreithiol prydles, ond er hynny'n trosglwyddo hawl i ddefnyddio ased yn gyfnewid am daliad, yna mae cyfrif amdanynt dan y polisi hwn pan fo cyflawni'r trefniant yn dibynnu ar ddefnyddio asedau penodol.

Yr Awdurdod fel Daliwr Prydles

Prydlesau Ariannol

Mae eiddo, offer a chyfarpar sy'n cael eu dal dan brydlesau ariannol yn cael eu cydnabod ar y Fantolen ar gychwyn y brydles yn ôl gwerth teg a fesurir adeg sefydlu'r brydles (neu yn ôl gwerth presennol y taliadau prydles lleiaf bosib, pa un bynnag o'r ddau sydd isaf). Gyda'r ased a gydnabyddir mae cyfrifoldeb cyfatebol i dalu i'r prydlesydd. Mae costau uniongyrchol cychwynnol yr Awdurdod yn cael eu hychwanegu at y swm y mae'r ased yn ei gludo. Defnyddir y taliadau a wneir adeg gwneud prydles i nodi'r rhwymedigaeth sydd ynghlwm wrth y brydles. Codir am rent dilynol fel treuliau yn y cyfnodau hynny pryd y digwyddant.

Rhennir y taliadau prydles rhwng:-

- Tâl am brynu budd yn yr eiddo, offer a chyfarpar - defnyddir hwn i nodi i lawr beth yw rhwymedigaeth y brydles, a
- Tâl ariannol (mewn debyd yn y llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr)

Cedwir cyfrif am Eiddo, Offer a Chyfarpar a gydnabyddir dan brydlesau ariannol trwy ddefnyddio'r polisiâu hynny a ddefnyddir yn gyffredin yng nghyswllt asedau o'r fath, yn amodol ar godi am ddibrisiant dros gyfnod y brydles os ydyw'r cyfnod hwnnw'n fyrrach na'r amcangyfrif i oes ddefnyddiol yr ased (pan fo perchnogaeth yr ased ddim yn trosglwyddo i'r Awdurdod ar ddiwedd cyfnod y brydles).

Nid yw'n ofynnol ar i'r Awdurdod godi Treth Gyngor i gynnwys dibrisiant neu ailbrisiant a cholledion amhariad sy'n deillio o asedau a brydleswyd. Yn hytrach, gwneir cyfraniad blynyddol gochelgar o gronfeydd refeniw tuag at y buddsoddiad cyfalaf tybiedig yn unol â gofynion statudol. Felly mae cyfraniad refeniw ym Malans Cronfa'r Cyngor yn cymryd lle dibrisiant ac ailbriso a cholledion, trwy addasu trafodyn gyda'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn am y gwahaniaeth rhwng y ddau.

Prydlesau Gweithredol

Mae rhenti a delir dan brydlesau gweithredol yn cael eu codi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel traul i'r gwasanaethau sy'n cael y budd o eiddo, offer a chyfarpar prydles. Codir y taliadau ar sail llinell-syth dros oes y brydles, hyd yn oed os nad yw hyn yn cyd-fynd â'r patrwm taliadau (e.e. mae cyfnod di-rent ar gychwyn y brydles).

Yr Awdurdod fel Prydleswr

Prydlesau Ariannol

Pan fo'r Awdurdod yn rhoi prydles ariannol dros eiddo neu eitem o offer neu gyfarpar, dilëir yr ased perthnasol o'r Fantolen fel gwarediad. Ar gychwyn y brydles, mae swm cludadwy'r ased yn y Fantolen (p'un a yw'n Eiddo, Offer a Chyfarpar neu Ased sy'n Cael ei Dal i'w Gwerthu) yn cael ei ddileu i'r llinell Gwariant Gweithredol Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel rhan o'r enilliad neu golled ar warediad. Mae enilliad, sy'n cynrychioli buddsoddiad net yr Awdurdod yn y

brydles, yn cael ei gredydu i'r un llinell yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr hefyd fel rhan o'r enilliad neu golled ar warediad (h.y. ei ddebydu yn erbyn gwerth cludadwy'r ased adeg ei waredu), yn cydweddu gydag ased prydles (dyledwr tymor hir) yn y Fantolen.

Dyrennir prydlesau rhent rhwng:

- Taliad am gaffael y budd yn yr eiddo – defnyddir i ysgrifennu i lawr y dyledwr prydles (ynghyd ag unrhyw bremiwm a dderbyniwyd), ac
- Incwm ariannol (credydir i'r llinell Cyllido ac Incwm Buddsoddiad a Gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr).

Ni chaniateir yn ôl statud i'r enilliad a gredydir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar warediad gynyddu Balans Cronfa'r Cyngor ac mae'n ofynnol iddo gael ei drin fel derbyniad cyfalaf. Pan fo premiwm wedi ei dderbyn, mae hwn yn cael ei bostio allan o Falans Cronfa'r Cyngor i'r Gronfa Derbyniadwyon Cyfalaf Wrth Gefn yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn. Pan fo'r swm sy'n ddyledus yng nghyswllt yr ased prydles i'w setlo trwy dalu rhenti ym mlynnyddoedd ariannol y dyfodol, mae hwn yn cael ei bostio allan o Falans Cronfa'r Cyngor i'r Gronfa Derbyniadwyon Cyfalaf Wrth Gefn Gohiriedig yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn. Pan dderbynnir rhenti yn y dyfodol, defnyddir yr elfen derbyniad cyfalaf ar gyfer gwaredu'r ased i ysgrifennu i lawr y dyledwr prydles. Ar y pwynt hwn, mae'r derbyniadwyon cyfalaf gohiriedig yn cael eu trosglwyddo i'r Gronfa Derbyniadwyon Cyfalaf Wrth Gefn.

Nid yw gwerth a ddilëir o warediadau'n cael ei godi ar y dreth gyngor, gan y darperir yn llawn ar gyfer cost asedau sefydlog dan drefniadau ar wahân ar gyfer cyllido cyfalaf. Felly mae'r symiau hyn yn cael eu priodoli i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf o Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn.

Prydlesau Gweithredol

Pan fo'r Awdurdod yn rhoi prydles weithredol dros eiddo neu eitem o eiddo neu gyfarpar, cedwir yr ased yn y Fantolen. Mae Incwm Rhent yn cael ei gredydu i'r llinell Gwariant Gweithredol Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Gwneir credydau ar sail llinell-syth dros oes y brydles, hyd yn oed os nad yw hyn yn cyd-fynd â'r patrwm taliadau (e.e. telir premiwm ar gychwyn y brydles). Mae costau uniongyrchol cychwynnol yr eir iddynt wrth negodi a threfnu prydles yn cael eu hychwanegu at swm cludadwy'r ased perthnasol a'u codi fel traul dros oes y brydles ar yr un sail ag incwm rhent.

17. GORBENION A GWASANAETHAU CEFNOGOL

Mae costau gorbenion a gwasanaethau cefnogol yn cael eu codi ar y rheiny sy'n cael y budd o'r cyflenwad neu o'r gwasanaeth yn unol ag egwyddorion costio Cod Ymarfer Adroddiadau Gwasanaeth 2011/12 (SeRCOP). Defnyddir yr egwyddor costio amsugno llwyr - cost lawn y gorbenion a gwasanaethau cefnogol yn cael eu rhannu rhwng defnyddwyr yn ôl cyfran y buddiannau a gafwyd, ac eithrio:-

- Craidd Corfforaethol a Democraidaidd – costau'n gysylltiedig â statws yr Awdurdod fel sefydliad aml swyddogaethol, democraidaidd.
- Costau heb eu Dosbarthu - costau buddiannau disgresiwn a roddir i weithwyr sy'n ymddeol yn gynnwys a cholledion amhariad a godir ar yr Asedau sy'n Cael eu Dal i'w Gwerthu.

Diffinnir y ddau gategori hyn yn SeRCOP a chyfrifir amdanynt o dan benawdau ar wahân yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, fel rhan o Wariant ar Wasanaethau.

Mae sail y dosbarthiad y costau hyn yn amrywio'n ôl natur y taliad a godir:-

Gwasanaethau Cefnogol	Sail y Taliad a Godir
Cyllid <ul style="list-style-type: none"> - Cyfrifeg - Cyflogres - Taliadau credydwy - Archwilio - Debydwyr - Arianwyr - Gweinyddu - Rheoli 	Amser Slipiau cyflog a gynhyrchir Nifer yr anfonebau a delir Diwrnodiau archwilio Nifer yr anfonebau a anfonir Nifer y trafodion y ceir derbynneb amdanynt Amser Amser
Cyfreithiol	Amser
Adnoddau Dynol	Amser a staff a gyflogwyd
Technoleg Gwybodaeth	Dyraniad, Amser ac offer a ddefnyddir
Gwasanaethau Rheoli Eiddo ac Asedau	Sail Ffi (Cynlluniau Cyfalaf) ac Arwynebedd Llaur i lety swyddfa

18. EIDDO, OFFER A CHYFARPAR

Dosberthir asedau sydd â sylwedd ffisegol ac sy'n cael eu dal i'w defnyddio i gynhyrchu neu gyflenwi nwyddau neu wasanaethau, i'w rhentu i eraill, neu i bwrpasau gweinyddol ac y disgwylir iddynt gael eu defnyddio yn ystod mwy nag un flwyddyn ariannol fel Eiddo, Offer a Chyfarpar.

Cydnabyddiaeth

Mae gwariant ar gaffael, creu neu wella Eiddo, Offer a Chyfarpar yn cael ei gyfalafu ar sail gronns, cyn belled â'i fod yn bosib y bydd y buddiannau economaidd y dyfodol neu botensial gwasanaeth sy'n gysylltiedig â nhw'n llifo i'r Awdurdod ac y gellir mesur cost yr eitem yn ddibynadwy. Mae gwariant sy'n cynnal ond nad yw'n ychwanegu at botensial ased i gyflenwi buddiannau economaidd neu botensial gwasanaeth yn y dyfodol (h.y. trwsio a chynnal a chadw) yn cael ei godi fel traul fel y mae'n digwydd

Mesur

Caiff asedau eu mesur yn y lle cyntaf ar gost, yn cynnwys:-

- Y pris prynu
- Unrhyw gostau a briodolir i ddod ag ased i'r lleoliad a'r cyflwr sy'n angenrheidiol i bwrpas ei weithredu yn y dull a fwriadwyd gan reolwyr
- Amcangyfrif cychwynnol o gostau datgymalu a symud yr eitem ac adfer y safle y mae'r eitem arno.

Nid yw'r Awdurdod yn cyfalafu costau benthyca a geir tra bo asedau'n cael eu hadeiladu.

Tybir bod cost asedau a gaffaelir heblaw drwy bryniant yn gost gwerth teg, ac eithrio pan nad oes sylwedd masnachol i'r caffaeliad (h.y. ni fydd yn arwain at amrywiad yn llif arian yr Awdurdod). Yn yr achos olaf, pan y caffaelir ased drwy gyfnewid, cost y caffaeliad yw swm cario'r ased a roddir i fyny gan yr Awdurdod.

Mae asedau a roddir yn asedau a drosglwyddwyd i'r Cyngor ar werth dim neu ar lai na'r gwerth teg ac i ddechrau mesurir yr asedau a roddir yn ôl eu gwerth teg. Mae'r gwahaniaeth rhwng gwerth teg ac unrhyw ystyriaeth a delir yn cael ei roddi mewn credyd yn y llinell Treth ac Incwm Grant Amhenodol y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, oni bai bod y rhodd wedi ei rhoi gydag amod. Hyd nes y bydd yr amodau'n cael eu boddhau, bydd yr enillion yn cael ei ddal yn y Cyfrif Asedau a Roddwyd. Pan fo enillion yn cael eu credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, maent yn cael eu gwyrddroi allan o Falans Cronfa'r Cyngor i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn.

Yna mae'r asedau'n cael eu cario i'r Fantolen gan ddefnyddio'r seiliau mesur canlynol:

- Isadeiledd ac asedau cymunedol – cost dibrisiant hanesyddol
- Asedau sy'n cael eu hadeiladu – cost hanesyddol
- Pob ased weithredol arall – gwerth teg, a bennir fel y swm a fyddai'n cael ei dalu am yr ased yn ei ddefnydd presennol (gwerth defnydd presennol – EUV).
- Eiddo buddsoddiad – gwerth y farchnad a heb ei ddibrisio.
- Asedau sy'n cael eu dal i'w gwerthu – gwerth isaf cyn cael eu dosbarthu fel rhai'n cael eu dal i'w gwerthu a gwerth y farchnad, a heb eu dibrisio.
- Asedau Treftadaeth – gwerth y farchnad a heb eu dibrisio.

Pan nad oes tystiolaeth seiliedig ar y farchnad o werth teg oherwydd natur arbenigol ased, defnyddir cost amnewidiol dibrisiedig (DRC) fel amcangyfrif o werth teg.

Pan fo gan asedau nad ydynt yn eiddo oes ddefnyddiol fer neu werth isel (neu'r ddau), defnyddir sail cost hanesyddol dibrisiedig fel procsi ar gyfer gwerth teg.

Mae'r asedau a gynhwysir yn y Fantolen ar werth teg yn cael eu hailbriso yn ddigon aml i sicrhau nad yw eu swm cario'n sylweddol wahanol i'w gwerth teg ar ddiwedd y flwyddyn, ond o leiaf bob pum mlynedd. Mae cynnydd mewn ailbriso'n cydweddu â chredydau i'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn i gydnabod enillion heb eu gwireddu. Yn eithriadol, gellir credydu enillion i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan fônt yn codi o wyrddroad colled a godwyd yn flaenorol i wasanaeth.

Pan ddynodir lleihad mewn gwerth, cyfrifir amdano fel a ganlyn:

- Pan fo balans o enillion ailbriso i'r ased yn y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn, ysgrifennir swm cario'r ased i lawr yn erbyn y balans hwnnw (i fyny at y swm o enillion cronnus)
- Pan nad oes balans yn y Gronfa Ailbriso Wrth Gefn neu falans annigonol, ysgrifennir swm cario'r ased i lawr yn erbyn llinell(au) y gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Mae'r Gronfa Ailbriso Wrth Gefn yn cynnwys enillion ailbriso a gydnabuwyd ers 1 Ebrill 2007 yn unig, dyddiad eu gweithredu'n ffurfiol. Mae'r enillion a gafwyd cyn y dyddiad hwnnw wedi eu hymgorffori yn y Cyfrif Addasiad Cyfalaf.

Amhariad

Mae gwerth asedau'n cael eu hadolygu ar ddiwedd pob blwyddyn am arwydd o amhariad ar werth. Pan fo arwyddion, ac amcangyfrifir bod gwahaniaethau posib yn berthnasol, yna amcangyfrifir swm adferadwy'r ased a, ble bo hwn yn llai na swm cario'r ased, cydnabyddir colled amhariad ar gyfer y diffyg.

Pan ddynodir colledion amhariad, cyfrifir amdanynt fel a ganlyn:

- Pan fo balans o enillion ailbrisiant i'r ased yn y Gronfa Ailbrisiant Wrth Gefn, ysgrifennir swm cario'r ased i lawr yn erbyn y balans hwnnw (i fyny at y swm o enillion cronnus).
- Pan nad oes balans yn y Gronfa Ailbrisiant Wrth Gefn neu falans annigonol, ysgrifennir swm cario'r ased i lawr yn erbyn llinell(au) y gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Pan fo colled amhariad yn cael ei gwyrddroi'n dilyn hyn, credydir y gwyrddroad i'r llinell(au) gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, i fyny at swm y golled wreiddiol, wedi ei addasu ar gyfer dibrisiant y byddid wedi ei godi pe na fyddai'r golled wedi ei chydabod.

Dibrisiant

Darperir ar gyfer dibrisiant yr holl asedau Eiddo, Offer a Chyfarpar trwy ddyraniad systematig o'u symiau dibrisio dros eu hoes ddefnyddiol. Gwneir eithriad ar gyfer asedau heb oes ddefnyddiol benodadwy gyfyngedig (h.y. tir rhydd-ddaliad a rhai Asedau Cymunedol penodol) ac asedau nad ydynt eto ar gael i'w defnyddio (h.y. asedau sy'n cael eu hadeiladu).

Cyfrifir dibrisiant ar y seiliau canlynol:-

- Anheddau ac adeiladau eraill – dyraniad llinell syth dros oes ddefnyddiol yr eiddo fel yr amcangyfrifir gan y prisiwr: rhwng 1-100 blwyddyn
- Cerbydau, offer, dodrefn a chyfarpar: dros oes ddefnyddiol o rhwng 1 i 10 mlynedd
- Asedau Cymunedol: 1-40 blwyddyn
- Isadeiledd: dyraniad llinell syth dros rhwng 1-40 mlynedd.

Pan fo gan eitem o ased Eiddo, Offer a Chyfarpar gydrannau mawr y mae eu cost yn sylweddol mewn cysylltiad â chost gyfan yr eitem, ac mae ei oes ddefnyddiol amcangyfrifedig yn sylweddol wahanol i oes ddefnyddiol y brif ased, dibrisir y cydrannau ar wahân.

Mae enillion ailbrisiant hefyd yn cael eu dibrisio, gyda swm sy'n cyfateb i'r gwahaniaeth rhwng gwerth presennol dibrisiant a godir ar asedau a'r dibrisiant a fyddai wedi ei godi ar eu cost hanesyddol yn cael ei drosglwyddo bob blwyddyn o'r Gronfa Ailbrisiant Wrth Gefn i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf.

Gwarediadau ac Asedau nad ydynt yn Gyfredol yn Cael eu Dal ar Gyfer Gwerthu

Pan ddaw'n bosib y bydd swm cario ased yn cael ei adennill yn bennaf drwy werthiant yn hytrach na pharhau i'w ddefnyddio, caiff ei ailddosbarthu fel Ased sy'n Cael ei Ddal i'w Werthu. Mae'r ased yn cael ei hailbrisio yn union cyn ei hailddosbarthu ac yna ei chario ar yr isaf o'r swm hwn a gwerth teg llai costau gwerthu. Pan fo gostyngiad dilynol i werth teg llai costau gwerthu, mae'r golled yn cael ei phostio i'r llinell Gwariant Gweithredol Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Dim ond hyd at swm unrhyw golledion a gydnabuwyd yn flaenorol yn y Swrplws neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau y cydnabyddir enillion mewn gwerth teg. Ni chodir dibrisiant ar Asedau sy'n Cael eu Dal i'w Gwerthu.

Os nad yw asedau bellach yn cwrdd â'r meini prawf i'w dosbarthu fel Asedau sy'n Cael eu Dal i'w Gwerthu, yna cânt eu hailddosbarthu'n ôl i asedau nad ydynt yn gyfredol a'u prisio ar yr isaf o'u swm cario cyn iddynt gael eu dosbarthu fel rhai'n cael eu dal i'w gwerthu; addasu ar gyfer dibrisiant, amorteiddiad neu ailbrisiadau a fyddai wedi cael eu cydnabod petaent ddim wedi cael eu dosbarthu fel rhai sy'n Cael eu Dal i'w Gwerthu, a'u swm adferadwy ar ddyddiad y penderfyniad i beidio gwerthu.

Nid yw asedau sydd wedi eu gadael neu eu sgrapio yn cael eu hailddosbarthu fel Asedau sy'n Cael eu Dal i'w Gwerthu.

Pan ceir gwared ag ased neu pan gaiff ei datgomisiynu, dilëir swm cario'r ased yn y Fantolen (p'un a yw'n Eiddo, Offer a Chyfarpar neu Asedau sy'n Cael eu Dal i'w Gwerthu) i linell Gwariant Gweithredol Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel rhan o'r enilliad neu golled ar waredu. Mae symiau a dderbynnir o warediadau (os oes rhai) yn cael eu credydu i'r un llinell yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr hefyd fel rhan o'r enilliad neu golled ar waredu (h.y. wedi ei netio i ffwrdd yn erbyn gwerth cario'r ased adeg cael gwared arno). Mae unrhyw enillion ailbrisiant a gronnwyd i'r ased yn y Gronfa Ailbrisiant Wrth Gefn yn cael eu trosglwyddo i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf.

Mae symiau uwch na £10,000 a dderbynnir ar gyfer eitem a waredwyd yn cael eu categoreiddio fel **Derbyniadwyon Cyfalaf**. Mae'n ofynnol ar i'r derbyniadwyon cyfalaf gael eu credydu i'r Gronfa Derbyniadwyon Cyfalaf Wrth Gefn, ac yna dim ond ar gyfer buddsoddiad cyfalaf newydd y cânt eu defnyddio neu eu gosod o'r neilltu i leihau angen gwaelodol yr Awdurdod i fenthyca (y gofyniad cyllido cyfalaf). Mae derbyniadwyon yn cael eu meddiannu i'r Gronfa Wrth Gefn o Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn.

Nid yw gwerth a ddilëir o warediadau'n cael ei godi yn erbyn y Dreth Gyngor, oherwydd darperir yn llawn ar gyfer asedau sefydlog dan drefniadau gwahanol ar gyfer ariannu cyfalaf. Mae symiau'n cael eu meddiannu i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf o Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn.

19. MENTRAU CYLLID PREIFAT (PFI) A CHONTRACTAU TEBYG

Cytundeb yw contract PFI i dderbyn gwasanaeth, lle mae'r cyfrifoldeb dros sicrhau bod yr Eiddo, Offer a Chyfarpar ar gael sydd eu hangen i ddarparu'r gwasanaeth yn trosglwyddo i'r contractwr PFI. Gan mai'r dybiaeth yw bod y Cyngor yn rheoli'r gwasanaeth sy'n cael ei ddarparu dan ei gynllun PFI ac y bydd perchenogaeth yr Eiddo, Offer a Chyfarpar yn trosglwyddo i'r Cyngor ar ddiwedd y contract, heb ddim cost ychwanegol, mae'r Cyngor yn dal yr asedau sefydlog a ddefnyddiwyd dan y contract ar y Fantolen.

Yn cydbwyso cydnabyddiaeth wreiddiol yr Eiddo, Offer a Chyfarpar hyn, mae cydnabyddiaeth ynghylch rhwymedigaeth am symiau dyledus i weithredwr y cynllun i dalu am yr asedau. I'r Cynllun PFI Tair Ysgol, ysgrifennwyd yr rhwymedigaeth i lawr gan daliad cychwynol ymlaen llaw o dal unedol o £9m.

Caiff Eiddo, Offer a Chyfarpar sy'n cael eu cydnabod ar y Fantolen eu hadbriso a'u dibrisio yn yr un modd ag Eiddo, Offer a Chyfarpar ym meddiant y Cyngor.

Caiff y symiau taladwy i'r gweithredwr PFI bob blwyddyn eu dadansoddi i bum elfen:-

- Gwerth teg y gwasanaethau a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn – wedi'i debydu i'r gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.
- Costau cyllid – codi llog ar yr rhwymedigaeth Mantolen sydd dros ben, wedi ei ddebydu i'r llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.
- Rhent wrth gefn – cynnydd yn y swm i'w dalu am yr eiddo sy'n codi yn ystod y contract, wedi'i ddebydu i'r llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.
- Taliad tuag at y rhwymedigaeth – wedi'i gymhwyso i ddibrisio dyled y Fantolen tuag i'r gweithredwr PFI.
- Costau adnewyddu cylchred oes – yn cael eu cydnabod fel Eiddo, Offer a Chyfarpar ar y Fantolen.

Credydau PFI

Mae grantiau llywodraeth a dderbynnir ar gyfer cynlluniau PFI, uwchlaw lefelau gwariant presennol, yn cael eu cario ymlaen fel cronfa wrth gefn glustnodedig i ariannu gwariant contract i'r dyfodol.

20. DARPARIAETHAU, RHWYMEDIGAETHAU WRTH GEFN AC ASED AU WRTH GEFN

Darpariaethau

Gwneir darpariaethau pan fo digwyddiad wedi cymryd lle sy'n rhoi rhwymedigaeth gyfreithiol neu adeiladol i'r Awdurdod, sydd mae'n debyg angen setliad trwy drosglwyddo buddiannau economaidd neu botensial gwasanaeth, a phan fo modd darparu amcangyfrif dibynadwy o faint y rhwymedigaeth.

Codir darpariaethau fel traul ar y llinell gwasanaeth briodol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn y flwyddyn y daw'r awdurdod yn ymwybodol o'r rhwymedigaeth, a chânt eu mesur yn ôl yr amcangyfrif gorau ar ddyddiad y Fantolen o'r gwariant sydd ei angen i setlo'r rhwymedigaeth, gan gymryd i ystyriaeth y risgiau ac ansicrwydd perthnasol.

Pan fo taliadau'n cael eu cyflwyno yn y diwedd, rhoddir nhw yn erbyn y ddarpariaeth a gludir yn y Fantolen. Mae setliadau amcangyfrifedig yn cael eu hadolygu ar ddiwedd bob blwyddyn ariannol – pryd y bydd hi'n llai na thebygol y bydd angen trosglwyddo buddiannau economaidd (neu wneud setliad llai na'r disgwyl), gwyrddroir y ddarpariaeth a'i rhoddi mewn credyd yn ôl yn y gwasanaeth perthnasol.

Pan fo disgwyl hawlio cyfran neu'r cyfan o'r taliad i setlo'r ddarpariaeth oddi ar barti arall (ee oddi ar hawliad yswiriant), caiff ei gydnabod fel incwm i'r gwasanaeth

perthnasol os oes sicrwydd go bendant yn unig y bydd ad-daliad ar gael os yw'r awdurdod yn setlo'r rhwymedigaeth.

Darpariaeth ar gyfer Ôl-gyflog yn Codi'n Sgil Hawliadau Tâl Anghyfartal

Mae gan yr Awdurdod ddarpariaeth ar gyfer costau setlo hawliadau ôl-gyflog yn codi yn sgil taliadau rhagfarnol a wnaed cyn i'r Awdurdod ddechrau gweithredu ar ei strategaeth tâl gyfartal. Fodd bynnag, mae trefniadau statudol yn caniatáu cyllido setliadau o Gronfa'r Cyngor yn y flwyddyn pryd y gwneir y taliadau mewn gwirionedd, nid pryd y sefydlir y ddarpariaeth. Felly mae balans i'r ddarpariaeth gyda Chyfrif Ôl-gyflog Tâl Anghyfartal a grëir o symiau a roddwyd mewn credyd ym Malans Cronfa'r Cyngor yn y flwyddyn pryd y gwneir neu y diwygir y ddarpariaeth. Bydd y balans ar y Cyfrif Ôl-gyflog Tâl Anghyfartal yn cael ei roddi mewn debyd yn ôl ym Malans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn ym mlynnydoedd ariannol y dyfodol wrth i'r taliadau gael eu gwneud.

Rhwymedigaethau Wrth Gefn

Mae rhwymedigaeth wrth gefn yn codi pan fo digwyddiad wedi cymryd lle sy'n rhoi rhwymedigaeth bosib i'r Awdurdod, ond ni cheir cadarnhad iddi hyd oni fydd y digwyddiad nad oes modd ei ragweld wedi digwydd yn y dyfodol a hwnnw heb fod yn gyfan gwbl dan reolaeth yr awdurdod. Mae rhwymedigaethau wrth gefn hefyd yn codi mewn amgylchiadau ble byddai darpariaeth yn cael ei gwneud fel arall ond naill ai nid yw'n debygol a bydd angen all-lif o adnoddau neu ni ellir mesur maint y rhwymedigaeth yn ddibynadwy.

Ni chydabyddir rhwymedigaethau wrth gefn yn y Fantolen, ond cânt eu datgelu mewn nodyn i'r cyfrifon.

Asedau Wrth Gefn

Mae ased wrth gefn yn codi pan fo digwyddiad wedi cymryd lle sy'n rhoi ased bosib i'r Awdurdod, ond ni fydd modd cael cadarnhad iddo hyd oni fydd y digwyddiad nad oes modd ei ragweld wedi digwydd yn y dyfodol a hwnnw heb fod yn gyfan gwbl dan reolaeth yr awdurdod.

Ni chydabyddir asedau wrth gefn yn y Fantolen ond cânt eu datgelu mewn nodyn i'r cyfrifon ble mae'n debygol y bydd mewnllif o fuddiannau economaidd neu botensial gwasanaeth.

21. CRONFEYDD WRTH GEFN

Mae'r Awdurdod yn gosod o'r neilltu symiau penodol fel cronfeydd wrth gefn i ddibenion polisi i'r dyfodol neu i ymdrin â materion wrth gefn. Crëir cronfeydd wrth gefn trwy dynnu symiau o Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn. Pan ceir traul sydd i'w gyllido o gronfa wrth gefn, caiff ei godi ar y gwasanaeth priodol yn y flwyddyn honno i'w sgorio yn erbyn y Swrplws neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Yna trosglwyddir y gronfa wrth gefn yn ôl i Falans Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn fel nad oes taliad net yn erbyn y dreth gyngor ar gyfer y gwariant.

Cedwir rhai cronfeydd wrth gefn penodol er mwyn rheoli'r prosesau cyfrifo ar gyfer asedau nad ydynt yn gyfredol, offerynnau ariannol, buddiannau ymddeoliad a buddiannau gweithwyr ac nid ydynt yn cynrychioli adnoddau y gellir eu defnyddio i'r Awdurdod – eglurir y cronfeydd wrth gefn hyn yn y polisïau perthnasol.

22. **GWARIANT REFENIW A GYLLIDIR GYDA CHYFALAF DAN STATUD**

Mae gwariant yr aethpwyd iddo yn ystod y flwyddyn y gellir ei gyfalafu dan ddarpariaethau statudol ond yn wariant nad yw'n creu ased anghyfredol wedi ei godi fel gwariant i'r gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn y flwyddyn. Pan fo'r Awdurdod wedi penderfynu cwrdd â chost y gwariant hwn o adnoddau cyfalaf presennol neu trwy fenthycu, mae trosglwyddiad yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn o Falans Cronfa'r Cyngor i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf yna'n gwyrddroi'r symiau a godwyd fel nad oes effaith ar lefel y Dreth Gyngor.

23. **TAW**

Mae'r TAW sy'n daladwy yn cael ei gynnwys fel traul ond i'r graddau nad oes modd ei hawlio oddi ar Gyllid a Thollau EM yn unig. Mae'r TAW derbyniadwy yn cael ei eithrio o incwm.

24. **FFIGYRAU CYMHAROL**

Ble bo'n briodol, dangosir y ffigyrau cymharol mewn datganiadau ariannol, yn unol â'r Cod.

25. **DATGANIAD LLIF ARIAN**

Mae'r Datganiad Llif Arian a nodiadau ategol wedi'u paratoi gan ddefnyddio'r dull anuniongyrchol.

26. **ASEDAU TREFTADAETH**

Mae ased treftadaeth ddiriaethol yn ased ddiriaethol sydd â nodweddion hanesyddol, artistig, gwyddonol, technolegol, geoffisegol neu amgylcheddol, sy'n cael ei dal a'i chynnal yn bennaf er mwyn ei chyfraniad at wybodaeth a diwylliant.

Mae ased treftadaeth anniriaethol yn ased anniriaethol sydd ag arwyddocâd diwylliannol, amgylcheddol neu hanesyddol. Mae enghreifftiau o asedau treftadaeth anniriaethol yn cynnwys recordiad o ddigwyddiadau hanesyddol o bwys.

Fel arfer bydd asedau treftadaeth (heblaw am asedau treftadaeth gweithredol) yn cael eu mesur adeg eu prisiad. Gellir prisio yn ôl unrhyw ddull sy'n briodol a pherthnasol. Nid oes gofynion i brisio gael ei gynnal na'i wirio gan briswyr allanol, na chwaith isafswm cyfnod rhwng prisiadau. Fodd bynnag, pan fo asedau treftadaeth yn cael eu mesur ar eu prisiad, bydd y swm sy'n cario'n cael ei adolygu yn ddigon aml i sicrhau fod y prisiad yn parhau'n gyfredol.

Ble nad yw'n ymarferol cael prisiad ar gost sy'n gymesur â'r buddiannau i ddefnyddwyr datganiadau ariannol, bydd yr asedau treftadaeth yn cael eu mesur ar gost hanesyddol (llai unrhyw golledion dibrisiant, amorteiddiad ac amhariad cronus).

27. **CYFRIF COSTAU'R CYNLLUN YMRWYMIAD LLEIHOU CARBON**

Mae gofyn i'r Awdurdod gyfranogi yng Nghynllun Effeithlonrwydd Ynni'r Ymrwymiad Lleihau Carbon (CRC). Mae'r cynllun hwn yn ei gyfnod rhagarweiniol ar hyn o bryd, a fydd yn parhau tan 31 Mawrth 2014. Mae gofyn i'r Awdurdod brynu ac ildio lwfansau, sy'n ôl-weithredol ar hyn o bryd, ar sail gollyngiadau h.y. carbon deuocsid

a gynhrychir pan ddefnyddir ynni. Wrth i garbon deuocsid gael ei allyrru (h.y. pan ddefnyddir ynni), fe gydnabyddir atebolrwydd a chost. Bydd yr atebolrwydd yn cael ei glirio drwy ildio lwfansau. Mesurir yr atebolrwydd gyda'r amcangyfrif gorau o'r gwariant sydd ei angen i ateb y rhwymedigaeth, fel arfer am bris cyfredol y farchnad o nifer y lwfansau sydd eu hangen i ateb yr atebolrwydd ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir y gost i'r Awdurdod a'i chofnodi yng nghostau gwasanaethau'r Awdurdod, ac yn cael ei rhannu rhwng gwasanaethau ar sail yr ynni a ddefnyddir. Ar gyfer 2011/12, mae'r Cyngor wedi cronni swm o £142k ar gyfer lwfansau Ymrwymiad Lleihau Carbon.

<u>Datganiad Symudiadau Arian Wrth Gefn ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2011</u>	Nodiadau	Balans Cronfa'r Cyngor	Balans HRA	Arian wrth gefn a neilltuwyd	Arian wrth gefn cyfalaf a neilltuwyd	Arian wrth gefn Derbynebion Cyfalaf	Grantiau Cyfalaf nas defnyddiwyd	Cyfanswm yr Arian Wrth Gefn y gellir ei ddefnyddio	Arian Wrth Gefn na ellir ei ddefnyddio	Cyfanswm Arian Wrth Gefn yr Awdurdod
		£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Balans ar 31 Mawrth 2010		2,856	189	27,613	3,256	3,627	1,165	38,706	(13,603)	25,103
Symudiad yn y datganiad yr Arian wrth gefn yn ystod 2010/11										
Arian dros ben neu ddiffyg arian wrth Ddarparu Gwasanaethau		45,245	-	-	-	-	-	45,245	-	45,245
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall		-	-	-	-	-	-	-	90,510	90,510
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr		45,245	-	-	-	-	-	45,245	90,510	135,755
Addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu dan reoliadau	6	(43,464)	-	-	(1,391)	18	368	(44,469)	44,469	-
Cynydd/(Gostyngiad) Net cyn Trosglwyddo i'r Arian wrth Gefn Penodol		1,781	-	-	(1,391)	18	368	776	134,979	135,755
Trosglwyddo i'r/(o'r) arian wrth gefn penodol		(1,632)	(189)	(230)	2,051	-	-	-	-	-
Cynydd/(Gostyngiad) yn 2010/11	7	149	(189)	(230)	660	18	368	776	134,979	135,755
Balans ar 31 Mawrth 2011	7,24	3,005	-	27,383	3,916	3,645	1,533	39,482	121,376	160,858

<u>Datganiad Symudiadau Arian Wrth Gefn ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012</u>	Nodiadau	Balans Cronfa'r Cyngor	Balans HRA	Arian wrth gefn a neilltuwyd	Arian wrth gefn cyfalaf a neilltuwyd	Arian wrth gefn Derbynebion Cyfalaf	Grantiau Cyfalaf nas defnyddiwyd	Cyfanswm yr Arian Wrth Gefn y gellir ei ddefnyddio	Arian Wrth Gefn na ellir ei ddefnyddio	Cyfanswm Arian Wrth Gefn yr Awdurdod
		£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Balans ar 31 Mawrth 2011	7,24	3,005	-	27,383	3,916	3,645	1,533	39,482	121,376	160,858
Symudiad yn y datganiad yr Arian wrth gefn yn ystod 2011/12										
Arian dros ben neu ddiffyg arian wrth Ddarparu Gwasanaethau		5,544	-	-	-	-	-	5,544	-	5,544
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall		-	-	-	-	-	-	-	(27,261)	(27,261)
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr		5,544	-	-	-	-	-	5,544	(27,261)	(21,717)
Addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu dan reoliadau	6	(7,274)	-	-	(574)	420	(830)	(8,258)	8,258	-
Cynydd/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddo i'r Arian wrth Gefn Penodol		(1,730)	-	-	(574)	420	(830)	(2,714)	(19,003)	(21,717)
Trosglwyddo i'r/o'r arian wrth gefn penodol		1,730	-	(1,285)	(445)	-	-	-	-	-
Cynydd/Gostyngiad yn 2011/12	7	-	-	(1,285)	(1,019)	420	(830)	(2,714)	(19,003)	(21,717)
Balans ar 31 Mawrth 2012	7,24	3,005	-	26,098	2,897	4,065	703	36,768	102,373	139,141

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr

2010/11				2011/12			
Gwariant Gros	Incwm	Gwariant Net		Nodia dau	Gwariant Gros	Incwm	Gwariant Net
£'000	£'000	£'000			£'000	£'000	£'000
13,458	(11,457)	2,001	Gwasanaethau Canolog i'r Cyhoedd		12,376	(9,948)	2,428
13,054	(4,014)	9,040	Gwasanaethau Diwylliant		14,336	(5,060)	9,276
25,566	(9,087)	16,479	Gwasanaethau Amgylcheddol a Rheoleiddio		26,145	(8,761)	17,384
6,779	(3,169)	3,610	Gwasanaethau Chynllunio		7,516	(3,591)	3,925
115,989	(23,821)	92,168	Gwasanaethau Addysg a Phlant		119,715	(25,496)	94,219
21,529	(10,861)	10,668	Gwasanaethau Priffyrdd a Chludiant		25,222	(15,437)	9,785
43,814	(40,047)	3,767	Gwasanaethau Tai eraill		43,640	(40,919)	2,721
55,680	(15,043)	40,637	Gwasanaethau Cymdeithasol		56,454	(15,082)	41,372
2,945	(178)	2,767	Crai Democrataidd a Chorfforaethol		5,826	(137)	5,689
755	(40,046)	(39,291)	Costau na ddosbarthwyd		881	(2,003)	(1,122)
299,569	(157,723)	141,846	Costau Gwasanaeth		312,111	(126,434)	185,677
16,914	-	16,914	Gwariant Gweithredu Eraill	8	17,033	-	17,033
39,794	(30,371)	9,423	Cyllido a Buddsoddi, Incwm a Gwariant	9	34,886	(27,958)	6,928
-	(213,428)	(213,428)	Trethi ac Incwm Grant Amhenodol	10	-	(215,182)	(215,182)
		(45,245)	(Arian dros ben) neu ddiffyg arian wrth Ddarparu Gwasanaethau				(5,544)
		1,745	(Arian dros ben) neu ddiffyg ariannol wrth Ailbriso Eiddo, Offer a Chyfarpar	24			(3,803)
		(30)	(Arian dros ben) neu ddiffyg ariannol wrth Ailbriso Asedau Ariannol sydd ar gael i'w gwerthu	24			(8)
		(92,225)	(Enillion)/Colledion ar Asedau Pensiwn/Atebolrwydd	24			31,072
		(90,510)	Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall				27,261
		(135,755)	Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				21,717

Y Fantolen

31 Mawrth 2011		Nodiadau	31 Mawrth 2012
£'000			£'000
325,015	Eiddo, Offer a Chyfarpar	11	336,530
155	Asedau Treftadaeth	12	194
16,016	Eiddo Buddsoddi	13	18,385
948	Asedau anghyffwrddadwy	14	785
1,389	Asedau ariannol sydd ar gael i'w gwerthu	15	1,396
1	Buddsoddiadau Tymor Hir	15	1,001
809	Dyledwyr Tymor Hir	15	825
344,333	Asedau Tymor Hir		359,116
3,529	Buddsoddiadau Tymor Byr	15	6,721
910	Rhestr Stoc	16	1,135
29,476	Dyledwyr Tymor Byr	18	30,422
10,207	Arian a chywerthydd arian	19	12,076
2,222	Asedau a gedwir i'w gwerthu	20	1,432
46,344	Asedau Cyfredol		51,786
12,834	Benthyca Tymor Byr	15	27,502
17,656	Credydwyr Tymor Byr	21	19,506
3,375	Darpariaethau	22	3,267
33,865	Rhwymedigaethau Cyfredol		50,275
68,268	Rhwymedigaethau Pensiwn	45	96,209
1,016	Darpariaethau	22	-
96,421	Benthyca Tymor Hir	15	95,993
29,555	Benthyca Tymor Hir Eraill	15	28,353
694	Derbynebion Grantiau Cyfalaf ymlaen llaw	36	931
195,954	Rhwymedigaethau Tymor Hir		221,486
160,858	Asedau Net		139,141
39,482	Arian wrth Gefn y gellir ei ddefnyddio	23	36,768
121,376	Arian Wrth Gefn na ellir ei ddefnyddio	24	102,373
160,858	Cyfanswm yr Arian wrth Gefn		139,141

Datganiad ynghŷn â Llif arian

2010/11		Nodiadau	2011/12
£'000			£'000
(45,245)	(Arian dros ben)/diffyg arian wrth Ddarparu Gwasanaethau		(5,544)
39,709	Addasiadau i (arian dros ben) neu ddiffyg arian net wrth Ddarparu Gwasanaethau ar gyfer Symudiadau di-ariannol	24	905
(1,151)	Addasiadau ar gyfer eitemau sy'n cael eu cynnwys yn yr (arian dros ben) neu ddiffyg arian net wrth Ddarparu Gwasanaethau sy'n Weithgareddau Buddsoddi ac Ariannu		(1,658)
(6,687)	Llif Arian Net o Weithgareddau Gweithredol		(6,297)
6,674	Llif Arian Net o Weithgareddau Buddsoddi	25	16,301
(2,008)	Gweithgareddau Ariannu	26	(11,873)
(2,021)	(Cynnydd) neu Ostyngiad mewn Arian a chywerthydd arian		(1,869)
8,186	Arian a chywerthydd arian ar ddechrau'r cyfnod adrodd	19	10,207
10,207	Arian a chywerthydd arian ar ddiwedd y cyfnod adrodd	19	12,076

Nodiadau i'r Cyfrifon

1. Safonau Cyfrifo a Gyhoeddwyd ond Nad Ydynt Eto Wedi'u Mabwysiadu

Mae'r Cod yn gorchymyn y Cyngor i ddatgelu gwybodaeth yn ymwneud ag effaith newid cyfrifeg a fydd yn ofynnol dan safon cyfrifo newydd a roddwyd ond nad yw wedi'i mabwysiadu eto dan y Cod. Bydd mabwysiadu'r newidiadau i Offerynnau Ariannol IFRS 7: Datgeliadau (a roddwyd ym mis Hydref 2010) dan y Cod yn golygu newid i bolisi cyfrifeg y bydd angen ei gyflwyno o 1 Ebrill 2012. Er hynny, mae'n debygol na fydd y safon hon yn cael effaith sylweddol ar ddatganiadau ariannol y Cyngor.

2. Barn Gritigol mewn Cymhwyso Polisiâu Cyfrifo

Wrth ddefnyddio'r polisiâu cyfrifo, mae'r Awdurdod wedi gorfod dod i farn bendant ynghylch trafodion cymhleth neu'r rheiny sy'n cynnwys ansicrwydd ynghylch digwyddiadau i'r dyfodol. Y farn gritigol a wnaed yn y Datganiad Cyfrifon yw:

Mae lefel uchel o ansicrwydd ynghylch lefelau cyllido i lywodraeth leol i'r dyfodol. Fodd bynnag, mae'r Awdurdod wedi pennu nad yw'r ansicrwydd hwn eto'n ddigon i roi arwydd y gallai asedau'r Awdurdod ddioddef amhariad o ganlyniad i angen i gau cyfleusterau a lleihau lefelau darpariaeth gwasanaeth.

3. Rhagdybiaethau a wneir am y dyfodol a ffynonellau mawr eraill o ansicrwydd amcangyfrif

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn cynnwys ffigyrau amcangyfrifedig sydd wedi eu seilio ar ragdybiaethau a wnaed gan yr Awdurdod ynghylch y dyfodol neu sydd fel arall yn ansicr. Gwneir amcangyfrifon gan gymryd i ystyriaeth brofiad hanesyddol, tueddiadau presennol a ffactorau perthnasol eraill. Fodd bynnag, oherwydd na ellir pennu balansau gyda sicrwydd, gallai'r canlyniadau gwirioneddol fod yn sylweddol wahanol i'r rhagdybiaethau ac amcangyfrifon.

Mae'r eitemau ym Mantolen yr Awdurdod ar 31 Mawrth 2012 ble bo risg sylweddol o addasiad perthnasol yn y flwyddyn ariannol sydd i ddod fel a ganlyn:-

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os yw'r Canlyniadau Gwirioneddol yn Gwahaniaethu oddi wrth y Rhagdybiaethau
EIDDO, OFFER A CHYFARPAR	Mae asedau'n cael eu dibrisio dros eu hoes ddefnyddiol yn ddibynol ar ragdybiaethau ynghylch lefel trwsio a chynnal i'r dyfodol a geir yng nghyswllt asedau unigol. Mae'r hinsawdd economaidd presennol yn ei gwneud yn ansicr y bydd y Cyngor yn medru cynnal ei wariant cyfredol ar drwsio a chynnal, gan fwrw amheuaeth ar yr oes ddefnyddiol a ddynodir i'r asedau.	Os yw oes ddefnyddiol ased yn cael ei lleihau, yna mae dibrisio'n cynyddu ac mae swm cario'r ased yn gostwng. Amcangyfrifir y byddai'r tâl dibrisio blynyddol ar gyfer eiddo, offer a chyfarpar cynyddu am bob blwyddyn y byddai rhaid gostwng yr oes ddefnyddiol.
DARPARIAETHAU	Mae'r Cyngor wedi gwneud darpariaeth o £2m ar gyfer setlo hawliadau am ôl gyflog yn deillio o'r fenter Cyflog Cyfartal, wedi ei seilio ar y nifer o hawliadau a dderbynnir a'r swm setlo cyfartalog. Nid yw'n sicr bod yr holl hawliadau dilys eto wedi eu derbyn gan y Cyngor neu y bydd y cynseiliau a osodwyd gan awdurdodau eraill wrth setlo'r hawliadau'n berthnasol	Byddai cynnydd dros y flwyddyn sydd i ddod o 10% yn naill ai'r cyfanswm o hawliadau neu'r swm setlo cyfartalog ill dau'n cael effaith o ychwanegu £200k i'r ddarpariaeth sydd ei hangen.
RHWYMEDIGAETH PENSIYNAU	Mae'r amcangyfrif o'r rhwymedigaeth net i dalu pensiynau'n dibynnu ar nifer o farnau cymhleth ynghylch y raddfa ddisgownt a ddefnyddir, y raddfa y rhagwelir y bydd cyflogau'n cynyddu, newidiadau mewn oed ymddeol, graddfeydd marwoldeb, a dychweliadau disgwylledig ar asedau'r gronfa bensiwn. Mae cwmni o actwariaid ymgynghorol wedi eu penodi i roi cyngor arbenigol i'r Cyngor ynglŷn â'r rhagdybiaethau i'w defnyddio.	Disgwylia'r actwariaid y bydd cyflwyno'r CPI yn lleihau taliadau pensiwn i'r dyfodol, fodd bynnag byddai rhagamcanion presennol o lefel y CPI o'i gymharu â'r RPI yn medru bod yn anghywir.
ÔL DDYLEDION	Ym Mawrth 2012, roedd gan y Cyngor falans dyledwyr amrywiol o £5.7m. Awgrymodd adolygiad o falansau sylweddol fod amhariad o ddyledion amheus o £431k yn briodol. Fodd bynnag, yn yr hinsawdd economaidd presennol nid yw'n sicr y byddai'r fath lwfans yn ddigonol.	Petai dyledion amrywiol yn dod yn anoddach i'w casglu yna byddai angen cynyddu'r ddarpariaeth Dyledion Drwg.
OFFERYNNAU ARIANNOL	Mae'r ansicrwydd yn Ardal yr Ewro yn achosi cynnwrf yn y marchnadoedd arian.	Gallai costau benthyca godi. Mae'n bosibl y bydd amharu ar fuddsoddiadau os bydd Offerynnau Ariannol yn agored i ddifffyg talu. Gallai costau godi'n gyffredinol.

Nid yw'r rhestr hon yn cynnwys asedau a rhwymedigaethau sy'n cael eu cario ar werth teg wedi ei seilio ar bris arsylledig diweddar y farchnad.

4. Eitemau perthnasol o Incwm a Threuliau

Nid oedd yna unrhyw eitemau perthasol o incwm neu threuliau yn y flwyddyn ariannol 2011/12.

5. Digwyddiadau ar ôl Dyddiad y Fantolen

Awdurdodwyd y Datganiad Cyfrifon i'w gyhoeddi gan y Prif Swyddog Cyllid ar 29 Mehefin 2012. Nid yw digwyddiadau a gymerodd le ar ôl y dyddiad hwn yn cael eu hadlewyrchu yn y datganiadau ariannol neu nodiadau. Pan fo digwyddiadau a gymerodd le cyn y dyddiad hwn wedi darparu gwybodaeth ynglŷn ag amodau oedd yn bodoli ar 31 Mawrth 2012, mae'r ffigyrau yn y datganiadau ariannol wedi eu haddasu ym mhob ffordd berthnasol i adlewyrchu effaith y wybodaeth hon.

6. Addasiadau rhwng Sail Gyfrifyddu a Sail Ariannu Dan y Rheoliadau

Mae'r nodyn hwn yn manylu ar yr addasiadau a wneir yn y cyfanswm incwm a gwariant cynhwysfawr a gydnabyddir gan yr Awdurdod yn y flwyddyn yn unol ag arferion cyfrifo cywir i'r adnoddau y manylir arnynt gan ddarpariaethau statudol fel eu bod ar gael i'r Awdurdodi gwrdd â gwariant cyfalaf a refeniw i'r dyfodol.

2011/12	Arian wrth Gefn y gellir ei ddefnyddio					Arian Wrth Gefn na ellir ei ddefnyddio
	Balans Cronfa'r Cyngor	Arian wrth gefn cyfalaf a neilltuwyd	Arian wrth gefn Derbynebion Cyfalaf	Grantiau Cyfalaf nas defnyddiwyd	Cyfanswm yr Arian Wrth Gefn y gellir ei ddefnyddio	Symudiadau mewn Arian
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Addasiadau sy'n bennaf yn cynnwys y Cyfrif Addasiad Cyfalaf						
Gwrthdroi eitemau a dynnwyd neu a gredydwyd i'r datganiad Incwm a Gwariant Gynhwysfawr						
Costau ar gyfer dibrisiad ac amhariad ar eitemau nad ydynt yn asedau cyfredol	12,144	-	-	-	12,144	(12,144)
Ailbrisiu colledion ar Eiddo, Offer a Chyfarpar	3,626	-	-	-	3,626	(3,626)
Colledion ailbrisiu ar Asedau sy'n Cael eu Dal ar Werth	252	-	-	-	252	(252)
Symudiad yng ngwerth marchnad Eiddo Buddsoddi amorteiddiad o asedau anghyfyrdadwy	(2,658)	-	-	-	(2,658)	2,658
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau a ddefnyddiwyd	164	-	-	-	164	(164)
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau a ddefnyddiwyd	(12,029)	-	-	-	(12,029)	12,029
Gwariant refeniw a ariannwyd o gyfalaf dan statud	1,794	-	-	-	1,794	(1,794)
Swm asedau anghyfredol i'w dileu ar ôl cael eu gwaredu neu eu gwerthu fel rhan o enillion/colledion gwaredu ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	1,352	-	-	-	1,352	(1,352)
Costau gweinyddu gwaredu asedau cyn cael derbyniad	74	-	-	-	74	(74)
Cynnwys eitemau na dynnwyd na chredydwyd i'r datganiad Incwm a Gwariant						
Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf	(7,781)	-	-	-	(7,781)	7,781
Gwariant cyfalaf yn erbyn Balans Cronfa'r Cyngor	-	(574)	-	-	(574)	574
Addasiadau yn bennaf yn cynnwys y Cyfrif Grantiau nas defnyddiwyd						
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant	-	-	-	-	-	-
Gweithredu grantiau i ariannu cyfalaf a drosglwyddwyd i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf	-	-	-	(830)	(830)	830

2011/12	Arian wrth Gefn y gellir ei ddefnyddio					Arian Wrth Gefn na ellir ei ddefnyddio
	Balans Cronfa'r Cyngor	Arian wrth gefn cyfalaf a neilltuwyd	Arian wrth gefn Derbynebion Cyfalaf	Grantiau Cyfalaf nas defnyddiwyd	Cyfanswm yr Arian Wrth Gefn y gellir ei ddefnyddio	Symudiadau mewn Arian
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Addasiadau sy'n bennaf yn cynnwys Arian Wrth Gefn Derbynebion Cyfalaf:						
Trosglwyddo elw o wariant arian parod a gredydwyd fel rhan o'r ennill/colled wrth gael gwared ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(1,658)	-	1,658	-	-	-
Defnyddio Arian wrth Gefn o Dderbynebion Cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf newydd	-	-	(1,133)	-	(1,133)	1,133
Cyfraniad o'r Arian Wrth Gefn Derbynebion Cyfalaf tuag at gostau gweinyddol cael gwared ar asedau anghyfredol	65	-	(65)	-	-	-
Defnyddio'r Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf i ad-dalu dyled			(44)		(44)	44
Gwella Rhent Prydles Ariannol	7	-	-	-	7	(7)
Addasiadau sy'n bennaf yn cynnwys Arian Wrth Gefn Derbynebion Cyfalaf a ohiriwyd:						
Trosglwyddo morgais o dderbynebion cyfalaf a ohiriwyd i Arian Wrth Gefn Derbynebion Cyfalaf	-	-	4	-	4	(4)
Addasiad yn bennaf yn cynnwys y Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol						
Y gwahaniaeth rhwng costau ariannol o'r datganiad Incwm a Gwariant a'r costau ariannol sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	(162)	-	-	-	(162)	162
Addasiad sy'n bennaf yn cynnwys yr Arian Wrth Gefn Pensiynau						
Gwyrddroi eitemau sy'n ymwneud â budd-daliadau ymddeol a dynnwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (gweler Nodiadau 45)	10,917	-	-	-	10,917	(10,917)
Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn y flwyddyn	(14,048)	-	-	-	(14,048)	14,048
Addasiadau sy'n bennaf yn cynnwys y Cyfrif Absenoldebau						
Y gwahaniaeth rhwng tâl y swyddog o'r datganiad Incwm a Gwariant a'r tâl sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	667	-	-	-	667	(667)
Cyfanswm Addasiadau	(7,274)	(574)	420	(830)	(8,258)	8,258

2010/11 Ffigyrau i'w Cymharu	Arian wrth Gefn y gellir ei ddefnyddio					Arian Wrth Gefn na ellir ei ddefnyddio
	Balans Cronfa'r Cyngor	Arian wrth gefn cyfalaf a neiltuwyd	Arian wrth gefn Derbynebion Cyfalaf	Grantiau Cyfalaf nas defnyddiwyd	Cyfanswm yr Arian Wrth Gefn y gellir ei ddefnyddio	Symudiadau mewn Arian
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Addasiadau sy'n bennaf yn cynnwys y Cyfrif Addasiad Cyfalaf						
Gwyrddro eitemau a dynnwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:						
Costau ar gyfer dibriasiad ac amhariad ar eitemau nad ydynt yn asedau cyfredol	13,109	-	-	-	13,109	(13,109)
Ailwerthuso colledion Eiddo, Offer a Chyfarpar	2,782	-	-	-	2,782	(2,782)
Symudiadau yng ngwerth y farchnad mewn perthynas ag Eiddo Buddsoddi amorteiddiad o asedau anghyfyrdadwy	(644)	-	-	-	(644)	644
	164	-	-	-	164	(164)
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau a ddefnyddiwyd	(10,323)	-	-	-	(10,323)	10,323
Gwariant refeniw a ariannwyd o gyfalaf dan statud	2,218	-	-	-	2,218	(2,218)
Symiau o eitemau nad ydynt yn asedau cyfredol a gafwyd gwared ohonynt neu a werthwyd fel rhan o'r enillion/colledion o'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	1,127	-	-	-	1,127	(1,127)
Cynnwys eitemau na dynnwyd na chredydwyd i'r datganiad Incwm a Gwariant						
Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf	(7,653)	-	-	-	(7,653)	7,653
Gwariant cyfalaf yn erbyn Balans Cronfa'r Cyngor	(165)	(1,391)	-	-	(1,556)	1,556
Addasiad yn bennaf yn cynnwys y Cyfrif Grantiau Cyfalaf nas defnyddiwyd						
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant	(368)	-	-	368	-	-

2010/11 Ffigyrau i'w Cymharu	Arian wrth Gefn y gellir ei ddefnyddio				Arian Wrth Gern na ellir ei ddefnyddio	
	Balans Cronfa'r Cyngor	Arian wrth gefn cyfalaf a neilltuwyd	Arian wrth gefn Derbynebion Cyfalaf	Grantiau Cyfalaf nas defnyddiwyd	Cyfanswm yr Arian Wrth Gefn y gellir ei ddefnyddio	Symudiadau mewn Arian
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Addasiadau sy'n bennaf yn cynnwys Arian Wrth Gefn Derbynebion Cyfalaf:						
Trosoglwyddo elw o wariant arian parod a gredydwyd fel rhan o'r ennill/colled wrth gael gwared ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(1,151)	-	1,151	-	-	-
Defnyddio Arian wrth Gefn o Dderbynebion Cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf newydd	-	-	(1,111)	-	(1,111)	1,111
Cyfraniad o'r Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf tuag at gostau gweinyddol asedau anghyfredol a waredir	26	-	(26)	-	-	-
Gwella Rhent Prydles Ariannol - Incwm	102	-	-	-	102	(102)
Addasiadau sy'n bennaf yn cynnwys Arian Wrth Gefn Derbynebion Cyfalaf a ohiriwyd:						
Trosoglwyddo morgais o dderbynebion cyfalaf a ohiriwyd i Arian Wrth Gefn Derbynebion Cyfalaf	-	-	4	-	4	(4)
Addasiadau sy'n bennaf yn cynnwys y Cyfrif Addasu Eitemau Ariannol						
Y gwahaniaeth rhwng costau ariannol o'r datganiad Incwm a Gwariant a'r costau ariannol sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	(23)	-	-	-	(23)	23
Addasiadau sy'n bennaf yn cynnwys Arian Wrth Gefn Pensiynau:						
Gwrthdroi eitemau sy'n ymwneud â budd-daliadau ymddeol neu wedi'i gredydu i'r datganiad Incwm a Gwariant Gynhwysfawr (gweler Nodiadau 45)	(21,131)	-	-	-	(21,131)	21,131
Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn y flwyddyn	(13,679)	-	-	-	(13,679)	13,679
Addasiadau'n ymwneud yn bennaf â'r Cyfrif Addasu Ôl-dâl Tâl Anghyfartal:						
Gostyngiad yn y Ddarpariaeth Tâl Cyfartal	(3,800)	-	-	-	(3,800)	3,800
Addasiadau sy'n bennaf yn cynnwys y Cyfrif Absenoldebau						
Y gwahaniaeth rhwng tâl y swyddog o'r datganiad Incwm a Gwariant a'r tâl sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	(55)	-	-	-	(55)	55
Cyfanswm Addasiadau	(39,464)	(1,391)	18	368	(40,469)	40,469

7. Trosglwyddiadau i/o Gronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd

Mae'r nodyn hwn yn nodi'r symiau a roddwyd o'r neilltu o falans Cronfa'r Cyngor mewn cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i ddarparu ariannu ar gyfer cynlluniau gwariant i'r dyfodol a'r symiau a bostiwyd yn ôl o'r cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i gwrdd â gwariant Cronfa'r Cyngor.

	Balans ar 1 Ebrill 2010	Trosglwyddo allan 2010/11	Trosglwyddo mewn 2010/11	Balans ar 31 Mawrth 2011	Trosglwyddo allan 2011/12	Trosglwyddo mewn 2011/12	Balans ar 31 Mawrth 2012
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cronfa'r Cyngor:							
Balansau a gedwir gan ysgolion o dan gynllun dirprwyo	4,541	(758)	610	4,393	(836)	698	4,255
Arian Wrth Gefn Gwasanaethau:							
Datblygu Cymunedol	325	(106)	328	547	(226)	320	641
Isadeiledd	117	(64)	80	133	-	15	148
Tramffordd – Rhaglen Gynnal	286	(63)	37	260	-	65	325
TG – Adfer Trychineb, Buddsoddiad TG Cyffredinol	179	-	81	260	-	337	597
Adnoddau Dynol	67	(8)	43	102	(39)	25	88
Refeniw a Budd-daliadau	186	(74)	29	141	(43)	44	142
Archwilio Mewnol – Meddalwedd, systemau TG etc	189	(40)	50	199	(20)	21	200
Gwasanaethau Eraill	411	(159)	84	336	(83)	200	453
Theatrau – Trwsio ac Adnewyddu	233	(38)	115	310	(151)	63	222
Strategaeth Tai a Tai Sector Preifat	288	(39)	102	351	(138)	-	213
Gwasanaethau Cymdeithasol Arian Wrth Gefn	1,262	(55)	-	1,207	(1,066)	2,337	2,478
Gwasanaethau Addysg Arian Wrth Gefn	1,079	(63)	215	1,231	(291)	56	996

	Balans ar 1 Ebrill 2010	Trosglwyddo allan 2010/11	Trosglwyddo mewn 2010/11	Balans ar 31 Mawrth 2011	Trosglwyddo allan 2011/12	Trosglwyddo mewn 2011/12	Balans ar 31 Mawrth 2012
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
<i>Corfforaethol Arian Wrth Gefn:</i>							
Cronfa Wrth Gefn Risg Sy'n Cael ei Arwain yn ôl y Galw	265	-	-	265	(371)	311	205
Gwerthuso Swyddi Statws Sengl	4,516	(2,415)	300	2,401	(2,673)	532	260
Arian Wrth Gefn Yswiriant	980	(55)	374	1,299	(320)	227	1,206
Cefnogaeth Cyllideb Refeniw 2011/12	190	(56)	356	490	(490)	-	-
Cefnogaeth Cyllideb Refeniw 2012/13	-	-	-	-	-	423	423
Diswyddo ac Ymddeol	187	-	547	734	(255)	77	556
Arian Wrth Gefn Gwario i Arbed	634	(110)	-	524	(117)	-	407
Tâl Unedol PFI	9,155	(16)	781	9,920	-	511	10,431
Cronfa Trawsffurfio Rhanbarthol	-	-	510	510	(437)	-	73
Prosiectau Cymunedol	301	-	50	351	(119)	62	294
Arall	888	(464)	220	644	(186)	66	524
Arian Grantiau wrth gefn a neilltuwyd	1,334	(1,334)	775	775	(764)	950	961
Cyfanswm yr Arian wrth Gefn a neilltuwyd	27,613	(5,917)	5,687	27,383	(8,625)	7,340	26,098
Cyfanswm yr Arian Cyfalaf Wrth Gefn	3,256	(1,863)	2,523	3,916	(3,129)	2,110	2,897

8. Gwariant Gweithredol Arall

2010/11 £000		2011/12 £000
9,911	Praesept Heddlu	10,331
1,386	Praeseptau Cynghorau Cymuned	1,416
5,281	Ardoll yr Awdurdod Tân	5,241
360	Ardollau Eraill	351
(24)	Enillion / colledion ar warediad asedau nad ydynt yn gyfredol	(306)
16,914	Cyfanswm	17,033

9. Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi

2010/11 £000		2011/12 £000
8,262	Llog Taladwy a thaliadau tebyg	8,103
23,904	Cost llog pensiynau	18,622
(19,397)	Dychweliad disgwylidig ar asedau pensiwn	(18,790)
(306)	Llog derbyniadwy ac incwm tebyg	(293)
(5,017)	Incwm a gwariant yng nghyswllt eiddo buddsoddiad a newidiadau yn eu gwerth teg	(3,096)
1,977	Gweithrediadau Masnachu	2,382
9,423	Cyfanswm	6,928

10. Incwm Treth a Grantiau Amhenodol

2010/11 £000		2011/12 £000
(51,670)	Incwm y Dreth Gyngor	(53,820)
(31,985)	Trethi annomestig	(26,671)
(119,082)	Grantiau'r llywodraeth heb eu clustnodi	(122,661)
(10,691)	Grantiau a chyfraniadau cyfalaf	(12,030)
(213,428)	Cyfanswm	(215,182)

11. Eiddo, Offer a Chyfarpar

Symudiadau ar Falansau

Symudiadau yn 2011/12:	Aneddiadau'r Cyngor	Tiroedd ac Adeiladau Eraill	Cerbydau, Peiriannau, Dodrefn ac Offer	Asedau Isadeiledd	Asedau Cymunedol	Asedau Dros Ben	Asedau'n cael eu Hadeiladu	Cyfanswm Eiddo, Offer a Chyfarpar	Asedau PFI wedi eu cynnwys gydag Eiddo, Offer a Chyfarpar
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost neu Brisiad									
Ar 1 Ebrill 2011	-	260,073	33,932	85,022	5,416	-	8,907	393,350	51,567
Ychwanegiadau	-	8,239	5,493	8,349	235	-	1,705	24,021	194
Cynnydd/ (Gostyngiad) ailbrisiad wedi'i gydnabod yn y Gronfa Wrth Gefn Ailbrisiad	-	3,754	-	-	-	40	-	3,794	(65)
Cynnydd/ (Gostyngiad) ailbrisiad wedi'i gydnabod yn y Gwarged/ Diffyg ar y Ddarpariaeth o Wasanaethau	-	(3,580)	-	-	-	-	-	(3,580)	(129)
Dadgydnabyddiaeth - Gwaredu	-	(100)	(1,094)	-	-	-	-	(1,194)	-
Trosglwyddiadau o Asedau dan Adeiladu	-	3,679	79	3,912	-	-	(7,670)	-	-
Asedau wedi eu Hail-gategoreiddio (i)/o eu Cadw i'w Gwerthu	-	(450)	-	-	-	-	-	(450)	-
Symudiadau Eraill mewn Cost neu Brisiad	-	-	27	-	-	-	-	27	-
Ar 31 Mawrth 2012	-	271,615	38,437	97,283	5,651	40	2,942	415,968	51,567
Dibrisiad a Nam a Gronnwyd									
Ar 1 Ebrill 2011	-	(9,480)	(23,323)	(33,759)	(1,773)	-	-	(68,335)	(6,585)
Ffi Dibrisiad	-	(5,086)	(2,534)	(4,149)	(376)	-	-	(12,145)	(974)
Dibrisiad wedi'i Ysgrifennu Allan i'r Gronfa Wrth Gefn Ailbrisiad	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Colledion Nam/ (Gwrthdroadau) a gydnabuwyd yn y Gwarged/ Diffyg ar y Ddarpariaeth o Wasanaethau	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dadgydnabod - gwaredu	-	-	1,042	-	-	-	-	1,042	-
Ar 31 Mawrth 2012	-	(14,566)	(24,815)	(37,908)	(2,149)	-	-	(79,438)	(7,559)
Gwerth Llyfr Net									
ar 31 Mawrth 2012	-	257,049	13,622	59,375	3,502	40	2,942	336,530	44,008
ar 31 Mawrth 2011	-	250,593	10,609	51,263	3,643	-	8,907	325,015	44,982

Symudiadau yn 2010/11:	Aneddiadau'r Cyngor	Tiroedd ac Adeiladau Eraill	Cerbydau, Peiriannau, Dodrefn ac Offer	Asedau Isadeiledd	Asedau Cymunedol	Asedau Dros Ben	Asedau'n cael eu Hadeiladu	Cyfanswm Eiddo, Offer a Chyfarpar	Asedau PFI wedi eu cynnwys gydag Eiddo, Offer a Chyfarpar
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost neu Brisiad									
Ar 1 Ebrill 2010	-	263,046	31,860	77,508	5,170	320	3,294	381,198	51,567
Ychwanegiadau	-	2,178	2,072	5,966	401	-	7,268	17,885	165
Cynnydd/ (Gostyngiad) ailbrisiad wedi'i gydnabod yn y Gronfa Wrth Gefn Ailbrisiad	-	(598)	-	-	-	(15)	-	(613)	(55)
Cynnydd/ (Gostyngiad) ailbrisiad wedi'i gydnabod yn y Gwarged/ Diffyg ar y Ddarpariaeth o Wasanaethau	-	(1,314)	-	-	-	(5)	-	(1,319)	(110)
Dadgydnabyddiaeth - Gwaredu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trosglwyddiadau o Asedau dan Adeiladu	-	557	-	1,548	-	-	(2,105)	-	-
Asedau wedi eu Hail-gategoreiddio (i)/o eu Cadw i'w Gwerthu	-	(3,796)	-	-	-	-	150	(3,646)	-
Symudiadau Eraill mewn Cost neu Brisiad	-	-	-	-	-	(300)	300	-	-
Ar 31 Mawrth 2011	-	260,073	33,932	85,022	5,571	-	8,907	393,505	51,567
Dibrisiad a Nam a Gronnwyd									
Ar 1 Ebrill 2010	-	(4,332)	(20,505)	(28,963)	(1,426)	-	-	(55,226)	(5,610)
Ffi Dibrisiad	-	(4,270)	(2,818)	(4,796)	(347)	-	-	(12,231)	(975)
Dibrisiad wedi'i Ysgrifennu Allan i'r Gronfa Wrth Gefn Ailbrisiad	-	(845)	-	-	-	-	-	(845)	-
Colledion Nam/ (Gwrthdroadau) a gydnabuwyd yn y Gwarged/ Diffyg ar y Ddarpariaeth o Wasanaethau	-	(33)	-	-	-	-	-	(33)	-
Ar 31 Mawrth 2011	-	(9,480)	(23,323)	(33,759)	(1,773)	-	-	(68,335)	(6,585)
Gwerth Llyfr Net									
ar 31 Mawrth 2011	-	250,593	10,609	51,263	3,798	-	8,907	325,170	44,982
ar 31 Mawrth 2010	-	258,714	11,355	48,545	3,744	320	3,294	325,972	45,957
ar 1 Ebrill 2009	-	231,011	9,766	48,364	3,328	631	9,797	302,897	46,926

Ymrwymadau Cyfalaf

Ar 31 Mawrth 2012, gwnaeth yr Awdurdod nifer o gontractau ar gyfer adeiladu neu wella Eiddo, Offer a Chyfarpar yn 2012/13 a blynyddoedd i ddod wedi eu cyllidebu ar gost o £5.6m. Roedd ymrwymadau tebyg hyd at 31 Mawrth 2011 yn £9.7m. Y prif ymrwymadau yw:

Cynllun Rhaglen Gyfalaf Cronfa'r Cyngor	Cost wedi'i Gontractio i'r Dyfodol
	£'000
Llwybr Beicio Morfa Conwy	890
Amlogfa Bron y Nant – Amlogwyr Newydd ac Offer Lleihau Merchwri	459
Addasiadau i Anecs y Swyddfeydd Dinesig	57
Cynllun Atgyweirio Grŵp Erskine Road	359
Prosiect Glan y Môr Bae Colwyn – Gwaith Adeiladu Porth Eirias	3,503
Uwchraddio Toiledau Cyhoeddus	379
Cyfanswm	5,647

Ailbrisiadau

Mae'r Awdurdod yn cynnal ymarferiad ailbrisio bob 5 mlynedd o'r holl Eiddo, Offer a Chyfarpar sydd angen ei fesur yn ôl gwerth teg. Cafodd prisio tir ac adeiladau ei gynnal yn fewnol gan Bleddyn Evans B.Sc(Anrhydedd), DipSurv, MRICS Prisiwr y Sir a Rheolwr Asedau, yn unol â methodolegau a seiliau amcangyfrif a amlinellir yn safonau proffesiynol Sefydliad Brenhinol yr Arolygwyr Siartredig. Mae cerbydau, offer, dodrefn a chyfarpar yn cael eu cario ar gost hanesyddol. Caiff Asedau a Gedwir ar Werth ac Eiddo Buddsoddi eu hailbrisio bob blwyddyn.

Nodyn Datgelu ynglŷn ag Ysgolion

Mae pob ysgol a ariannir gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy fel Awdurdod Addysg Lleol wedi'u cynnwys yn Natganiad Cyfrifon 2011/12. Bydd statws Ysgolion Cymorth Gwirfoddol, Rheolaeth Wirfoddol ac Ysgolion Sylfaen yn cael eu hadolygu yn 2012/13 os rhoddir cyfarwyddyd yn y Cod 2012/13.

12. Asedau Treftadaeth

Dyddiad prisio'r asedau treftadaeth oedd 18 Mai 2012 a chyfrifwyd y prisiad gan Simon Bower o Morgan Evans & Co Ltd MRICS a MNAVA. Y dull prisio oedd y pris ar y farchnad agored yn seiliedig ar dystiolaeth y gellir ei gymharu, ac nid oedd unrhyw gyfyngiadau sylweddol ar y prisiad.

Cysoni gwerth cludo Asedau Treftadaeth sy'n cael eu dal gan yr Awdurdod:

	Cerfluniau	Casgliad Celf	Pres, Copr, Arian, etc	Arall	Cyfanswm Costau
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost neu Brisiad					
1 Ebrill 2011	-	72	18	65	155
Ailbrisiadau	30	(9)	54	(36)	39
31 Mawrth 2012	30	63	72	29	194

Cerfluniau

Mae cerfluniau'r Awdurdod wedi'u cynnwys ar y Daenlen am werth y farchnad a phrisiwyd y gwaith gan briswyr allanol a gomisiynwyd gan y Cyngor ar gyfer adroddiad diwedd blwyddyn 2011/12. Mae'r cerfluniau'n cynnwys dau benddelw marmor ar bileri marmor a grŵp o ffigyrau Alice in Wonderland marmor.

Casgliad Celf

Mae'r casgliad celf wedi'i gynnwys ar y Daenlen am werth y farchnad a phrisiwyd y gwaith gan briswyr allanol a gomisiynwyd gan y Cyngor ar gyfer adroddiad diwedd blwyddyn 2011/12. Mae'r casgliad celf yn cynnwys sawl paentiad dyfrlliw ac olew gan gynnwys portreadau o ffigyrau lleol a ffigyrau eraill, ynghyd â golygfeydd lleol a golygfeydd eraill.

Pres, Copr, Arian, ac ati

Mae'r casgliad wedi'i gynnwys ar y Daenlen am werth y farchnad a phrisiwyd y gwaith gan briswyr allanol a gomisiynwyd gan y Cyngor ar gyfer adroddiad diwedd blwyddyn 2011/12. Mae'r casgliad yn cynnwys sawl eitem gan gynnwys plac wal copr crwn, dau blât locomotif pres a phrysgyll a stand arian, ynghyd â thlysau a phowlenni arian eraill.

Arall

Mae'r casgliad wedi'i gynnwys ar y Daenlen am werth y farchnad a phrisiwyd y gwaith gan briswyr allanol a gomisiynwyd gan y Cyngor ar gyfer adroddiad diwedd blwyddyn 2011/12. Mae'r eitemau eraill yn cynnwys regalia dinesig, ffotograffau, brodweithiau, gwydr nadd, seliau, dodrefn, dysgl seramig, cynlluniau a argraffwyd, etc.

Ychwanegiadau a Gwerthiannau yn 2011/12

Ni chafodd unrhyw eitemau arwyddocaol eu hychwanegu na'u gwerthu yn 2011/12.

13. Eiddo Buddsoddiad

Cyfrifwyd am yr eitemau canlynol o incwm a thraul yn y llinell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:

	2011/12 £000	2010/11 £000
Incwm rhent o Eiddo Buddsoddiad	438	359
Enilliad/(Colled) Net	438	359

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r symudiad yng ngwerth teg eiddo buddsoddiad dros y flwyddyn:

Gwerth Teg o Eiddo Buddsoddi	2011/12	2010/11
	£'000	£'000
Balans ar ddechrau'r flwyddyn	16,016	6,395
Ychwanegiadau		
▪ Pryniannau	-	-
▪ Adeiladu	-	-
▪ Gwariant Dilynol	-	-
Gwaredu	(163)	(131)
Enillion/colledion o addasiadau gwerth teg net	2,582	719
Trosglwyddiadau:		
▪ o'r/i'r Rhestr Stoc	-	-
o/i Eiddo, Offer a Chyfarpar	-	5,033
Newidiadau Eraill	(50)	4,000
Balans ar ddiwedd y flwyddyn	18,385	16,016

14. Asedau Anniriaethol

Mae'r Awdurdod yn cyfrifo am ei feddalwedd fel asedau anniriaethol, i'r graddau nad yw'r feddalwedd yn rhan anhepgor o system TG neilltuol ac yn cael ei chyfrifo fel rhan o eitem caledwedd yn yr Eiddo, Offer a Chyfarpar. Mae asedau anniriaethol yn cynnwys trwyddedau a brynwyd.

Rhoddir oes ddefnyddiol gyfyngedig i feddalwedd, wedi ei seilio ar asesiadau o'r cyfnod y disgwylir i'r feddalwedd fod yn ddefnyddiol i'r Awdurdod. Mae'r oes ddefnyddiol a briodolir i'r switiau meddalwedd mawr a ddefnyddir gan yr Awdurdod yn:

Oes wreiddiol	Oes sy'n weddill	Asedau eraill
10 mlynedd	2 blynedd	System e-bost
10 mlynedd	4 mlynedd	Meddalwedd AD/Cyflogres Integredig
10 mlynedd	7 mlynedd	System Gofal Cymdeithasol
10 mlynedd	8 mlynedd	System Reoli Gwybodaeth Amgylcheddol

Mae'r swm a gludir o asedau anniriaethol yn cael eu hamorteiddio ar sail llinell syth. O'r amorteiddiad o £163k (£164k 2010/11) a godwyd ar refeniw yn 2011/12, roedd £54k (£54k 2010/11) wedi ei godi ar y Gwasanaethau Cymdeithasol, £22k (£23k 2010/11) ar y Gwasanaethau Diwylliannol, Amgylcheddol, Rheoleiddio a Chynllunio, £9k (£9k 2010/11) ar Wasanaethau Addysg a Phlant a £3k (£3k 2010/11) i Wasanaethau canolog i'r Cyhoedd. Roedd y £75k (£75k 2010/11) o'r amorteiddiad a oedd yn weddill yn cael ei godi ar ganolfannau cost Cefnogaeth Ganolog ac yna'n cael ei amsugno fel gorbenion ar draws yr holl benawdau gwasanaeth yn y Gwariant Net Gwasanaethau - nid yw'n bosib maintoli'n union faint amorteiddiad y gellir ei briodoli i bob pennawd gwasanaeth.

Mae'r symudiad yn y balansau Asedau Anniriaethol yn ystod y flwyddyn fel a ganlyn:

	2011/12		2010/11	
	Asedau Eraill	Cyfanswm	Asedau Eraill	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
Balans ar ddechrau'r flwyddyn:				
▪ Symiau a Gariwyd Gros	1,457	1,457	1,457	1,457
▪ Amorteiddiad a Gronwyd	(509)	(509)	(345)	(345)
Swm a gariwyd net ar ddechrau'r flwyddyn	948	948	1,112	1,112
Ychwanegiadau				
▪ Pryniannau	-	-	-	-
Amorteiddiad am y cyfnod	(163)	(163)	(164)	(164)
Swm a gariwyd net ar ddiwedd y flwyddyn	785	785	948	948
Yn cynnwys:				
▪ Symiau a Gariwyd Gros	1,457	1,457	1,457	1,457
▪ Amorteiddiad a Gronwyd	(672)	(672)	(509)	(509)
	785	785	948	948

Nid oes unrhyw asedau anghyfyrrdadwy wedi'u cynhyrchu'n fewnol

Mae un eitem o feddalwedd wedi'i gyfalafu sy'n berthnasol yn unigol i'r datganiadau ariannol:

	Swm Cario		Cyfnod Amorteiddiad sy'n Weddill
	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000	
System Gofal Cymdeithasol	381	436	7 mlynedd

15. Offerynnau Ariannol

Categoriâu Offerynnau ariannol

Mae'r categorïau canlynol o offerynnau ariannol yn cael eu cario yn y Fantolen:

	Tymor Hir		Presennol	
	31 Mawrth 2012	31 Mawrth 2011	31 Mawrth 2012	31 Mawrth 2011
	£'000	£'000	£'000	£'000
Buddsoddiadau				
Benthyciadau a symiau sy'n dderbyniadwy	1,001	1	6,721	3,529
Asedau ariannol sydd ar gael i'w gwerthu	1,396	1,389	-	-
Cyfanswm Buddsoddiadau	2,397	1,390	6,721	3,529
Dyledwyr				
Benthyciadau a symiau sy'n dderbyniadwy	1,126	1,111	-	-
Asedau ariannol a gariwyd ar symiau'r contract	-	-	30,122	29,174
Cyfanswm Dyledwyr	1,126	1,111	30,122	29,174
Benthyciadau				
Atebolwydd ariannol ar gost a amorteiddiwyd	95,993	96,421	27,502	12,834
Cyfanswm Benthyciadau	95,993	96,421	27,502	12,834
Benthyca Tymor Hir Eraill				
Atebolwydd PFI a phrydlesi ariannol	28,353	29,555	204	333
Cyfanswm Benthyca Tymor Hir Eraill	28,353	29,555	204	333
Credydwyr				
Atebolwydd ariannol a gariwyd ar symiau'r contract	-	-	19,302	17,323
Cyfanswm Credydwyr	-	-	19,302	17,323

Mae dyledwyr a chredydwyr tymor byr yn cael eu cario ar gost gan fod hyn yn amcan bras teg o'u gwerth.

Cysoniad Buddsoddiadau tymor byr gyda'r Fantolen

	31 Mawrth 2012	31 Mawrth 2011
	£'000	£'000
Asedau Ariannol - Buddsoddiadau	6,721	3,529
Cyfatebion Arian - Buddsoddiadau	17,620	12,540
Cyfwerth ag Arian Parod – buddsoddiadau ysgolion sefydledig	561	667
Croniadau	(49)	(27)
Buddsoddiadau	24,853	16,709

Cysoniad balansau tymor byr a hir gyda'r ddyled wirioneddol sydd dros ben:

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Rhwymedigaethau Ariannol:Tymor Hir Benthycia	95,993	96,421
Rhwymedigaethau Ariannol:Tymor Byr Benthycia	27,502	12,834
	123,495	109,255
Tynnu'r Croniadau Llog PWLB	(1,666)	(664)
Croniadau Llog Benthyciadau'r Farchnad	(189)	(170)
Addasiad Cyfradd Llog effeithiol ar y Benthyciad Grisiog	(155)	(156)
Addasiad Disgownt i Fenthyciad a Newidiwyd	-	-
Addasiad Premiwm i Fenthyciad a Newidiwyd	707	708
Dyled sy'n weddill	122,192	108,973

Incwm, Treuliau, Enillion a Cholledion

	2011/12				2010/11			
	Atebolrwydd Ariannol wedi'u mesur ar Gost Amorteiddio £'000	Asedau Ariannol: Benthyciadau a Symiau sy'n Dderbyniadwy £'000	Asedau Ariannol: Ar gael i'w Gwerthu £'000	Cyfanswm £'000	Atebolrwydd Ariannol wedi'u mesur ar Gost Amorteiddio £'000	Asedau Ariannol: Benthyciadau a Symiau sy'n Dderbyniadwy £'000	Asedau Ariannol: Ar gael i'w Gwerthu £'000	Cyfanswm £'000
Costau llog	5,535	-	-	5,535	5,469	-	-	5,469
Colledion ar ddatgydnabod	-	-	-	-	-	-	-	-
Gostyngiadau mewn gwerth teg	-	-	-	-	-	-	-	-
Colledion nam	-	-	-	-	-	-	-	-
Costau ffioedd	20	-	-	20	10	-	-	10
Cyfanswm gwaraint mewn Gwarged neu Ddiffyg ar y Ddarpariaeth o Wasanaethau	5,555	-	-	5,555	5,479	-	-	5,479
Incwm Llog	-	(277)	-	(277)	-	(256)	-	(256)
Incwm Llog a gronnwyd ar asedau ariannol â nam	-	-	-	-	-	-	-	-
Cynnydd mewn gwerth teg	-	(142)	(7)	(149)	-	(3)	(30)	(33)
Enillion ar Ddadgydnabyddiaeth	-	-	-	-	-	-	-	-
Incwm Ffi	-	-	-	-	-	-	-	-
Cyfanswm Incwm mewn arian dros ben neu ddiffyg ariannol wrth ddarparu gwasanaethau	-	(419)	(7)	(426)	-	(259)	(30)	(289)
	-	-	-	-	-	-	-	-
Enillion (Colled) Net am y flwyddyn	5,555	(419)	(7)	5,129	5,479	(259)	(30)	5,190

Gwerth Teg Asedau a Rhwymedigaethau

Mae rhwymedigaethau ariannol, asedau ariannol a gynrychiolir gan fenthyciadau a derbyniadau a dyledwyr a chredydwyr tymor hir yn cael eu cario yn y Fantolen ar werth amorteiddiedig. Gellir asesu eu gwerth teg trwy gyfrifo gwerth presennol y llif arian a fydd yn digwydd dros weddill tymor yr offerynnau, gan ddefnyddio'r rhagdybiaethau canlynol:

- amrediad amcangyfrifedig graddfeydd llog ar 31 Mawrth 2012 o 2.60% i 3.27% ar gyfer benthyciadau o'r PWLB a 0.35% i 1.3% am fenthyciadau eraill y gellir eu derbyn ac sy'n daladwy, wedi ei seilio ar y graddfeydd benthycyca newydd ar gyfer benthyciadau cyfatebol ar y dyddiad hwnnw
- ni chydnyddir ad-daliad cynnar neu amhariad
- pan fo offeryn yn aeddfedu yn y 12 mis nesaf, tybir bod y swm a gludir yn cyfateb yn fras i werth teg
- cymerir bod gwerth teg masnach a derbyniadwyon eraill i fod y swm a anfonebwyd neu y cafwyd bil amdano.

Mae'r gwerth teg a gyfrifir fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2012		31 Mawrth 2011	
	Swm Cario	Gwerth Teg	Swm Cario	Gwerth Teg
	£'000	£'000	£'000	£'000
Rhwymedigaethau Ariannol	141,698	184,535	126,629	149,819
Credydwyr tymor hir	-	-	-	-
Cyfanswm	141,698	184,535	126,629	149,819

	31 Mawrth 2012		31 Mawrth 2011	
	Swm Cario	Gwerth Teg	Swm Cario	Gwerth Teg
	£'000	£'000	£'000	£'000
Benthyciadau a Derbyniadau	58,260	58,359	47,297	47,291
Dyledwyr tymor hir	-	-	-	-
Cyfanswm	58,260	58,359	47,297	47,291

16. Rhestrau Stoc

	Nwyddau Traul / Storfa		Deunydd Cynnal a Chadw		Nwyddau a Orffennwyd		Gwaith ar y gweill		Cyfanswm	
	2011/12 £'000	2010/11 £'000	2011/12 £'000	2010/11 £'000	2011/12 £'000	2010/11 £'000	2011/12 £'000	2010/11 £'000	2011/12 £'000	2010/11 £'000
Balans ar ddechrau'r flwyddyn	26	33	533	385	213	222	138	116	910	756
Symudiad yn y flwyddyn	4	(7)	245	148	59	(9)	(83)	22	225	154
Balans sy'n weddill ar ddiwedd y flwyddyn	30	26	778	533	272	213	55	138	1,135	910

17. Contractau adeiladu

Nid oedd yr Awdurdod yn gontractwr mewn unrhyw gontractau adeiladu yn 2011/12 na 2010/11.

18. Dyledwyr

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Cyrff Llywodraeth Ganol	13,268	11,881
Awdurdodau Lleol Eraill	4,464	6,010
Cyrff GIG	797	1,422
Corfforaethau Cyhoeddus a Chronfeydd Masnachu	1	2
Endidau ac Unigolion eraill	13,050	11,202
Cyfanswm	31,580	30,517
Llai Darpariaeth Dyledion Drwg	(1,158)	(1,041)
Dyledwyr Net	30,422	29,476

19. Arian parod a chywerthydd arian

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Arian a Ddelir gan yr Awdurdod (Ysgolion Sefydledig)	530	581
Cyfrifon Cyfredol Banc	(6,635)	(3,581)
Adneuron tymor byr	17,620	12,540
Adneuron tymor byr – Ysgoloion Sefydledig	561	667
Cyfanswm Arian Parod a Chywerthydd Arian	12,076	10,207

20. Asedau a Ddelir i'w Gwerthu

	Cyfredol	
	2011/12	2010/11
	£'000	£'000
Balans ar ddechrau'r flwyddyn	2,222	7,273
Asedau newydd eu nodi fel rhai a gadwyd i'w gwerthu:		
▪ Eiddo, Offer a Chyfarpar	450	3,818
▪ Asedau anghyffwrddadwy	-	-
▪ Eiddo Buddsoddiad	-	117
Asedau Eraill/Atebolrwydd mewn Grwpiau Cael Gwared	-	-
Colledion Ailbrisiad	(252)	(2,815)
Enillion Ailbrisiad	-	144
Colledion Nam	-	-
Asedau wedi ei dadgategoreiddio fel rhai a gadwyd i'w gwerthu:		
▪ Eiddo, Offer a Chyfarpar	-	(22)
▪ Asedau anghyffwrddadwy	-	-
▪ Eiddo Buddsoddiad	-	(5,300)
Asedau Eraill/Atebolrwydd mewn Grwpiau Cael Gwared	-	-
Asedau a Werthwyd	(1,488)	(993)
Trosglwyddiadau o Amhresennol i'r Presennol	-	-
Symudiadau Eraill	500	-
Balans ar ôl ar ddiwedd y flwyddyn	1,432	2,222

21. Credydwyr

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Cyrff Llywodraeth Ganol	675	379
Awdurdodau Lleol Eraill	2,673	1,924
Cyrff GIG	383	495
Corfforaethau Cyhoeddus a Chronfeydd Masnachu	65	40
Endidau ac unigolion eraill	15,710	14,818
Cyfanswm	19,506	17,656

22. Darpariaethau

	Darpariaethau yswiriant	Cyflog Cyfartal, EVR a Gwerthuso Swyddi	Darpariaethau eraill	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
Balans ar 1 Ebrill 2010	1,628	9,928	3321	11,888
Darpariaethau ychwanegol a wnaed yn 2010/11	152	180	129	461
Symiau a ddefnyddiwyd yn 2010/11	(847)	(2,979)	(332)	(4,158)
Symiau na ddefnyddiwyd ac a wyrdrowyd yn 2010/11	-	(3,800)	-	(3,800)
Balans ar 31 Mawrth 2011	933	3,329	129	4,391
Tymor Hir	808	208	-	1,016
Tymor Byr	125	3,121	129	3,375

Balans ar 1 Ebrill 2011	933	3,329	129	4,391
Darpariaethau ychwanegol a wnaed yn 2011/12	685	388	-	1,073
Symiau a ddefnyddiwyd yn 2011/12	(831)	(1,329)	(37)	(2,197)
Symiau na ddefnyddiwyd ac a wyrdrowyd yn 2011/12	-	-	-	-
Balans ar 31 Mawrth 2012	787	2,388	92	3,267
Tymor Hir	-	-	-	-
Tymor Byr	787	2,388	92	3,267

Darpariaethau Yswiriant – Hawliau lawndal Anaf a Difrod

Mae'r mwyafrif helaeth o hawliau am iawndal yn symiau bach ar eu pen eu hunain. Maent yn ymwneud ag anaf personol a difrod i eiddo pan honnir bod yr Awdurdod ar fai (e.e. oherwydd eu bod wedi methu trwsio ffordd neu balmant yn iawn). Bydd darpariaeth yn cael ei wneud ar gyfer hawliau lle bydd yn debygol y bydd rhaid i yswirwyr yr Awdurdod roi setliad, yn seiliedig ar brofiad o benderfyniadau'r llys yn y gorffennol ynglŷn ag atebolrwydd a'r swm taladwy.

Bydd hawliau yn cael eu talu gan yswirwyr yr Awdurdod a bydd yr Awdurdod yn ad-dalu pob swm dan y tâl ychwanegol y polisi o £10,000 yr hawliad i'r yswirwyr.

O'r cyfanswm hawliau sy'n weddill, sef £787k, sy'n debygol o gael eu setlo, disgwylir y bydd yr Awdurdod yn talu £199k o'r swm trwy dâl ychwanegol y polisi a bydd yr yswirwyr yn talu'r balans, sef £588k. Rhagwelir y bydd yr holl hawliadau hyn yn cael eu setlo yn 2012/13.

Darpariaeth Cyflog Cyfartal

Setliadau posibl hawliau Cyflog Cyfartal yn y dyfodol sy'n deillio o ganlyniad i weithredu'r cytundeb Statws Sengl. Mae'r ddarpariaeth yn £2m ar 31/3/2012 (£2m ar 31/3/2011). Mae amseru'r setliad hawliau Cyflog Cyfartal yn ansicr ond gall fod yn 2012/13.

Nid oes arian ar gael ar gyfer y ddarpariaeth hon, mae'n cael ei dalu o gronfa negyddol na ellir ei defnyddio – y Cyfrif Ôl-dâl Cyflog Anghyfartal.

Darpariaeth Ymddeoliad Gwirfoddol Cynnar

Costau lawndal a Chynharwch sydd i'w talu i'r Gronfa Bensiwn oherwydd bod staff yn ymddeol yn gynnar. Y balans ar 31/3/2012 yw £388k (£528k 2010/11) a rhagwelir y bydd yn cael ei setlo yn 2012/13.

Darpariaeth Cost Gwerthuso Swyddi

Dyma falans y ddarpariaeth ar gyfer costau'r ôl-dâl sy'n ddyledus o ganlyniad i weithredu Telerau ac Amodau staff newydd dan y cytundeb Statws Sengl a ddaeth i gyfanswm o £801k ar 31 Mawrth 2011, ac fe gafodd ei gwario yn 2011/12.

Nid yw'r darpariaethau eraill yn rhai sylweddol.

23. Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy

Mae symudiadau yng nghronfeydd wrth gefn yr Awdurdod i'w gweld yn y Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn a Nodyn 7.

24. Cronfeydd Wrth Gefn Na Ellir Eu Defnyddio

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Cronfa Wrth Gefn Ailbrisiant	52,858	50,018
Cronfa Wrth Gefn Asedau Ariannol Ar Gael i'w Gwerthu	1,396	1,389
Cyfrif Addasiadau Cyfalaf	149,765	143,157
Cyfrif Addasiadau Offerynnau Ariannol	(809)	(970)
Cronfa Bensiynau Wrth Gefn	(96,209)	(68,268)
Cronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf Gohiriedig	94	106
Cyfrif Ôl Gyflog Cyflog Anghyfartal	(2,000)	(2,000)
Cyfrif Absenoldebau Cronnus	(2,722)	(2,056)
Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn Na Ellir Eu Defnyddio	102,373	121,376

Cronfa Ailbrisiant Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Ailbrisiant Wrth Gefn yn cynnwys yr enillion a wnaed gan yr Awdurdod yn deillio o gynnydd yng ngwerth ei Eiddo, Offer a Chyfarpar. Mae'r balans yn gostwng pan fo asedau gydag enillion cronnus yn:

- cael eu hailbriso i lawr neu eu amharu a'r enillion yn cael eu colli
- cael eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau a'r enillion yn cael eu colli trwy ddibrisiant, neu
- cael eu gwaredu a gwireddu'r enillion

Dim ond enillion a gronwyd ers 1 Ebrill 2007 sydd yn y gronfa wrth gefn, y dyddiad y crëwyd y Gronfa Wrth Gefn. Mae enillion cronnus a gafwyd cyn y dyddiad hwnnw'n cael eu cadarnhau i'r balans ar y Cyfrif Addasu Cyfalaf.

2010/11 £'000	Cronfa Ailbrisiant Wrth Gefn	2011/12 £'000
52,670	Balans ar 1 Ebrill	50,018
315	Ailbrisiant i fyny asedau	4,374
(2,059)	Ailbrisiant i lawr o asedau a cholledion amhariad na chodwyd ar y Swrplws/ Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau	(571)
(845)	Gwahaniaeth rhwng dibrisiant gwerth teg a dibrisiant cost hanesyddol.	(835)
-	Enillion cronnus ar asedau a werthwyd neu a gafodd eu sgrapio	-
(63)	Swm a ddilëwyd i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf	(128)
50,018	Balans ar 31 Mawrth	52,858

Cronfa wrth Gefn Asedau Ariannol ar Gael i'w Gwerthu

Mae'r Gronfa wrth Gefn Asedau Ariannol ar Gael i'w Gwerthu yn cynnwys yr enillion a wnaed gan yr Awdurdod sy'n deillio o gynnydd yng ngwerth ei fuddsoddiadau nad ydynt gyda thaliadau sefydlog neu rai y gellir eu penderfynu. Mae'r balans yn cael ei leihau pan fo fuddsoddiadau gydag enillion cronnus yn cael eu:

- hailbriso i lawr neu yr amharir arnynt a cholli'r enillion
- gwaredu a gwireddu'r enillion.

2010/11 £'000	Cronfa wrth Gefn Asedau Ariannol ar Gael i'w Gwerthu	2011/12 £'000
1,359	Balans ar 1 Ebrill	1,389
-	Ailbrisant i fyny buddsoddiadau	-
30	Ailbrisant i fyny o fuddsoddiadau na chodwyd ar y Swrplws/ Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau	7
-	Enillion cronnus ar asedau a werthir ac asedau sy'n aeddfedu a ysgrifennir allan i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel rhan o Incwm Buddsoddiad Arall	-
1,389	Balans ar 31 Mawrth	1,396

Cyfrif Addasiad Cyfalaf

Mae'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf yn amsugno'r gwahaniaethau amseru sy'n deillio o wahanol drefniadau cyfrifo ar gyfer defnydd asedau nad ydynt yn gyfredol a chyllido caffael, adeiladu neu wella'r asedau hynny dan ddarpariaethau statudol. Mae'r Cyfrif yn cael ei ddebydu gyda chost caffael, adeiladu neu wella fel dibrisiant, colledion amhariad ac amorteiddiad yn cael eu codi ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (gyda phostio cysoniad o'r Gronfa Ailbrisant Wrth Gefn i drosi ffigyrau gwerth teg i sail gost hanesyddol). Credydur y Cyfrif gyda symiau a osodir o'r neilltu gan yr Awdurdod fel cyllid ar gyfer costau caffael, adeiladu a gwella. Mae'r Cyfrif yn cynnwys enillion a cholledion cronnus ar Eiddo Buddsoddiad a chydabyddir yr enillion ar asedau sy'n rhoddion ac sydd eto i'w defnyddio gan yr Awdurdod. Mae'r Cyfrif hefyd yn cynnwys enillion ailbrisiad cronnus ar Eiddo, Offer a Chyfarpar cyn 1 Ebrill 2007, y dyddiad y crëwyd y Gronfa Ailbrisant Wrth Gefn i ddal y fath enillion. Mae Nodyn 6 yn rhoi manylion ffynhonnell yr holl drafodion a bostiwyd i'r Cyfrif, heblaw am y rheiny oedd yn cynnwys y Gronfa Ailbrisant Wrth Gefn.

2010/11	Cyfrif Newid Cyfalaf	2011/12
£'000		£'000
136,362	Balans ar 1 Ebrill	143,157
	Gwrthdroi eitemau yn ymwneud â gwariant cyfalaf a dynnwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:	
(13,109)	▪ Codiadau am ddibrisio a nam ar asedau anghyfredol	(12,144)
(2,782)	▪ Colledion ailbrisiad ar Eiddo, Offer a Chyfarpar	(3,626)
-	▪ Colledion ailbrisiad ar Asedau sy'n Cael eu Dal ar Werth	(252)
(164)	▪ Amorteiddiad o asedau anghyffyrddadwy	(163)
(2,218)	▪ Gwariant refeniw a ariannwyd o gyfalaf dan statud	(1,794)
(1,127)	▪ Symiau o asedau anghyfredol a gafodd eu dileu yn dilyn cael gwared neu werthu fel rhan o'r enillion/ colled ar gael gwared o'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(1,352)
-	▪ Costau gweinyddol gwaredu asedau cyn eu gwerthu	(74)
(19,400)		(19,405)
908	▪ Addasu'r symiau a ysgrifennwyd allan o'r Gronfa Wrth Gefn Ailbrisiad	964
(18,492)	Swm net a ysgrifennwyd allan o'r gost o asedau anghyfredol a ddefnyddiwyd yn y flwyddyn	(18,441)
	Ariannu cyfalaf a ddefnyddiwyd yn y flwyddyn:	
1,111	▪ Y defnydd o'r Gronfa Arian Wrth Gefn Derbynebion Cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf newydd	1,133
-	▪ Defnydd o'r Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf i ad-dalu dyledion	44
10,323	▪ Grantiau cyfalaf a chyfraniadau a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a ddefnyddiwyd gydag ariannu cyfalaf	12,029
-	▪ Y defnydd o grantiau i ariannu cyfalaf o'r Cyfrif Grantiau Cyfalaf nas defnyddiwyd	830
7,653	▪ Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf a godwyd yn erbyn Cronfa'r Cyngor	7,781
1,556	▪ Gwariant cyfalaf a godwyd yn erbyn Cronfa'r Cyngor	574
2,151		3,950
4,644	Symudiadau yng ngwerth y farchnad mewn perthynas ag Eiddo Buddsoddi a dynnwyd neu a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	2,658
143,157	Balans ar 31 Mawrth	149,765

Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol

Mae'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol yn amsugno'r gwahaniaethau amseru sy'n deillio o wahanol drefniadau ar gyfer cyfrifo yr incwm a threuliau sy'n ymwneud ag Offerynnau Ariannol penodol ac i gynnal colledion neu gael budd o enillion fesul darpariaethau statudol.

Mae'r Awdurdod yn defnyddio'r Cyfrif i reoli'r premiymau a delir wrth adbrynu benthyciadau yn gynnar. Mae'r premiymau'n cael eu debydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan eir i gostau â nhw, neu pan y cânt eu hennill, ond maent yn cael eu gwyrddroi allan o Falans Cronfa'r Cyngor i'r Cyfrif yn y Datganiad o'r Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn. Dros amser, caiff y gost hon ei phostio'n ôl i Falans Cronfa'r Cyngor yn unol â'r trefniadau statudol ar gyfer gwasgaru'r baich ar y Dreth Gyngor. Yn achos yr Awdurdod, y cyfnod hwn yw'r tymor heb ei dreulio a oedd ar ôl ar y benthyciadau pan gawsant eu hadbrynu.

2010/11 £'000	Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol	2011/12 £'000
(993)	Balans ar 1 Ebrill	(970)
-	Premiymau sy'n daladwy/disgownt a enillwyd yn y flwyddyn ac a godir/gredydir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	-
19	Cyfran o'r premiymau sy'n daladwy/disgownt a enillwyd mewn blynyddoedd ariannol blaenorol ac sydd i'w codi yn erbyn Balans Cronfa'r Cyngor yn unol â'r gofynion statudol	18
4	Swm y mae costau cyllid a godir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn wahanol i gostau cyllid sy'n daladwy yn y flwyddyn yn unol â'r gofynion statudol	143
(970)	Balans ar 31 Mawrth	(809)

Cronfa Bensiynau Wrth Gefn

Mae'r Gronfa Bensiynau Wrth Gefn yn amsugno'r gwahaniaethau amseru sy'n deillio o wahanol drefniadau ar gyfer cyfrifo i fuddiannau ôl gyflogaeth a chyllido buddiannau yn unol â darpariaethau statudol. Mae'r Awdurdod yn rhoi cyfrif am fuddiannau ôl gyflogaeth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel bo'r buddiannau'n cael eu hennill gan weithwyr sy'n cronni blynyddoedd o wasanaeth, diweddarau'r rhwymedigaethau a gydnabyddir i adlewyrchu chwyddiant, newid rhagdybiaethau a dychweliadau buddsoddi ar unrhyw adnoddau a osodir o'r neilltu i gwrdd â chostau. Fodd bynnag, mae trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i fuddiannau a enillir gael eu cyllido fel y bo'r Awdurdod yn gwneud cyfraniadau cyflogwr i'r cronfeydd pensiwn neu yn y diwedd yn talu unrhyw bensiynau y mae'n uniongyrchol gyfrifol amdanynt. Felly mae'r balans dyled ar y Gronfa Bensiynau Wrth Gefn yn dangos diffyg sylweddol yn y buddiannau a enillwyd gan weithwyr y gorffennol a'r presennol a'r adnoddau mae'r Awdurdod wedi eu rhoi o'r neilltu i gwrdd â nhw. Bydd y trefniadau statudol yn sicrhau y bydd ariannu wedi ei roi o'r neilltu erbyn yr amser y daw'r buddiannau'n ddyledus i'w talu.

2010/11 £'000	Cronfa Bensiynau Wrth Gefn	2011/12 £'000
(195,303)	Balans ar 1 Ebrill	(68,268)
92,225	Enillion neu golledion actwaraidd ar asedau a rhwymedigaethau pensiynau	(31,072)
21,131	Gwyrddroad eitemau yn ymwneud â buddiannau ymddeoliad wedi'u debydu neu gredydu i'r Swrplws neu Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(10,917)
13,679	Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr sy'n daladwy yn y flwyddyn	14,048
(68,268)	Balans ar 31 Mawrth	(96,209)

Cronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf Gohiriedig

Mae'r Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf Gohiriedig yn dal yr enillion cydnabyddedig sy'n deillio o werthu asedau anghyfredol, nad oes taliad ariannol wedi ei wneud amdanynt eto. Yn unol â threfniadau statudol, nid yw'r Awdurdod yn trin yr enillion hyn fel rhai y gellir eu defnyddio i gyllido gwariant cyfalaf newydd hyd nes y derbynnir yr arian amdanynt. Unwaith mae'r setliad ariannol yn digwydd, mae'r symiau yn cael eu trosglwyddo i'r Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf.

2010/11 £'000	Cronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf Gohiriedig	2011/12 £'000
213	Balans ar 1 Ebrill	106
(102)	Trosglwyddo enillion gwerthiant gohiriedig a gredydir fel rhan o'r enilliad/colled ar waredu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(7)
(5)	Trosglwyddo i'r Gronfa Wrth Gefn Derbyniadau Cyfalaf ar dderbyn arian parod	(5)
106	Balans ar 31 Mawrth	94

Cyfrif Ôl Gyflog Cyflog Anghyfartal

Mae'r Cyfrif Ôl Gyflog Cyflog Anghyfartal yn gwneud iawn am y gwahaniaethau rhwng y raddfa y mae'r Awdurdod yn ei darparu ar gyfer costau posib setliadau ôl gyflog yng nghyswllt achosion Cyflog Cyfartal a'r gallu dan y darpariaethau statudol i ohirio effaith Balans Cronfa'r Cyngor hyd nes ddaw'r amser pan y gall arian gael ei dalu allan i'r hawlwyfwr. Mae hwn yn gofnod cyfrifo nad yw'n cael ei gynrychioli gan arian.

2010/11 £'000	Cyfrif Ôl Gyflog Cyflog Anghyfartal	2011/12 £'000
(5,800)	Balans ar 1 Ebrill	(2,000)
3,800	Gostyngiad mewn darpariaeth ôl gyflog yng nghyswllt achosion Cyflog Cyfartal	-
-	Setliadau arian a dalwyd yn y flwyddyn	-
-	Y swm y mae'r symiau a godwyd am hawliadau Cyflog Cyfartal i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn wahanol i gost setliadau y gellir eu codi yn y flwyddyn yn unol â'r gofynion statudol	-
(2,000)	Balans ar 31 Mawrth	(2,000)

Cyfrif Absenoldebau Cronnus

Mae'r Cyfrif Absenoldebau Cronnus yn amsugno'r gwahaniaethau a fyddai fel arall yn codi ar Falans y Gronfa Gyffredinol o gronni ar gyfer absenoldebau digolledol a enillwyd ond na chymerwyd yn y flwyddyn e.e. hawliau gwyliau blynyddol a gariwyd drosodd ar 31^{ain} Mawrth. Mae trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i effaith ar Falans y Gronfa Gyffredinol gael ei niwtraleiddio gan drosglwyddiadau i neu o'r Cyfrif.

2010/11 £'000	Cyfrif Absenoldebau Cronnus	2011/12 £'000
(2,111)	Balans ar 1 Ebrill	(2,056)
2,111	Setliad neu ddiddymu'r cronniad a wnaed ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol	2,056
(2,056)	Symiau a gronnwyd ar ddiwedd y flwyddyn gyfredol	(2,722)
-	Y gwahaniaeth yn y swm a godir am daliadau swyddogion ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail groniadau o'r taliadau sy'n daladwy yn y flwyddyn yn unol â'r gofynion statudol	-
(2,056)	Balans ar 31 Mawrth	(2,722)

25. Cyfriflen Llif Arian – Addasiadau i'r gweddill neu'r diffyg net ar ddarpariaeth gwasanaethau ar gyfer symudiadau anariannol

2010/11 £'000		2011/12 £'000
(13,076)	Dibrisiad Asedau nad ydynt yn Gyfredol	(12,145)
(33)	Amhariad ar Asedau Nad ydynt yn Gyfredol	-
(164)	Amorteiddiad Asedau Sefydlog Anghyffyrddadwy	(164)
34,810	Addasiadau i'r Gronfa Bensiwn	3,131
23	Addasiadau Offerynnau Cyllid anariannol eraill	162
3,800	Darpariaeth ar gyfer tâl cyfartal	-
(64)	Cynnydd/ gostyngiad yn yr amhariad ar gyfer darpariaeth dyledion	(117)
7,497	Cyfraniadau tuag ar Ddarpariaethau	1,124
1,180	Dwyn ymlaen swm o PP&E, eiddo buddsoddi ac asedau anghyffyrddadwy a werthwyd	(1,352)
4,526	Symudiad anariannol arall	11,938
154	Cynnydd/ (Gostyngiad) mewn Rhestrau Eiddo	225
478	Cynnydd/ (Gostyngiad) mewn Dyledwyr	492
578	(Cynnydd)/Gostyngiad mewn Credydwyr	(2,389)
39,709	Symudiadau anariannol net	905

26. Datganiad Llif Arian – Gweithgareddau Buddsoddi

2010/11 £'000		2011/12 £'000
22,991	Prynu eiddo, offer a chyfarpar, eiddo buddsoddiad ac asedau anniriaethol	27,721
244,757	Prynant buddsoddiadau tymor byr a thymor hir	261,868
(1,151)	Derbyniadau o werthiant Eiddo, Offer a Chyfarpar, eiddo buddsoddiad ac asedau anniriaethol	(1,620)
(247,228)	Derbyniadau o fuddsoddiadau tymor byr a thymor hir	(257,676)
(12,695)	Derbyniadau eraill o weithgareddau buddsoddi	(13,992)
6,674	Llif arian net o weithgareddau buddsoddi	16,301

27. Datganiad Llif Arian – Gweithgareddau Ariannu

2010/11 £'000		2011/12 £'000
(41,600)	Derbyniadau arian o fenthyca tymor-byr a thymor-hir	(69,247)
-	Derbyniadau eraill o weithgareddau buddsoddi	-
1,287	Taliadau arian ar gyfer lleihau'r rhwymedigaethau dros ben sy'n ymwneud â phrydlesau cyllid a chontractau PFI ar y fantolen	1,210
36,600	Ad-dalu benthyciadau tymor-byr a thymor-hir	55,600
1,705	Taliadau eraill am weithgareddau buddsoddi	564
(2,008)	Llif arian net o weithgareddau buddsoddi	(11,873)

28. Symiau yr adroddwyd arnynt ar gyfer Penderfyniadau Dyrannu Adnoddau

Y dadansoddiad o incwm a gwariant yn ôl gwasanaeth ar wyneb y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yw'r un y manylir arno yn y Cod Ymarfer Adroddiadau Gwasanaeth 2011/12 (SeRCOP). Fodd bynnag, cymerir penderfyniadau am ddyrannu adnoddau gan Gabinet yr Awdurdod ar sail adroddiadau cyllideb a ddadansoddir ar draws gwasanaethau. Paratoir yr adroddiadau hyn ar sail wahanol i'r polisïau cyfrifo a ddefnyddir mewn datganiadau ariannol. Yn enwedig :

- ni chodir taliadau yng nghyswllt gwariant cyfalaf, tra bo colledion dibrisiad, ailbrisiad ac amhariad uwchben y balans ar y Gronfa Ailbrisiad Wrth Gefn ac amorteiddiadau yn cael eu codi ar wasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.
- mae cost buddiannau ymddeol wedi ei seilio ar lifau arian (taliadau cyfraniadau pensiwn y cyflogwr) yn hytrach nag ar gostau gwasanaeth presennol o fuddiannau a gronwyd yn y flwyddyn.
- mae'r gwariant ar rai gwasanaethau cefnogol yn cael ei gyllidebu'n ganolog ac nid yw'n cael ei godi ar Wasanaethau

Mae incwm a gwariant prif wasanaethau'r Awdurdod a gofnodir yn yr adroddiadau cyllideb am y flwyddyn fel a ganlyn:

Incwm a Gwariant y Gwasanaeth 2011/12	Gwasanaethau Addysg	Gwasanaethau Cymdeithasol	Priffyrdd a Chludiant	Gwasanaethau Amgylcheddol	Gwasanaethau Datblygu Cymunedol	Gwasanaethau Rheoleiddio	Gwasanaethau Ariannol	Gwasanaethau Rheoli Eiddo ac Asedau	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ffioedd, costau ac incwm y Gwasanaeth Grantiau'r llywodraeth	(16,163) (18,376)	(9,163) (9,062)	(7,051) (518)	(7,419) (2,100)	(5,278) (4,713)	(3,173) (1,949)	(3,252) (44,115)	(2,932) -	(54,431) (80,833)
Cyfanswm Incwm	(34,539)	(18,225)	(7,569)	(9,519)	(9,991)	(5,122)	(47,367)	(2,932)	(135,264)
Gwariant Gweithwyr	73,356	23,727	6,045	6,376	8,415	5,511	5,242	2,131	130,803
Gwariant Arall y Gwasanaeth	37,890	43,170	8,689	16,216	9,213	4,610	45,939	2,948	168,675
Cyfanswm Gwariant	111,246	66,897	14,734	22,592	17,628	10,121	51,181	5,079	299,478
Gwariant Net	76,707	48,672	7,165	13,073	7,637	4,999	3,814	2,147	164,214

Incwm a Gwariant y Gwasanaeth 2010/11 Ffigyrau i'w Cymharu	Gwasanaethau Addysg	Gwasanaethau Cymdeithasol	Priffyrdd a Chludiant	Gwasanaethau Amgylcheddol	Gwasanaethau Datblygu Cymunedol	Gwasanaethau Rheoleiddio	Gwasanaethau Ariannol	Gwasanaethau Rheoli Eiddo ac Asedau	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ffioedd, costau ac incwm y Gwasanaeth Grantiau'r llywodraeth	(12,741) (17,174)	(9,204) (10,209)	(7,407) (1,251)	(7,142) (2,296)	(4,894) (4,194)	(3,291) (2,127)	(2,761) (42,157)	(2,476) -	(49,916) (79,408)
Cyfanswm Incwm	(29,915)	(19,413)	(8,658)	(9,438)	(9,088)	(5,418)	(44,918)	(2,476)	(129,324)
Gwariant Gweithwyr	72,486	24,646	6,498	5,620	7,977	5,155	4,971	2,062	129,415
Gwariant Arall y Gwasanaeth	32,730	41,843	9,916	16,670	8,597	4,727	43,511	2,554	160,548
Cyfanswm Gwariant	105,216	66,489	16,414	22,290	16,574	9,882	48,482	4,616	289,963
Gwariant Net	75,301	47,076	7,756	12,852	7,486	4,464	3,564	2,140	160,639

Cysoniad Incwm a Gwariant Gwasanaeth o Gost Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr

Dengys y cysoniad hwn sut mae'r ffigyrau yn y dadansoddiad o incwm a gwariant y gyfarwyddiaeth yn cysylltu â'r symiau a gynhwyswyd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

	2011/12 £'000	2010/11 £'000
Gwariant net yn y Dadansoddiad Gwasanaeth	164,214	160,639
Gwariant net gwasanaethau a gwasanaethau cefnogol na chynhwyswyd yn y Dadansoddiad	22,379	26,085
Symiau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr nas adroddwyd i reolwyr yn y Dadansoddiad	15,669	(24,779)
Symiau a gynhwyswyd yn y Dadansoddiad na chynhwyswyd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(16,585)	(20,099)
Cost Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	185,677	141,846

Mae gwahaniaeth mawr yng nghost y gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysol oherwydd bod y newid mewn trin costau pensiwn gwasanaeth o sail RPI i CPI wedi dylanwadu'n drwm ar y Swrplws ar gyfer 2010/11, ond yn cael ei gynnwys yn 2011/12.

Cysoniad i Ddadansoddiad Goddrychol

Dengys y cysoniad hwn sut mae'r ffigyrau yn y dadansoddiad o incwm a gwariant y gwasanaeth yn cysylltu â dadansoddiad goddrychol o'r Swrplws neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau a gynhwysir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr

2011/12	Dadansoddi'r Gwasanaeth	Gwasanaethau a Gwasanaethau Cefnogi nad ydynt yn cael eu dadansoddi	Symiau yn y Datganiad I&G Cynhwysfawr nas adroddwyd i reolwyr yn y Dadansoddiad	Symiau nad ydynt yn cael eu cynnwys yn yr I&G	Dyrannu ad-daliadau	Costau Gwasanaeth Net	Symiau Corfforaethol	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ffioedd, costau ac incwm y Gwasanaeth	(54,431)	(9,685)	(2,566)	5,700	16,147	(44,835)	-	(44,835)
Llog ac Incwm Buddsoddiadau	-	-	-	-	-	-	(293)	(293)
Incwm o Dreth y Cyngor	-	-	-	-	-	-	(53,820)	(53,820)
Grantiau'r llywodraeth & cyfraniadau	(80,833)	(3,571)	(2,428)	4,795	-	(82,037)	(161,362)	(243,399)
Cyfanswm Incwm	(135,264)	(13,256)	(4,994)	10,495	16,147	(126,872)	(215,475)	(342,347)
Gwariant Gweithwyr	130,803	10,444	(301)	(2,424)	(566)	137,956	(168)	137,788
Gwariant Arall y Gwasanaeth	168,675	25,191	556	(25,094)	(15,581)	153,747	-	153,747
Dibrisiad, amorteiddiad a namau	-	-	16,186	-	-	16,186	-	16,186
Eiddo Buddsoddi Incwm & Newid mewn Gwerth Teg	-	-	-	438	-	438	(3,096)	(2,658)
REFCUS	-	-	4,222	-	-	4,222	-	4,222
Darpariaeth Tân Cyfartal	-	-	-	-	-	-	-	-
Taliadau Llog	-	-	-	-	-	-	8,103	8,103
Archebiannau ac Ardollau	-	-	-	-	-	-	17,339	17,339
Ennill neu golli wrth gael gwared ar asedau sefydlog	-	-	-	-	-	-	(306)	(306)
Camau Gweithredu Masnachu	-	-	-	-	-	-	2,382	2,382
Cyfanswm Gwariant	299,478	35,635	20,663	(27,080)	(16,147)	312,549	24,254	336,803
Arian dros ben neu ddiffyg ariannol wrth ddarparu gwasanaethau	164,214	22,379	15,669	(16,585)	-	185,677	(191,221)	(5,544)

2010/11 Ffigyrau i'w Cymharu	Dadansoddi'r Gwasanaeth	Gwasanaethau a Gwasanaethau Cefnogi nad ydynt yn cael eu dadansoddi	Symiau yn y Datganiad I&G Cynhwysfawr nas adroddwyd i reolwyr yn y Dadansoddiad	Symiau nad ydynt yn cael eu cynnwys yn yr I&G	Dyrannu ad-daliadau	Costau Gwasanaeth Net	Symiau Corfforaethol	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ffioedd, costau ac incwm y Gwasanaeth	(49,916)	(8,691)	(40,563)	5,551	17,253	(76,366)	-	(76,366)
Llog ac Incwm Buddsoddiadau	-	-	-	-	-	-	(306)	(306)
Incwm o Dreth y Cyngor	-	-	-	-	-	-	(51,670)	(51,670)
Grantiau'r llywodraeth & cyfraniadau	(79,408)	(4,012)	(3,112)	4,816	-	(81,716)	(161,758)	(243,474)
Cyfanswm Incwm	(129,324)	(12,703)	(43,675)	10,367	17,253	(158,082)	(213,734)	(371,816)
Gwariant Gweithwyr	129,415	10,233	654.00	(2,255)	(839)	137,208	4,507	141,715
Gwariant Arall y Gwasanaeth	160,548	28,555	643	(28,570)	(16,414)	144,762	-	144,762
Dibrisiad, amorteiddiad a namau	-	-	16,135	-	-	16,135	-	16,135
Eiddo Buddsoddi Incwm & Newid mewn Gwerth Teg	-	-	(66)	359	-	293	(5,017)	(4,724)
REFCUS	-	-	5,330	-	-	5,330	-	5,330
Darpariaeth Tân Cyfartal	-	-	(3,800)	-	-	(3,800)	-	(3,800)
Taliadau Llog	-	-	-	-	-	-	8,262	8,262
Archebiannau ac Ardollau	-	-	-	-	-	-	16,938	16,938
Ennill neu golli wrth gael gwared ar asedau sefydlog	-	-	-	-	-	-	(24)	(24)
Camau Gweithredu Masnachu	-	-	-	-	-	-	1,977	1,977
Cyfanswm Gwariant	289,963	38,788	18,896	(30,466)	(17,253)	299,928	26,643	326,571
Arian dros ben neu ddiffyg ariannol wrth ddarparu gwasanaethau	160,639	26,085	(24,779)	(20,099)	-	141,846	(187,091)	(45,245)

29. Gweithrediadau Caffaeledig ac a Derfynwyd

Ni fu unrhyw weithrediadau caffaeledig na rhai a derfynwyd yn ystod y flwyddyn.

30. Gweithgarwch Masnachu

Mae'r Cyngor yn gweithredu tri chynllun masnachu mawr, dyma'r manylion:

		2011/12 £'000	2010/11 £'000
Mae'r Cyngor yn berchen ar, ac yn gweithredu Tramffordd y Gogarth gan gynhyrchu incwm o werthiant tocynnau. Y nod yw gwneud y gorau o'r arian dros ben i ddarparu rhaglen wella barhaus. Cyfanswm y gronfa wrth gefn ar gyfer gwaith cynnal a chadw parhaus ar 31 Mawrth 2012 oedd £325k	Trosiant	(819)	(779)
	Gwariant	896	843
	Arian dros ben	77	64
	Arian dros ben (ar ôl newidiadau i IAS 19)	73	67
Mae'r Cyngor yn berchen ar theatr/canolfan gynadledda/arena o bwys ac ail theatr, gan eu gweinyddu a chreu incwm trwy eu gosod a gwerthu tocynnau. Agorwyd yr Arena yn 2006/07. Yr amcan masnachol yw adennill costau'r perfformiadau a'r cynadleddau ac i gyfrannu tuag at gynnal yr adeilad yn sylfaenol. Cyflawnwyd y nod hon yn 2011/12 yn achos Venue Cymru. Adnewyddwyd Theatr Colwyn yn ystod 2010/11 a 2011/12 a chafodd ei hailagor ym mis Medi 2011. Cyfanswm y gronfa wrth gefn ar gyfer trwsio ac adnewyddu'r Theatr oedd £222K ar 31 Mawrth 2012. Mae'r grynodeb isod yn dangos yr holl wariant a'r incwm cysylltiedig. Mae'r crynodeb isod yn dangos yr holl incwm a gwariant cysylltiedig.			
Venue Cymru - Theatr - Canolfan Gynadledda - Arena	Trosiant	(4,900)	(4,792)
	Gwariant	6,672	6,598
	Diffyg	1,772	1,806
	Diffyg (ar ôl newidiad IAS 19)	1,753	1,821
Theatr Colwyn	Trosiant	(164)	(80)
	Gwariant	748	201
	Diffyg	584	121
	Diffyg (ar ôl newidiad IAS 19)	583	122
Cyfanswm	Diffyg	2,433	1,991
	Diffyg (ar ôl newidiad IAS 19)	2,409	2,010
	Darpariaeth Refeniw	(27)	(33)
	Diffyg yn y Cyfrif Incwm a Gwariant	2,382	1,977

31. Gwasanaethau Asiantaeth

Mae'r Cyngor wedi llunio cytundeb lle bydd yn cyflawni tasgau ar ran sefydliadau eraill ac yn adennill y costau'n llawn. Mae un cytundeb yn ymwneud â Gwaith Cynnal a Gwella Cefnffyrdd ar ran Llywodraeth Cymru, ac ail gytundeb yn ymwneud â thaliadau i Gartrefi mewn perthynas â Gofal Nyrsio ar ran Byrddau Iechyd Lleol.

Bu'r gwariant ar y gweithgareddau hyn fel a ganlyn:

	2011/12 £'000	2010/11 £'000
Cefnffyrdd	5,161	4,777
Gofal Nyrsio	1,397	1,326
Cyfanswm	6,558	6,103

32. Cyllidebau Wedi'u Cronni

Yn 2009/10, cychwynnodd CBS Conwy drefniant cyllideb wedi'r chronni gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ar gyfer darparu cyfarpar cymunedol i'r corfforol anabl a defnyddwyr gwasanaethau henoed yn ardal awdurdod CBS Conwy. Yr Awdurdod sy'n lletya'r gronfa hon.

Fodd bynnag, o 2013/14, bydd storfa benthyciadau cyfarpar awdurdod /iechyd ar y cyd yn weithredol, yn cynnwys ardaloedd awdurdodau lleol Conwy, Gwynedd ac Ynys Môn.

Mi fydd yn cael ei reoli gan BIP Betsi Cadwaladr gyda'r cyllideb cronfa yn cael ei gynnal gan Gyngor Gwynedd. Yn 2013/14, bydd CBS Conwy yn cyfrannu £195k tuag at gostau cynnal a phrynu offer (o gyfanswm cyllideb cronfa o £1.264m ar gyfer costau cynnal a phrynu offer).

	2011/12 £'000	2010/11 £'000
Ariannu a ddarperir i'r gyllideb wedi'r chronni:		
▪ CBS Conwy	300	304
▪ BIP Betsi Cadwaladr	45	45
	345	349
Gwariant wedi'i gwrdd o'r gyllideb wedi'r chronni:		
▪ CBS Conwy	296	297
▪ BIP Betsi Cadwaladr	47	62
	343	359
Diffyg net/(Gweddill) sy'n deillio o'r gyllideb wedi'r chronni yn ystod y flwyddyn	(2)	10

33. Lwfansau aelodau

Talodd yr Awdurdod y symiau canlynol i aelodau'r Cyngor yn ystod y flwyddyn:

	2011/12 £000	2010/11 £000
Lwfans Sylfaenol	812	805
Lwfans Cyfrifoldeb Arbennig	238	238
Treuliau	32	34
Cyfanswm	1,082	1,077

34. Tâl Swyddogion

Mae'r tâl a roddwyd i uwch weithwyr yr Awdurdod sydd â dylanwad ar redeg yr Awdurdod yn gyffredinol fel a ganlyn:

	Teitl y Swydd	Cyflog	Ad-dalu Gwariant	Cyfanswm tâl ac eithrio taliadau pensiwn	Cyfraniadau Pensiwn Gweithiwr	Cyfanswm Tâl
		£	£	£	£	£
2011/12	Prif Weithredwr - Cyflog	24,476	265	24,741	5,042	29,783
2011/12	Prif Weithredwr - Budd Terfynu/newid Gwyliau Blynyddol	79,210	-	79,210	-	79,210
2010/11	Prif Weithredwr	114,435	1,596	116,031	23,001	139,032
2011/12	Prif Weithredwr Dros Dro / Cyfarwyddwr Strategol (Democratiaeth, Rheoleiddio a Chefnogi)	100,140	3,807	103,947	20,629	124,576
2010/11	Prif Weithredwr Dros Dro	107,283	4,472	111,755	21,564	133,319
2011/12	Cyfarwyddwr Corfforaethol Dros Dro / Cyfarwyddwr Strategol (Arian ac Effeithlonrwydd)	84,393	1,585	85,978	17,385	103,363
2010/11	Cyfarwyddwr Corfforaethol Dros Dro / Pennaeth Ariannol	82,446	2,439	84,885	16,572	101,457
2011/12	Cyfarwyddwr Corfforaethol Dros Dro / Prif Weithredwr	93,692	1,868	95,560	19,301	114,861
2010/11	Cyfarwyddwr Corfforaethol Dros Dro / Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democratiaid	82,446	2,125	84,571	16,572	101,143
2011/12	Pennaeth Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol	64,568	3,101	67,669	13,301	80,970
2010/11	Pennaeth Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol	71,677	2,653	74,330	14,407	88,737
2011/12	Pennaeth Statudol y Gwasanaethau Addysg	71,703	4,142	75,845	14,771	90,616
2010/11	Pennaeth Statudol y Gwasanaethau Addysg	70,233	3,785	74,018	14,117	88,135
2011/12	Pennaeth Adnoddau Dynol Corfforaethol	62,884	2,013	64,897	12,954	77,851
2010/11	Pennaeth Adnoddau Dynol Corfforaethol	65,766	1,800	67,566	13,219	80,785
2011/12	Pennaeth Gwella Ysgolion	62,575	1,410	63,985	5,542	69,527
2010/11	Pennaeth Gwella Ysgolion	62,884	3,278	66,162	12,640	78,802
2011/12	Pennaeth Gwasanaethau TG	62,884	2,472	65,356	12,954	78,310
2010/11	Pennaeth Gwasanaethau TG	61,452	4,109	65,561	12,352	77,913
2011/12	Pennaeth Gwasanaethau Darparwyr	62,884	2,139	65,023	12,954	77,977
2010/11	Pennaeth Gwasanaethau Darparwyr	62,884	2,118	65,002	12,640	77,642
2011/12	Pennaeth Gwasanaethau Amgylcheddol	62,884	1,773	64,657	12,954	77,611
2010/11	Pennaeth Gwasanaethau Amgylcheddol	62,884	1,904	64,788	12,640	77,428
2011/12	Pennaeth Gwasanaethau Archwilio a Chaffael	66,999	2,565	69,564	13,801	83,365
2010/11	Pennaeth Gwasanaethau Archwilio a Chaffael	62,586	1,751	64,337	12,580	76,917
2011/12	Pennaeth Gwasanaethau Rheoleiddio	63,619	1,494	65,113	8,439	73,552
2010/11	Pennaeth Gwasanaethau Rheoleiddio	60,021	3,115	63,136	12,064	75,200
2011/12	Pennaeth Gwasanaethau Datblygu Cymunedol	61,452	1,721	63,173	12,659	75,832
2010/11	Pennaeth Gwasanaethau Datblygu Cymunedol	60,021	2,526	62,547	12,064	74,611
2011/12	Pennaeth Gwasanaethau Refeniw a Budd-daliadau	61,233	2,478	63,711	12,614	76,325
2010/11	Pennaeth Gwasanaethau Refeniw a Budd-daliadau	59,589	2,216	61,805	11,977	73,782
2011/12	Pennaeth Gwasanaeth Plant a Theuluoedd	-	-	-	-	-
2010/11	Pennaeth Gwasanaeth Plant a Theuluoedd (Ebrill-Gorff)	22,431	1,089	23,520	4,509	28,029
2011/12	Pennaeth Gwasanaethau Rheoli Eiddo ac Asedau	60,021	1,104	61,125	12,364	73,489

Nid oedd gan y Cyngor unrhyw weithwyr a oedd â chyflog o fwy na £150k.

Mae'r tâl yn cynnwys yr holl symiau a dalwyd neu a oedd yn dderbyniadwy gan weithiwr (yn cynnwys enillion cyffredin a thaliadau diswyddo), lwfansau treuliau y codir treth arnynt a gwerth ariannol buddiannau, ond mae'n eithrio taliadau sy'n gysylltiedig â dyletswyddau etholiad.

Talwyd y symiau canlynol i weithwyr eraill yr Awdurdod dderbyniodd mwy na £60,000 o dâl am y flwyddyn (ag eithrio cyfraniadau pensiwn ac yswiriant gwladol y cyflogwr):-

Band	Nifer yn 2011/12		Nifer yn 2010/11	
	Heblaw Ysgolion	Ysgolion	Heblaw Ysgolion	Ysgolion
£60,000 - £64,999	3	7	3	5
£65,000 - £69,999	0	5	0	5
£70,000 - £74,999	0	3	1	1
£75,000 - £79,999	0	0	0	0
£80,000 - £84,999	0	1	0	3
£85,000 - £89,999	0	2	0	1
£90,000 - £94,999	0	2	0	1
£95,000 - £99,999	0	0	0	0
£100,000 - £104,999	0	0	0	1
£105,000 - £109,999	0	1	0	0

Nodwyd nifer y pecynnau ymadael a'r gost fesul band a chyfanswm y diswyddiadau gorfodol a diswyddiadau eraill yn y tabl isod:

Band cost y pecyn ymadael (gan gynnwys taliadau arbennig)	Nifer y diswyddiadau gorfodol		Nifer yr ymadawiadau eraill y cytunwyd amynt		Cyfanswm y pecynnau ymadael fesul band cost		Cyfanswm cost y pecynnau ymadael ym mhob band	
	2010/11	2011/12	2010/11	2011/12	2010/11	2011/12	2010/11	2011/12
							£	£
£0 - £20,000	16	37	24	37	40	74	228,523	306,783
£20,001 - £40,000	-	3	2	9	2	12	66,193	345,565
£40,001 - £100,000	-	-	2	4	2	4	119,081	282,678
£100,001 - £150,000	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	16	40	28	50	44	90	413,797	935,026

35. Costau Archwilio Allanol

Aeth yr Awdurdod i'r costau canlynol yng nghyswllt archwilio'r Datganiad Cyfrifon, ardystio hawliadau grant ac archwiliadau statudol, ac am wasanaethau nad oeddynt yn rhai archwilio a ddarparwyd gan archwilywyr allanol yr Awdurdod:

Datgelu Ffioedd yn Daladwy i Swyddfa Archwilio Cymru a KPMG

	2011/12	2010/11
	£'000	£'000
Ffioedd yn daladwy i Swyddfa Archwilio Cymru a KPMG mewn perthynas â gwasanaethau archwilio allanol a gyflawnwyd gan yr archwilydd penodedig am y flwyddyn.	199	211
Ffioedd yn daladwy i Swyddfa Archwilio Cymru o ran arolygiadau statudol.	150	143
Ffioedd yn daladwy i KPMG ar gyfer ardystio hawliadau a ffurflenni grant am y flwyddyn.	95	111
Ffioedd sy'n daladwy mewn perthynas â gwasanaethau eraill a ddarperir gan KPMG yn ystod y flwyddyn.	51	21
	495	486

Y ffi amcanol ar gyfer ardystio hawliadau ac adenillion grant am 2011/12 yw £100k ac nid yw wedi ei chynnwys uchod.

36. Incwm Grantiau

Mae'r Awdurdod wedi rhoi'r grantiau, cyfraniadau a rhoddion canlynol mewn credyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn 2011/12

	2011/12	2010/11
	£'000	£'000
Credydwyd i Dreth ac Incwm Grant Amhenodol		
Grant Cefnogi Refeniw	117,945	114,366
Grant Cytundeb Gwella	1,165	1,166
PFI - Eifen Gyfalaf	3,551	3,550
<i>Is-Gyfanswm</i>	122,661	119,082
Grantiau Cyfalaf:		
<i>Llywodraeth Cymru:</i>		
Grant Cyfalaf Cyffredinol (heb fod yn REFCUS)	954	855
Grant Gwella Adeiladau ysgolion	328	821
Grant Cyfalaf Penodol (heb fod yn REFCUS)	28	25
Pecyn Conwy (Cynlluniau Cludiant)	884	501
Grant Cynnal Ffyrdd Lleol	15	465
Dechrau'n Deg	120	244
Grant Ysgolion yr 21 Ganrif	743	-
Cynlluniau Lliniaru Llifogydd	49	166
Cynllun Compostio	76	159
Grant Rheoli Gwastraff Cynaliadwy	926	744
Gwelliannau Strydwedd	25	476
Ardal Adfywio Strategol	1,155	625
Cyngor Cefn Gwlad Cymru	81	129
Cymal	-	300
Amddiffyn Arfordir Glan Môr Bae Colwyn	695	1,844
Gwaith Difrod Storm Argyfwng	7	261
Grant Rhwydweithiau Dysgu	-	104
Cydyfeiriant (Amddiffyn Arfordir Glan Môr Bae Colwyn)	3,151	2,614
Cydyfeiriant (Arall)	2,703	-
Grantiau eraill LIC	-	23
Amrywiol	-	335
Loteri	66	-
Cadw	24	-
<i>Is-Gyfanswm</i>	12,030	10,691
Cyfanswm Mawr	134,691	129,773

	2011/12	2010/11
	£'000	£'000
Credydwyd i Wasanaethau		
<i>Llywodraeth Cymru:</i>		
Ffioedd Consesiynol	2,577	2,489
Cymorth - Cronfa Cefnogi Plant ac Ieuentid	1,161	1,374
Grant Refeniw Dechrau'n Deg	1,186	1,159
Grant Strategaeth Anabledd Meddyliol	1,842	1,723
PFI	1,663	1,822
Darpariaeth ôl-16 mewn Ysgolion	4,438	4,393
Cefnogi Pobl	6,845	7,054
Grant Rheoli Gwastraff Cynaliadwy	1,925	2,048
Grant Cam Sylfaenol	3,031	2,574
Ysgolion Arbennig ac AAA ôl-16	1,267	1,150
Grant Effeithiolrwydd Ysgolion	982	571
Cronfa Weithredu Camddefnyddio Sylweddau	652	716
Gwariant Refeniw a Ariennir o Grantiau Cyfalaf o dan Statud	2,390	3,151
Cronfa Gymdeithasol Ewrop	1,015	339
DWP - Grant Budd-daliadau Tai	42,566	41,679
Grantiau Eraill	8,497	9,474
Cyfanswm	82,037	81,716

Mae'r Awdurdod wedi derbyn nifer o gyfraniadau nad ydynt eto wedi eu cydnabod fel incwm, gan fod amodau ynghlwm â nhw a all ei gwneud yn ofynnol i'r arian gael ei ddychwelyd i'r rhoddwr. Mae'r balansau ar ddiwedd y flwyddyn fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2012	31 Mawrth 2011
	£'000	£'000
Derbynebion Grantiau Cyfalaf ymlaen llaw		
Cytundebau Adran 106	931	694
Cyfanswm	931	694

37. Carfannau Perthynol

Yn unol ag IAS 24, mae gan y Cyngor ddyletswydd i ddatgelu unrhyw drafodion sylweddol gyda 'charfan berthynol'. Mae hyn er mwyn sicrhau fod datganiadau ariannol yn cynnwys y datgeliadau angenrheidiol sy'n tynnu sylw at y posibilrwydd y gallai'r sefyllfa a'r canlyniadau ariannol a adroddir fod yn cael eu heffeithio gan bresenoldeb carfannau perthynol a thrafodion sylweddol gyda hwy.

Llywodraeth Ganolog

Datgelir gwybodaeth fanwl ar Grantiau Refeniw, Grantiau Cyfalaf, Grantiau Cefnogi Refeniw a thrafodion Trethi Annomestig Cenedlaethol yn ystod y flwyddyn mewn man arall yn y datganiad hwn.

Praeseptau ac Ardollau

Darperir manylion y praeseptau a gesglir ar ran sefydliadau eraill yn y Cyfrif Incwm a Gwariant. Mae'r Cyngor yn penodi Aelodau ar gyrrff penodol sy'n trethu cyllideb y Cyngor. Mae manylion yr ardollau hyn wedi eu cynnwys yn Nodyn 8 y Cyfrif Incwm a Gwariant.

Mae'r Cyfarwyddwr Strategol (Arian ac Effeithlonrwydd) yn gweithredu fel Trysorydd Awdurdod Tân Gogledd Cymru; a'r ardoll a dalwyd i Awdurdod Tân Gogledd Cymru yn ystod y flwyddyn oedd £5,240,568 (2010/11: £5,280,536), a hefyd yn Brif Swyddog Gweithredol ar gyfer Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru; y praesept a dalwyd i Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru am y flwyddyn oedd £10,331,011 (2010/11: £9,910,848).

Sefydliadau Elusennol a Gwirfoddol

Mae'r Cyngor yn penodi Aelodau, Cyfarwyddwr Strategol, Penaethiaid Gwasanaeth, a Swyddogion eraill ar rai cyrrff elusennol a gwirfoddol. Nid yw Swyddogion Eraill wedi eu cynnwys yn y trafodion a ddatgelir gyda phartïon cysylltiedig oherwydd na theimlir fod y swyddogion hyn mewn sefyllfa i arfer yr un lefel o ddylanwad yn y Cyngor ag Aelodau, Cyfarwyddwyr Corfforaethol a Phenaethiaid Gwasanaeth. Yn ystod 2011/12 talwyd cyfanswm o £467,500 (gan gynnwys credydwr diwedd blwyddyn o £31,283) (2010/11: £494,942 (gan gynnwys credydwr diwedd blwyddyn o £18,135)) i'r cyrrff hyn drwy grantiau a thrwy brynu gwasanaethau.

Yn 2011/12 derbyniodd y Cyngor incwm gwerth £804,913 (gan gynnwys dyledwr diwedd blwyddyn o £101,824) (£606,901 yn 2010/11 (gan gynnwys dyledwr diwedd blwyddyn o £94,263)) gan y cyrrff hyn.

Cymdeithas Llywodraeth Leol (LGA)/Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru(WLGA)

Mae'r Cyngor yn aelod o LGA/WLGA, a thalwyd tanysgrifiadau o £106,682 (dim credydwr diwedd blwyddyn) iddo yn 2011/12 (£114,462 yn 2010/11 (dim credydwr diwedd blwyddyn)), ac o hynny derbyniodd y Cyngor incwm gwerth £1,370 (dim dyledwr diwedd blwyddyn) (£297,199 yn 2010/11 (gan gynnwys dyledwr diwedd blwyddyn o £5,043)).

Cyfarwyddwr Strategol a Phenaethiaid Gwasanaeth

Anfonwyd ffurflenni datgan cysylltiad â phartïon cysylltiedig at y Penaethiaid Gwasanaeth a'r Cyfarwyddwr Strategol am y flwyddyn 2011/12.

Mae'r Cyfarwyddwr Strategol (Democratiaeth, Rheoleiddio a Chefnogi) yn drysorydd Ysgol Feithrin Craig y Don y talodd yr Awdurdod £9,901 iddynt (dim credydwr diwedd blwyddyn) (£12,248 yn 2010/11 (yn cynnwys credydwr diwedd blwyddyn o £98)).

Aelodau

Anfonwyd ffurflenni datgan cysylltiad â phartïon cysylltiedig at yr Aelodau am y flwyddyn 2011/12.

Talwyd cyfanswm o £315,762 (gan gynnwys credydwr diwedd blwyddyn o £13,027) gan y Cyngor yn 2011/12 mewn perthynas â thrafodion o'r fath (2010/11: £461,952 (gan gynnwys credydwr diwedd blwyddyn o £28,098)), a derbyniwyd cyfanswm o £6,236 (dim dyledwr diwedd blwyddyn) gan y Cyngor (£3,977 yn 2010/11 (gan gynnwys dyledwr diwedd blwyddyn o £700)).

Eisteddodd pum Aelod o Gonwy ar Bwrdd Rheoli Cartrefi Conwy.

Arall

Ar wahân i drafodion arferol fel taliadau Treth y Cyngor, trethi annomestig a rhenti tai, nid oes unrhyw drafodion sylweddol eraill gyda charfannau perthynol.

38. Gwariant Cyfalaf ac Ariannu Cyfalaf

Dengys y tabl isod gyfanswm gwariant cyfalaf am y flwyddyn (yn cynnwys gwerth yr asedau hynny gaffaelwyd drwy brydlesi cyllidol a chontractau PFI, ynghyd â'r adnoddau ddefnyddiwyd i'w ariannu. Os yw'n fwriad ariannu gwariant cyfalaf yn y dyfodol trwy godi tâl ar y referniw fel y defnyddir asedau gan yr Awdurdod, yna byddai'r gwariant yn arwain at gynnydd yn y Gofyniad Cyllido Cyfalaf (CFR), mesurydd gwariant cyfalaf hanesyddol yr Awdurdod sydd heb ei ariannu eto. Dadansoddir y CFR yn yr ail ran o'r nodyn hwn.

	2011/12	2010/11
	£'000	£'000
Gofyniad Ariannu Cyfalaf Dechreuol	151,186	151,727
Buddsoddiad Cyfalaf		
Eiddo, Offer a Chyfarpar	24,020	17,783
Eiddo Buddsoddiad	-	-
Asedau anghyffwrddadwy	-	-
Gwariant referniw a ariannwyd o gyfalaf dan statud	4,183	5,369
Gwerth Asedau a Brydleswyd	27	101
Ffynonellau Cyllid		
Derbynebion Cyfalaf	(1,103)	(1,111)
Grantiau'r llywodraeth a chyfraniadau eraill	(15,251)	(13,474)
Symiau a roddwyd i'r ochr o'r Referniw :		
Cyfraniadau Referniw Uniongyrchol	(574)	(1,556)
MRP	(7,781)	(7,653)
Gofyniad Ariannu Cyfalaf Terfynol	154,707	151,186
Eglurhad o symudiadau mewn blwyddyn		
Cynnydd mewn angen sylfaenol i fenthyca	4,853	645
Prydlesau Cyllid	(310)	(252)
Contractau PFI	(1,022)	(934)
Cynnydd / (Gostyngiad) yn y Gofyniad Ariannu Cyfalaf	3,521	(541)

39. Gwariant Cyfalaf a Gyllidir o Gyfalaf o dan Statud

Mae Gwariant Cyfalaf a Gyllidir o Gyfalaf o dan Statud yn wariant a gyfalafwyd yn gywir, ond nid yw'n arwain at asedau sefydlog pendant. Mae'r gwariant refeniw a ariannwyd o gyfalaf yn cael ei nodi yn y flwyddyn y cafodd ei wario. Mae'r diddymiad hwn yn cael ei nodi yn erbyn refeniw gyda chredyd digolledol i refeniw o'r Cyfrif Addasu Cyfalaf. Mae'r symudiad am y flwyddyn fel a ganlyn:

	Grantiau Adnewyddu ac Ardaloedd Adnewyddu		Arall		Cyfanswm	
	2011/12 £'000	2010/11 £'000	2011/12 £'000	2010/11 £'000	2011/12 £'000	2010/11 £'000
Arian mewn llaw ar 31 Mawrth	-	-	-	-	-	-
Trosglwyddiad o Ddyledwyr	-	-	-	-	-	-
Gwariant y flwyddyn	1,349	2,009	2,834	3,360	4,183	5,369
Grantiau	(1,349)	(1,760)	(1,040)	(1,391)	(2,389)	(3,151)
Dilëwyd i Refeniw	-	(249)	(1,794)	(1,969)	(1,794)	(2,218)
Arian mewn llaw ar 31 Mawrth	-	-	-	-	-	-

Mae gwariant refeniw 'arall' a ariannwyd o gyfalaf dan statud yn cynnwys grantiau'r Gronfa Fuddsoddi Leol, grantiau eiddo masnachol Cyffordd Llandudno a Bae Colwyn, prosiectau Cynllun Datblygu Gwledig, contractau Tai wedi'u cynnal, cynllun adfywio ffisegol Conwy – Adeiladau Rhestredig, Prosiect TCC Gogledd Cymru, cefnogaeth i nifer o brosiectau cymunedol a chyfraniad tuag at Brosiect Gwastraff Rhanbarthol Gogledd Cymru.

40. Prydlesau

Yr Awdurdod fel Daliwr Prydles

Prydlesau Ariannol

Mae gan y Cyngor nifer o adeiladau, cerbydau masnachol, peiriannau ffrancio, a TG ysgolion a chyfarpar arall dan brydlesi cyllidol.

Caiff yr Asedau a gaffaelwyd drwy'r Prydlesau hyn eu dangos fel Eiddo, Offer a Chyfarpar yn y Fantolen gyda'r gwerth net canlynol:

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Tir & Adeiladau Eraill	210	226
Cerbydau, Offer, Dodrefn & Chyfarpar	583	884
Cyfanswm	793	1,110

Mae'r Awdurdod wedi ymrwmo i dalu isafswm ar y prydlesau hyn sy'n cynnwys setliad o'r rhwymedigaeth tymor hir am y budd yn yr eiddo gaffaelwyd gan yr Awdurdod a chostau cyllido a fydd yn daladwy gan yr Awdurdod yn y dyfodol tra mae'r rhwymedigaeth yn parhau'n ddyledus. Mae'r lleiafswm taliadau prydles fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Rhwymedigaethau prydlesau ariannol (gwerth presennol net o leiafswm y taliadau prydles):		
▪ Cyfredol	204	333
▪ Ddim yn gyfredol	373	554
Costau cyllido sy'n daladwy yn y dyfodol	1,020	1,068
Lleiafswm y Taliadau Prydles	1,597	1,955

Mae'r lleiafswm taliadau prydles yn daladwy dros y cyfnodau canlynol:

	Lleiafswm Taliadau Prydles		Ymrwymadau Prydlesau Cyllidol	
	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Dim mwy na blwyddyn	231	384	204	333
Mwy na blwyddyn ond dim mwy na pum mlynedd	239	437	187	349
Mwy na 5 mlynedd	1,127	1,134	186	205
Cyfanswm	1,597	1,955	577	887

Prydlesau Gweithredol

Mae gan yr Awdurdod brydlesau yn ymwneud â thir ac adeiladau i wahanol bwrpasau yn cynnwys llety swyddfa, defnydd cymunedol ac i ddarparu llety i deuluoedd digartref.

Mae'r isafswm taliadau prydles i'r dyfodol o dan brydlesau na ellir eu diddymu mewn blynyddoedd i ddod yn:

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Dim mwy na blwyddyn	1,077	1,082
Mwy na blwyddyn ond dim mwy na pum mlynedd	714	881
Mwy na 5 mlynedd	1,447	1,433
Cyfanswm	3,238	3,396

Mae'r isafswm taliadau i'r dyfodol y disgwylir i'r Awdurdod eu derbyn yng nghyswllt eiddo ble mae teuluoedd digartref yn byw yn cael eu pennu gan gymhwysedd am fudd-dal tai.

Mae'r gwariant a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn ystod y flwyddyn yng nghyswllt holl prydlesau gweithredol fel a ganlyn:

	2011/2012 £'000	2010/2011 £'000
Isafswm taliadau prydles	1,082	1,033
Taliadau sy'n dderbyniadwy yng nghyswllt eiddo ble mae teuluoedd digartref yn byw	(858)	(846)
Cyfanswm	224	187

Yr Awdurdod fel Prydleswr

Prydlesau Ariannol

Mae'r Awdurdod wedi prydlesu sawl eiddo o dan brydlesi gweithredol gyda thymor o hyd at 8 mlynedd. Mae gan yr Awdurdod buddsoddiad gros yn y brydles, gan gynnwys yr isafswm taliadau prydles y disgwylir iddynt gael eu derbyn dros y tymor sy'n weddill a'r gwerth gweddilliol a ddisgwylir i'r eiddo pan fo'r brydles yn dod i ben. Mae'r isafswm taliadau prydles yn cynnwys setliad y dyledwr tymor hir am y budd yn yr eiddo a gaffaelir gan y prydleswr a'r incwm ariannol a enillir gan yr Awdurdod mewn blynyddoedd i ddod tra bo'r ddyled yn dal i sefyll. Mae'r buddsoddiad gros yn cynnwys y symiau canlynol:

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Dyledwr prydles ariannol (gwerth presennol net o leiafswm y taliadau prydles)		
▪ Cyfredol	8	8
▪ Ddim yn gyfredol	72	80
Incwm ariannol heb ei ennill	22	27
Gwerth gweddilliol eiddo heb ei warantu	(18)	(18)
Buddsoddiad gros yn y brydles	84	97

Derbynnir y buddsoddiad gros yn y brydles a'r isafswm taliadau prydles dros y cyfnodau canlynol:

	Buddsoddiad Gros yn y Brydles		Isafswm Taliadau Prydles	
	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Dim mwy na blwyddyn	13	13	13	13
Mwy na blwyddyn ond dim mwy na pum mlynedd	50	50	50	50
Mwy na 5 mlynedd	21	34	21	34
Cyfanswm	84	97	84	97

Prydlesau Gweithredol

Mae'r Awdurdod yn prydlesu eiddo i'r dibenion canlynol yn cynnwys:

- i ddarparu gwasanaethau yn y gymuned, megis cyfleusterau chwaraeon, gwasanaethau twristiaeth a chanolfannau cymuned
- i bwrpas datblygiad economaidd i ddarparu adeiladau addas a fforddiadwy i fusnesau lleol.

Y lleiafswm taliadau prydles gweithredol derbyniadwy na ellir eu diddymu i'r dyfodol yw:

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Dim mwy na blwyddyn	824	702
Mwy na blwyddyn ond dim mwy na pum mlynedd	1,266	1,083
Mwy na 5 mlynedd	9,768	7,829
Cyfanswm	11,858	9,614

Nid yw'r lleiafswm taliadau derbyniadwy yn cynnwys rhent sydd yn amodol ar drosiant. Yn 2011/12 roedd gwerth rhenti wrth gefn a dderbyniwyd yn £286,635. Yn 2010/11 y ffigwr hwn oedd £237,444.

41. Mentrau Cyllid Preifat a chytundebau tebyg

Prosiect Cyllun Ariannu Preifat y Tair Ysgol

Mae'r prosiect yn cynnwys adeilad ysgol o'r newydd ar safle newydd ar gyfer Ysgol John Bright Llandudno; adnewyddu ac estyn Ysgol Aberconwy, Conwy; ac adeiladu ystafelloedd o'r newydd ac adnewyddu Ysgol Dyffryn Conwy, Llanrwst, yn ogystal ag ad-drefnu'r ysgol fel ei bod wedi ei lleoli ar un safle.

Mae'r prosiect yn darparu'r Cyngor gyda 3 ysgol sy'n cael ei gwasanaethu'n llawn gan gynnwys gwasanaethau rheoli cyfleusterau, glanhau, gofalu, cynnal y tiroedd, NNDR, gwasanaethau.

Llofnodwyd contractau 12 Mawrth 2003, a dechreuodd y gwaith adeiladu ddiwedd mis Mawrth 2003. Roedd y Taliadau Unedol (y taliad misol a wneir gan y Cyngor i'r sector preifat ar gyfer y 3 ysgol sy'n cael eu gwasanaethu'n llawn) yn daladwy o 1 Awst 2004 am gyfnod contract o 25 mlynedd. Y Taliad Unedol yn y flwyddyn ariannol 2011/12 oedd £6.6m (net o ddiyniadau argaeledd a perfformiad minimal) am y cyfnod Ebrill 2011 i Fawrth 2012 yn gynwysedig. (Y Taliad Unedol yn y flwyddyn ariannol 2010/11 oedd £6.4m net o didyniadau argaeledd a perfformiad minimal.) Amcangyfrifir fod y taliad blwyddyn lawn yn 2012/13 tua £6.7m ar sylfaen pris o 1 Ebrill 2012 (a thybio RPIX o 2.5%).

Mae'r rhwymedigaeth heb fod wedi ei chwblhau a gliriwyd o'r trafodyn PFI tua £130.4m (£134.8m yn 2010/11), sy'n cynrychioli cyfanswm y Taliadau Unedol amcanol sy'n daladwy am weddill cyfnod y contract 25 mlynedd.

Ym mis Awst 2004, talodd y Cyngor Gostau Unedol o £9m ymlaen llaw.

Ar ddechrau'r Cytundeb PFI, trosglwyddwyd asedau presennol Ysgol Aberconwy ac Ysgol Dyffryn Conwy, a nodwyd yn y fantolen am £7.6m, i'r sector preifat heb unrhyw ystyriaeth.

Gwerth Asedau dan PFI a Chytundebau Tebyg

	£'000
1 Ebrill 2010	45,957
Symudiad 2010/11	(975)
31 Mawrth 2011	44,982
Symudiad 2011/12	(974)
31 Mawrth 2012	44,008

Gwerth Rhwymedigaeth o ganlyniad i PFI a Chytundebau Tebyg

	Credydwr Prydles Cyllid £'000	Gwahaniaeth Amseru Cylch Bywyd £'000	Cyfanswm £'000
1 Ebrill 2010	(29,545)	(391)	(29,936)
Symudiad 2010/11	935	-	935
31 Mawrth 2011	(28,610)	(391)	(29,001)
Symudiad 2011/12	1,022	-	1,022
31 Mawrth 2012	(27,588)	(391)	(27,979)

Manylion taliadau sy'n ddyledus dan PFI a Chytundebau Tebyg

	Ffioedd Gwasanaeth £'000	Ad-daliad Rhwymedigaeth £'000	Llog £'000	Cyfanswm £'000
O fewn 1 flwyddyn	3,101	1,155	2,432	6,688
O fewn 2 i 5 mlynedd	14,105	4,896	8,709	27,710
O fewn 6 i 10 mlynedd	21,097	7,522	8,286	36,905
O fewn 11 i 15 mlynedd	26,545	8,711	4,355	39,611
O fewn 16 i 20 mlynedd	13,431	5,304	751	19,486

42. Colledion Amhariad

Yn ystod 2011/12, nid yw'r Cyngor wedi cydnabod unrhyw golledion amhariad (yn 2010/11 gwelwyd colled amhariad o £33k).

43. Buddiannau Terfynu

Terfynodd yr Awdurdod gontractau nifer o weithwyr yn 2011/12 gan greu rhwymedigaethau o £935k (£414 yn 2010/11) – Mae nifer y pecynnau gadael a chyfanswm y gost fesul band i'w gweld yn Nodyn 34.

Gadawodd y cyn Brif Weithredwr yr Awdurdod ym Mehefin 2011 ac roedd cost terfynu ei gontract yn £65k, yn cynnwys ei hawl i Dâl yn Lle Rhybudd o £29k.

O'r cyfanswm, mae £336k yn daladwy i 33 o weithwyr y terfynwyd eu contractau o ganlyniad i gau cartrefi preswyl fel rhan o Raglen Foderneiddio'r Gwasanaethau Cymdeithasol.

Arweiniodd cydweithio rhanbarthol y gwasanaeth monitro electronig ar gyfer lles cleientiaid diamddiffyn, hefyd at derfynu contractau 6 o staff gan greu cost o £59k.

Ailstrwythurwyd nifer o wasanaethau i sicrhau arbedion effeithlonrwydd ac arweiniodd hynny at ddiswyddo 20 o staff gyda chost o £316k.

Terfynwyd 2 o gontractau hefyd ar gost o £53k, oherwydd bod ffrwd cymorthdaliadau penodol wedi dod i ben.

44. Cynlluniau Pensiwn y Cyfrifir Amdanynt Fel Cynlluniau Cyfraniadau Diffiniedig

Mae athrawon a gyflogir gan y Cyngor yn aelodau o Gynllun Pensiwn Athrawon, a weinyddir gan yr Adran Addysg. Mae'r cynllun yn rhoi buddiannau penodol i athrawon ar eu hymddeoliad, ac mae'r Awdurdod yn cyfrannu tuag at y gost drwy dalu cyfraniadau sy'n seiliedig ar dâl pensiynadwy aelodau. Yn dechnegol, cynllun buddiannau diffiniedig yw'r cynllun. Fodd bynnag, mae'r cynllun heb ei ariannu ac mae'r Adran Addysg yn defnyddio cronfa ddamcaniaethol er mwyn cyfrifo cyfradd cyfraniad cyflogwyr i'w thalu gan awdurdodau lleol. Nid yw'r Awdurdod yn gallu adnabod ei ran o'r sefyllfa ariannol waelodol a pherfformiad y cynllun gyda digon o ddibynadwyedd at ddibenion cyfrifo. At ddiben y Datganiad Cyfrifon, maent felly yn cael eu cyfrifo ar yr un sail â chynllun cyfraniadau diffiniedig. Yn 2011/12, talodd y Cyngor £4.175m o Bensiwn Athrawon a oedd yn cynrychioli 14.12% o dâl pensiynadwy. Roedd y ffigyrau am 2010/11 yn £4.221m a 14.14%. Nid oedd unrhyw gyfraniadau'n daladwy ar ddiwedd y flwyddyn (31 Mawrth 2011 – Dim).

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am gostau unrhyw fuddiannau ychwanegol a ddyfernir ar ymddeoliad cynnar tu allan i delerau'r cynllun athrawon. Cyfrifir am y costau hyn ar sail buddiannau diffiniedig.

45. Cynlluniau Pensiwn Buddiannau Diffiniedig

Cyfranogiad mewn Cynlluniau Pensiwn

Fel rhan o delerau ac amodau cyflogaeth ei swyddogion, mae'r Awdurdod yn gwneud cyfraniadau tuag at gost buddiannau ôl gyflogaeth. Er na fydd y buddiannau hyn yn daladwy hyd nes bo'r gweithwyr yn ymddeol, mae gan yr Awdurdod ymrwymiad i wneud y taliadau sydd angen eu datgelu ar yr adeg mae gweithwyr yn ennill eu hawl i'r dyfodol.

Mae'r Awdurdod yn cymryd rhan mewn dau gynllun ôl gyflogaeth:

- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Mae'r Awdurdod yn cyfranogi mewn cynlluniau a weinyddir yn lleol gan Gyngor Gwynedd a Chyngor Sir y Fflint – mae'r rhain yn gynlluniau buddiant diffiniedig cyflog terfynol a ariennir, sy'n golygu fod yr Awdurdod a gweithwyr yn talu cyfraniadau i gronfa, a gyfrifir ar lefel y bwriedir iddi gydbwysu'r rhwymedigaethau pensiwn gydag asedau buddsoddi.

- Trefniadau ar gyfer dyfarnu buddiannau ar ôl ymddeol wrth ymddeol yn gynnar - mae hwn yn drefniant buddiant diffiniedig heb ei gyllido, y cydnabyddir rhwymedigaethau iddo pan fo'r dyfarniadau wedi eu gwneud. Fodd bynnag, ni adeiladwyd unrhyw asedau buddsoddi i gwrdd â'r rhwymedigaethau pensiynau hyn, a rhaid cynhyrchu arian i gwrdd â'r taliadau pensiwn gwirioneddol fel y dônt yn ddyledus.
- Cyfradd cyfraniad y cyflogwr ar gyfer cynllun Gwynedd yn 2011/12 oedd 20.6% (2010/11 20.1%). Bydd y gyfradd yn 21.1% yn 2012/13. Y cyfanswm a dalwyd i gynllun Gwynedd 2011/12 oedd £13.459m (£13.679m yn 2010/11).

Trafodion yn Gysylltiedig â Buddiannau Ôl Gyflogaeth

Cydnabyddir costau buddiannau ymddeol yn y gost gwasanaethau sy'n destun adroddiad pan y cânt eu hennill gan weithwyr, yn hytrach na phan fo'r fath fuddiannau yn cael eu talu yn y pen draw fel pensiynau. Fodd bynnag, mae'r tâl y mae gofyn i ni ei godi yn erbyn y Dreth Gyngor wedi ei seilio ar yr arian sy'n daladwy yn y flwyddyn, felly mae cost gwirioneddol ôl gyflogaeth /buddiannau ymddeol yn cael ei gwyrddroi allan o Gronfa'r Cyngor trwy'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Mae'r trafodion canlynol wedi'u gwneud yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a Balans Cronfa'r Cyngor trwy'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn yn ystod y flwyddyn.

	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Trefniadau Budd-dal Dewisol	
	2011/12	2010/11	2011/12	2010/11
	£'000	£'000	£'000	£'000
Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				
Costau Gwasanaeth:				
▪ Cost Gwasanaeth Cyfredol	(10,941)	(12,560)	-	-
▪ (Cost) Gwasanaeth Blaenorol/credyd	(78)	36,744	-	1,525
▪ Setliadau a Chwtogiadau	(66)	(71)	-	-
Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi				
▪ Cost Llog	(17,579)	(22,693)	1,043	(1,211)
▪ Adenillion disgwylidiedig ar asedau'r cynllun	18,790	19,397	-	-
Cyfanswm Budd-dal ôl-gyflogaeth a roddir ar yr arian dros ben neu ddiffyg ariannol wrth ddarparu gwasanaethau	(9,874)	20,817	1,043	314
Budd-dal ôl-gyflogaeth arall a roddir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				
▪ Enillion a cholledion yn ôl ystadeg yswiriant	(29,926)	90,227	(1,146)	1,998
Cyfanswm Budd-dal ôl-gyflogaeth a roddir ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(39,800)	111,044	(103)	2,312
Datganiad Symudiadau Arian wrth gefn				
▪ Gwrthdroi newidiadau net a wnaed i'r arian dros ben neu ddiffyg ar gyfer y ddarpariaeth o wasanaethau ar gyfer budd-daliadau ôl-gyflogaeth yn unol â'r cod	10,917	21,131	-	-
Gwir swm a godwyd yn erbyn Balans Cronfa'r Cyngor ar gyfer pensiynau yn y flwyddyn:				
▪ Cyfraniadau'r cyflogwr yn daladwy i'r cynllun	14,048	13,679	-	-
Budd-daliadau ymddeol yn daladwy i bensiynwyr	11,245	10,301	1,524	1,489

Mae'r swm cronus o enillion a cholledion actwaraidd a gydnabyddir yn y Datganiadau Incwm a Gwariant Cynhwysfawr hyd at 31 Mawrth 2012 yn golled o £82.960m.

Asedau a Rhwymedigaethau yng Nghyswilt Buddiannau Ôl Gyflogaeth

Cysoniad o werth presennol rhwymedigaethau'r cynllun (rhwymedigaeth buddiant diffiniedig)

Rhwymedigaethau	Rhwymedigaethau a Ariennir: Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Rhwymedigaethau heb eu Hariannu: Buddiannau Disgresiwn	
	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Balans agoriadol	318,190	438,346	19,487	23,288
Cost bresennol gwasanaeth	10,941	12,560	-	-
Cost llog	17,579	22,693	1,043	1,211
Cyfraniadau gan gyfranogwyr y cynllun	3,792	3,847	-	-
Enillion a cholledion actwaraidd	10,945	(112,282)	1,148	(1,998)
Buddiannau a dalwyd	(11,245)	(10,301)	(1,524)	(1,489)
(Costau)/credyd gwasanaethau blaenorol	76	(36,744)	2	(1,525)
Cwtogiadau	66	71	-	-
Rhwymedigaethau a dalwyd	-	-	-	-
Balans Cau	350,344	318,190	20,156	19,487

Penderfynir ar yr enillion a ddisgwyllir ar asedau'r cynllun drwy ystyried yr enillion a ddisgwyllir eu cael ar yr asedau sy'n tanlinellu'r polisi buddsoddi cyfredol. Mae'r cynnyrch a ddisgwyllir ar y buddsoddiadau llog sefydlog yn seiliedig ar gynnyrch adbryniant gros fel ar ddyddiad y Fantolen.

Asedau	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	
	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Balans agoriadol ar 1 Ebrill	269,409	266,331
Graddfa ddisgwyliedig enillion	18,790	19,397
Enillion a cholledion actwaraidd	(18,981)	(22,053)
Cyfraniadau'r cyflogwr	12,332	12,188
Cyfraniadau gan gyfranogwyr y cynllun	3,792	3,847
Buddiannau a dalwyd	(11,051)	(10,301)
Buddiannau heb eu Hariannu a dalwyd	(934)	(1,489)
Cyfraniadau Buddiannau heb eu Hariannu	934	1,489
Balans Cau	274,291	269,409

Mae'r enillion disgwyliedig ar fuddsoddiadau ecwiti yn adlewyrchu graddfeydd gwirioneddol tymor hir yr enillion a gafwyd yn y marchnadoedd priodol.

Roedd yr enillion gwirioneddol ar asedau'r cynllun yn y flwyddyn yn £0.161m (2010/11: £21.837m).

Hanes y Cynllun

	2007/08 £'000	2008/09 £'000	2009/10 £'000	2010/11 £'000	2011/12 £'000
Gwerth presennol y rhwymedigaethau:					
Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	267,453	259,586	438,345	318,190	350,344
Buddiannau Disgresiwn	20,785	19,266	23,289	19,487	20,156
Gwerth teg asedau yn y Cynllun Llywodraeth Leol	233,052	185,702	266,331	269,409	274,291
Swrplws/(Diffyg) yn y cynllun:	(55,186)	(93,150)	(195,303)	(68,268)	(96,209)
Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	(34,401)	(73,884)	(172,014)	(48,781)	(76,053)
Buddiannau Disgresiwn	(20,785)	(19,266)	(23,289)	(19,487)	(20,156)

Dengys y rhwymedigaethau yr ymrwymiadau gwaelodol sydd gan yr Awdurdod yn y tymor hir i dalu buddiannau ôl gyflogaeth (ymddeoliad). Mae'r cyfanswm rhwymedigaeth o £96.209m yn cael effaith sylweddol ar werth net yr Awdurdod fel y caiff ei gofnodi yn y Fantolen. Fodd bynnag, golyga darpariaethau statudol ar gyfer ariannu'r diffyg bod sefyllfa ariannol yr Awdurdod yn parhau'n iach :

- gwneir iawn am y diffyg yn y cynllun llywodraeth leol trwy gyfraniadau uwch dros weddill oes waith gweithwyr (h.y. cyn bod y taliadau'n dod yn ddyledus), fel yr asesir gan actwari'r cynllun,
- dim ond ar gyfer buddiannau disgresiwn pan fo'r pensiynau'n cael eu talu'n wirioneddol mae angen yr arian.

Mae cyfanswm cyfraniadau y disgwylir eu gwneud i'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol gan y Cyngor yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2013 yn £12.534m. Mae cyfraniadau y disgwylir eu gwneud i'r cynllun Buddiannau Disgresiwn yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2013 yn £2.14m.

Sail ar Gyfer Amcangyfrif Asedau a Rhwymedigaethau

Aseswyd rhwymedigaethau ar sail actwaraidd gan ddefnyddio'r dull credyd uned rhagamcanedig, amcangyfrif o'r pensiynau a fydd yn daladwy mewn blynyddoedd i ddod gan ddibynnu ar ragdybiaethau ynghylch graddfeydd marwoldeb, lefelau cyflog, ayb. Mae rhwymedigaethau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a Buddiannau Disgresiwn wedi eu hasesu gan Hymans Robertson, cwmni annibynnol o actwaryddion, gyda'r rhagamcanion i Gronfa'r Cyngor wedi ei seilio ar y gwerthusiad llawn olaf o'r cynllun ar 31 Mawrth 2012.

Y prif ragdybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actwari oedd :

	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Buddiannau Disgresiwn	
	31 Mawrth 2012	31 Mawrth 2011	31 Mawrth 2012	31 Mawrth 2011
Graddfa enillion disgwyliedig tymor hir ar asedau yn y cynllun:				
Buddsoddiadau Ecwiti	6.2%	7.5%	-	-
Bondiau	3.3%	4.9%	-	-
Eiddo	4.4%	5.5%	-	-
Arian	3.5%	4.6%	-	-
Rhagdybiaethau Marwoldeb:				
Hirhoedledd yn 65 i bensiywyr presennol:				
• Dynion	20.5	20.5	20.5	20.5
• Merched	23	23	23	23
Hirhoedledd yn 65 i bensiywyr y dyfodol:				
• Dynion	23.3	23.3	23.3	23.3
• Merched	25.6	25.6	25.6	25.6
Graddfa chwyddiant	2.5%	2.8%	2.5%	2.8%
Graddfa cynnydd mewn cyflogau	4.8%	5.1%	4.8%	5.1%
Graddfa cynnydd mewn pensiynau	2.5%	2.8%	2.5%	2.8%
Graddfa ar gyfer disgowntio rhwymedigaethau'r cynllun	4.8%	5.5%	4.8%	5.5%
Defnyddio'r opsiwn i drosi pensiwn blynyddol i lwmp swm ymddeoliad	50%	50%	-	-

Nid oes gan y trefniadau buddiannau Disgresiwn unrhyw asedau i ymdrin â'u rhwymedigaethau. Mae asedau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn cynnwys y categorïau canlynol, fesul cyfran o'r cyfanswm ac asedau sy'n cael eu dal:

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Buddsoddiadau Ecwiti	213,875	205,146
Bondiau	35,700	35,091
Eiddo	21,969	24,293
Arian	2,747	4,879
Cyfanswm	274,291	269,409

Hanes Profiad Enillion a Cholledion

Gellir dadansoddi'r enillion actwaraidd a ddynodwyd fel symudiadau ar y Gronfa Bensiwn Wrth Gefn yn 2011/12 i'r categorïau canlynol, wedi'u mesur fel canran o asedau neu rwymedigaethau ar 31 Mawrth 2012:

	2007/08 %	2008/09 %	2009/10 %	2010/11 %	2011/12 %
Gwahaniaethau rhwng y dychweliad disgwylidig a'r gwirioneddol ar asedau.	5.85	(36.08)	23.22	(8.14)	(6.91)
Profiad o enillion a cholledion ar rwymedigaethau	(5.91)	(0.01)	0.03	19.22	(1.11)

46. Rhwymedigaethau Wrth Gefn

Municipal Mutual Insurance (MMI)

Terfynodd MMI ysgrifennu yswiriant busnes ar 30 Medi 1992. Er mwyn sicrhau dilyniant trefnus, rhoddwyd trefniant cynllun yn ei le a ddaeth i rym ar 21 Ionawr 1994. Petai'n dod yn glir nad yw'n debygol o gael canlyniad diddyled, yna bydd y cynllun yn cael ei sbarduno.

Amcangyfrifir bod rhwymedigaeth gros yr Awdurdod oddeutu £103,863 a bod y ffigwr net, ar ôl adeniliad o'r Cynllun Iawndal Gwasanaethau Ariannol, oddeutu £86,318.

Pier Victoria, Bae Colwyn

Daeth Pier Victoria, Bae Colwyn i feddiant y Cyngor ac mae wedi ymgymryd â rhwymedigaeth i atgyweirio'r adeiledd. Yn dilyn cynnal asesiad risg, yn unol â chanllawiau'r Gweithgor Iechyd a Diogelwch o'r enw "Amddiffyn y Cyhoedd", mae'r Awdurdod ar hyn o bryd yn asesu'r atgyweiriadau a'r gwaith adfer sydd eu hangen.

47. Asedau Wrth Gefn

Mae hawliad heb ei setlo yn erbyn contractwr adeiladu a all arwain at yr Awdurdod yn cael taliad o £500k.

48. Natur a Maint y Risgiau a Ddaw o Offerynnau Ariannol

Mae gweithgareddau'r Awdurdod yn arwain at amryw o risgiau ariannol, a'r risgiau allweddol yw:

- Risg credyd – y posibilrwydd y bydd partion eraill yn methu â thalu'r symiau sy'n ddyledus i'r Awdurdod;
- Risg Diddymu – y posibilrwydd na fydd cyllid ar gael gan yr Awdurdod i fodloni ei rhwymedigaethau i wneud taliadau;
- Risg Marchnad – y posibilrwydd y bydd colled ariannol i'r Awdurdod o ganlyniad i newidiadau mewn mesurau, fel newidiadau mewn cyfraddau llog;

Mae rhaglen rheoli risg cyffredinol yr Awdurdod yn canolbwyntio ar natur anrhagweladwy'r marchnadoedd ariannol, ac yn ceisio lleihau'r effeithiau andwyol potensial ar yr adnoddau sydd ar gael i ariannu gwasanaethau. Cynhelir rheolaeth risg gan dîm trysorlys canolog, dan bolisiâu a gymeradwywyd gan y Cyngor yn y Strategaeth Rheolaeth Trysorlys Flynyddol. Mae gan y Cyngor egwyddorion ysgrifenedig ar gyfer rheoli risgiau cyffredinol, yn ogystal â pholisiâu ysgrifenedig yn ymwneud â meysydd penodol, fel risg graddfa llog, risg credyd a buddsoddi arian swrplws.

Risg Credyd

Mae risg credyd yn deillio o arian a dalwyd i fanciau a sefydliadau ariannol, yn ogystal â thrafodion credyd i gwsmeriaid y Cyngor.

Lleihawyd y risg trwy'r Strategaeth Buddsoddi Blynyddol, sy'n mynnu nad yw arian yn cael ei fuddsoddi mewn sefydliadau ariannol oni bai eu bod yn ateb naill ai lleiafswm meini prawf credyd a nodwyd, yn unol â Fitch, Moody's and Standard & Poor's Ratings Services neu fod rhaid i gymdeithasau adeiladu fod a thros £500m o asedau. Mae'r Strategaeth Buddsoddi Blynyddol, hefyd yn gosod uchafswm i fuddsoddi gyda sefydliad ariannol ym mhob categori.

Mae'r meini prawf credyd yng nghyswllt asedau ariannol sy'n cael eu dal gan yr awdurdod fel a ganlyn:

Bydd y Pennaeth Gwasanaethau Cyllid yn cynnal rhestr gwrthbarti yn unol â'r meini prawf canlynol a byddant yn adolygu'r meini prawf a'u cyflwyno i'r Cyngor i'w cymeradwyo fel bo angen. Mae'r meini prawf hyn ar wahân i'r rheiny sy'n pennu buddsoddiadau Penodol ac Amhenodol, gan eu bod yn dethol y gwrth bartion hynny a ddewisir gan y Cyngor yn hytrach na diffinio beth yw ei fuddsoddiadau.

1. Swyddfa Rheoli Dyledion y Trysorlys – terfyn £10m
2. Awdurdodau Lleol (heblaw â threthi wedi'u capio) – terfyn £5m
3. Bob banc DU ac Iwerddon a'u his-gwmnïau sydd â graddau da (Fitch neu gyfatebol). Ar hyn o bryd caiff y rhain eu diffinio fel:

Tymor byr	F1
Tymor hir	A
Nerth unigol/ ariannol	a-
Cefnogaeth	3

Terfyn - £5m

Defnyddir banciau y mae eu graddau wedi gostwng islaw'r rheiny yn y tabl uchod os yw'r adneuron cyfanwerth yn cael eu sicrhau gan warant llywodraeth, a bod yr adneuron yn dod o fewn telerau'r warant.

4. Cymdeithasau adeiladu

- Cymdeithasau adeiladu gyda gradd (fel y sector bancio) i gyd gyda therfyn benthyca o £3m.
- Yr holl gymdeithasau adeiladu heb radd ond gydag asedau o £1bn neu fwy gyda therfyn benthyca o £3m ac amser terfyn o 9 mis.
- All cymdeithasau adeiladu heb radd ond gydasedau o £500m neu fwy gyda therfyn benthyca o £2m ac amser terfyn o 6 mis.

5. Cronfeydd Marchnad Ariannol (MMF)

Mae'r Cyngor yn y gorffennol wedi cymeradwyo benthycu drwy'r cronfeydd hyn gyda therfyn o £1m y gronfa. Ar hyn o bryd mae £1m wedi ei fuddsoddi mewn Cronfa Farchnad Ariannol. Adolygir y sefyllfa'n rheolaidd i fonitro'r dychweliad ar y buddsoddiad. Yn awr gall y Cyngor ddefnyddio i fyny at pump cronfar yn cynnwys MMF arian sterling newydd. Dyma gronfa ble mae'r asedau naill ai'n warantau llywodraeth neu'n fuddsoddiadau a gefnogir gan warantau llywodraeth. Mae'r weithred hon wedi cynyddu'n nifer o wrth bartion sydd ar gael i'r Cyngor, a gall helpu cynnal incwm mewn cronfeydd, sydd yn rhai diogel a hylifol.

Ni ellir asesu pa mor agored yw'r Awdurdod i risg credyd o £5m yng nghyswllt ei fuddsoddiadau mewn banciau a chymdeithasau adeiladu yn gyffredinol gan y bydd y risg bod unrhyw sefydliad yn methu â gwneud taliadau llog neu ad-dalu prifswm yn benodol i bob sefydliad unigol. Dangosodd profiad diweddar mai peth prin iawn yw i'r fath endidau fethu â chwrdd â'u hymrwymiaidau. Mae risg anadferadwyedd yn berthnasol i holl adneuoyn yr Awdurdod, ond nid oedd tystiolaeth ar 31 Mawrth 2012 fod hyn yn debygol o ddigwydd.

Mae'r crynodeb canlynol yn crynhoi pa mor agored yw'r Awdurdod i risg credyd potensial ar asedau ariannol eraill, wedi ei seilio ar y profiad o ddiffygdalu a methiant i gasglu dros y pum mlynedd ariannol ddiwethaf, wedi ei addasu i adlewyrchu amodau presennol y farchnad.

	Swm ar 31 Mawrth 2012	Profiad hanesyddol o Ddiffygdalu	Profiad hanesyddol wedi ei addasu ar gyfer amodau'r farchnad ar 31 Mawrth 2012	Uchafswm Amcangyfrif Datguddiad i Ddiffygdalu & Methiant i gasglu ar 31 Mawrth 2012	Uchafswm Amcangyfrif Datguddiad ar 31 Mawrth 2012
	£'000	%	%	£'000	£'000
Cwsmeriaid	8,318	0	0	0	0

Nid yw'r Awdurdod yn caniatáu credyd i gwsmeriaid. Gellir dadansoddi'r swm dyledus ond heb amhariad yn ôl oed fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2012 £000	31 Mawrth 2011 £000
Llai na thri mis	4,640	4,981
Tri i chwe mis	289	729
Chwe mis i flwyddyn	807	693
Dros flwyddyn	2,582	1,949
Cyfanswm	8,318	8,352

Mae'r holl daladwyon masnach ac eraill yn ddyledus i'w talu mewn llai na blwyddyn.

Risg Diddymu

Mae gan yr Awdurdod system rheoli llif arian gynhwysfawr sy'n ceisio sicrhau fod arian parod ar gael fel bo angen. Os oes symudiadau annisgwyl yn digwydd, mae gan y Cyngor fynediad parod at fenthyciadau o'r marchnadoedd arian a'r Bwrdd Benthyciad Gwaith Cyhoeddus. Nid oes risg sylweddol y bydd yn methu â chodi arian i gwrdd â'i ymrwymadau dan yr offerynnau ariannol. Yn hytrach, y risg yw y bydd yr Awdurdod yn rhwym o ailgyflenwi cyfran sylweddol o'i fenthyciadau ar amser o raddfeydd llog anffafriol. Mae'r Awdurdod yn gosod cyfyngiadau ar y gyfran o fenthycia graddfa sefydlog yn ystod cyfnodau penodol. Mae'r Cyngor yn rheoli ei bortffolio trwy ail-amserlennu dyledion pan fo'n economaidd gwneud hynny. Mae dadansoddiad aeddfedu'r PWLB a benthyciadau farchnad fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Llai na blwyddyn	25,500	12,000
1 – 2 flynedd	-	-
2 – 5 mlynedd	-	-
5 – 10 mlynedd	-	-
10 – 25 mlynedd	5,213	5,213
Dros 25 mlynedd	90,655	90,655
Cyfanswm	121,368	107,868

Risg Marchnad

Risg Cyfradd Llog

Mae'r Awdurdod yn agored i risg pan fo'n wynebu symudiadau yn y cyfraddau llog ar ei fenthyciadau a buddsoddiadau. Mae unrhyw symudiad yn y cyfraddau llog yn cael effaith gymhleth. Er enghraifft, byddai cynnydd yn y cyfraddau llog yn cael yr effaith a ganlyn:

- benthyc ar gyfraddau amrywiol – bydd y llog a godir ar y Swrplws neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau yn cynyddu
- benthyc ar gyfraddau sefydlog – bydd gwerth teg y benthyciad yn syrthio;
- buddsoddiadau ar gyfraddau amrywiol – bydd yr incwm llog sy'n cael ei dalu i'r Swrplws neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau yn cynyddu
- buddsoddiadau ar gyfraddau sefydlog – bydd gwerth teg yr asedau yn syrthio.

Nid yw benthyciadau'n cael eu cario ar werth teg, felly ni fyddai enillion a cholledion nominal ar fenthyciadau graddfa sefydlog yn effeithio ar y Swrplws neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau neu Incwm a Gwariant Cynhwysfawr arall. Fodd bynnag, bydd newidiadau yn y llog sy'n daladwy neu'n dderbyniadwy ar fenthyciadau a buddsoddiadau graddfa amrywiol yn cael eu postio i'r Swrplws neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau ac yn effeithio ar Falans Cronfa'r Cyngor. Bydd symudiadau yng ngwerth teg buddsoddiadau graddfa sefydlog sydd â phris marchnad cyfyngedig yn cael ei adlewyrchu yn yr Incwm a Gwariant Cynhwysfawr arall.

Mae gan yr Awdurdod nifer o strategaethau i reoli risg cyfraddau llog. Gallai'r Cyngor gadw mwyafswm o 30% o'i fenthyciadau mewn benthyciadau graddfa amrywiol. Yn ystod cyfnodau o raddfeydd llog yn syrthio, a phan fo amgylchiadau economaidd yn ei gwneud yn ffafriol, bydd benthyciadau graddfa sefydlog yn cael eu had-dalu'n gynnar er mwyn gosod terfyn ar golledion. Ar hyn o bryd, nid yw'r Cyngor yn cymryd unrhyw fenthyciadau tymor hir ac mae wedi ad-dalu'i fenthyciadau o fuddsoddiadau er mwyn lleihau pa mor agored yw ac i leihau costau llog. Mae'r risg o golled yn cael ei lliniaru gan y ffaith fod cyfran o'r grant llywodraeth sy'n daladwy ar gostau cyllido fel rheol yn symud gyda'r graddfeydd llog cyffredinol neu gost benthyciadau'r Awdurdod ac yn darparu iawn am gyfran o unrhyw gostau uwch.

Mae gan dîm rheoli'r trysorlys strategaeth weithredol ar gyfer asesu pa mor agored yw'r awdurdod i raddfeydd llog, sy'n bwydo i mewn i osod y gyllideb flynyddol ac a ddefnyddir i ddiweddarau'r gyllideb yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn caniatáu cynnwys unrhyw newidiadau andwyol. Bydd y dadansoddiad hefyd yn cynghori p'un a yw benthyciadau newydd a gymerir yn sefydlog neu'n amrywiol. Yn ôl y strategaeth asesu hun, ar 31 Mawrth 2012, petai graddfeydd llog wedi bod 1% yn uwch a'r holl newidynnau eraill yn cael eu dal yn gyson, byddai'r effaith ariannol fel y gwelir yn y tabl canlynol:

	£'000
Cynnydd ar y llog a geir ar fuddsoddiadau cyfradd amrywiol	344
Effaith ar arian dros ben neu ddiffyg ariannol wrth ddarparu gwasanaethau	344
Lleihad mewn Gwerth Teg am asedau buddsoddiad cyfradd penodol	-
Effaith ar Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall	-
Lleihad mewn Gwerth Teg atebolrwydd benthyciadau cyfradd penodol (dim effaith ar yr arian dros ben neu ddiffyg ariannol wrth ddarparu gwasanaethau neu Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall)	41,074

Byddai effaith gostyngiad o 1% mewn graddfeydd llog fel uchod ond gyda'r symudiadau wedi'u gwyrddroi.

Risg Pris

Nid yw'r Cyngor yn buddsoddi mewn cyfranddaliadau ecwiti neu fondiau y gellir eu marchnata felly nid oes risg y bydd buddsoddiadau yn colli gwerth oherwydd cwmp ym mhrisiau'r farchnad stoc.

Risg Cyfnewidfa Dramor

Mae gan yr Awdurdod asedau ariannol minimal ond dim rhwymedigaeth mewn arian tramor, ac felly, dim ond perygl minimal o golli arian oherwydd newidiadau mewn cyfraddau newid arian tramor.

49. Cronfeydd Ymddiriedolaeth

1. Ar hyn o bryd, mae'r Cyngor yn gweinyddu 24 o Gronfeydd Ymddiriedolaeth Addysg. Nid asedau'r Cyngor yw'r cronfeydd hyn ac felly, nid ydynt wedi eu cynnwys yn y Fantolen Gyfunol.

Mae'r Cronfeydd Ymddiriedolaeth yn gweithredu ar gyfer amrywiaeth o achosion o gronfeydd gwobrau ysgol i gynnal a chadw manau chwarae i blant. Mae pob un yn cynnwys swm gweddol fechan o arian a geir yn bennaf gan unigolion ac yn cael ei fuddsoddi er mwyn darparu incwm blynyddol.

Roedd balansau'r Gronfa ar 31 Mawrth 2012 yn £107,566 a'r incwm am y flwyddyn oedd £5,041. (Roedd balansau'r Gronfa ar 31 Mawrth 2011 yn £102,525 a'r incwm am y flwyddyn 2010/11 oedd £4,909).

2. Ar ben hynny, mae'r Cyngor yn gyfrifol am Gronfa'r Degwm. Mae'r cynllun hwn yn darparu incwm sydd i'w ddefnyddio i bwrpasau elusennol, addysgol, adloniadol a chymdeithasol yn ôl doethineb y Cyngor. Nid ased y Cyngor mo'r Gronfa ac felly ni chafodd ei chynnwys gyda'r Fantolen. Mae copi o gyfrif incwm a gwariant y Gronfa, a'i mantolen, i'w gweld ar dudalen 108.
3. Sefydlwyd Cronfa Ymddiriedolaeth newydd er lles disgyblion ysgol Llanrwst ar gyfer addysg ategol. Gellir cael manylion am gyfrif incwm a gwariant a thaflen falans Ymddiriedolaeth Addysg Llanrwst ar dudalen 112.

50. Rhwymedigaethau i'r Dyfodol

Ni does gan yr Awdurdod rhwymedigaethau i'r dyfodol ar gyfer buddsoddiadau neu gontractau a gynlluniwyd.

51. Treth y Cyngor

Mae incwm Treth y Cyngor yn deillio o daliadau a godir yn ôl gwerth eiddo preswyl, sydd wedi eu dosbarthu'n deg o fandiau prisio, ar sail amcangyfrif o werth yr eiddo ar Ebrill 1af 2003, i'r pwrpas penodol hwn. Bwrir cyfrif o'r taliadau trwy gymryd swm yr incwm sydd ei angen ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ac Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru am y flwyddyn sydd i ddod, a rhannu'r swm â Sylfaen Treth y Cyngor. Sylfaen Treth y Cyngor yw cyfanswm yr eiddo ym mhob band, wedi ei gywiro trwy gyfran i newid y rhif yn ffigur gyfwerth â Band D, ac wedi ei gywiro ymhellach i gymryd gostyngiad i ystyriaeth.

Bwriwyd cyfrif o Sylfaen Treth y Cyngor am 2011/12 fel a ganlyn:

Band	Swm Cyfwerth y Cartrefi ar ôl y Gostyngiadau	Addasiad Band D	Cyfwerth â Band D
A*	8	5/9	4.44
A	4,076	6/9	2,717.00
B	6,778	7/9	5,271.58
C	13,025	8/9	11,577.78
D	10,405	1	10,404.50
E	7,810	11/9	9,545.56
F	4,440	13/9	6,413.69
G	1,718	15/9	2,863.33
H	375	18/9	750.00
I	129	21/9	301.00
			49,848.88
Treth y Cyngor ar ôl darparu ar gyfer colledion wrth ei gasglu			49,350.39

Mae'r swm a godwyd gan Dreth y Cyngor fel a ganlyn:

	2011/12	2010/11
	£'000	£'000
Treth y Cyngor a godwyd	53,820	51,670

52. Trethi Annomestig Cenedlaethol (NNDR)

Mae'r Dreth Annomestig Genedlaethol yn cael ei phennu gan y Llywodraeth Cymru, ond yn cael ei chasglu'n lleol cyn ei thalu i mewn i gronfa ganolog a weinyddir gan Llywodraeth Cymru. Wedyn gwneir penderfyniad, ar sail poblogaeth, ynglŷn â faint i'w ailddosbarthu i awdurdodau lleol.

Am 2011/12, y dreth a osodwyd gan y Llywodraeth oedd 0.428 ceiniog am bob £1 o werth trethiannol yr eiddo annomestig (2010/11: 0.409 ceiniog). Ar 31 Mawrth 2012 roedd 4,959 o eiddo ar y rhestr brisio leol yng Nghonwy, gyda gwerth trethiannol o £79,151,328 (2010/11: £80,182,853). Mae'r incwm net sy'n dod i'r Cyngor o'r Treth Annomestig Cenedlaethol fel a ganlyn:

	2011/12	2010/11
	£'000	£'000
Trethi Annomestig Cenedlaethol a godwyd	25,723	25,680
Llai: cost y Lwfans Casglu	(263)	(262)
Llai: y swm a dalwyd i'r Gronfa Genedlaethol	(25,460)	(25,418)
	-	-
Derbyniadau oddi wrth y Gronfa Genedlaethol	26,671	31,985
Incwm net o Drethi Annomestig Cenedlaethol	26,671	31,985

CRONFA'R DEGWM

DATGANIAD CYFRIFON 2011/12

Rhagair Eglurhaol

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am Gronfa'r Degwm yn rhinwedd adran 50 Deddf Llywodraeth Leol (Cymru) 1994 a Gorchymyn (Dynodi a Manylu) Cronfeydd Degwm 1996(b)).

Mae'r Cyngor trwy ei brosesau pwyllgora yn gyfrifol am ddsbarthu incwm y gronfa hon i'r dibenion elusennol hynny a nodwyd yn y cynllun. Mae rhagor o wybodaeth am y cynllun ar gael ar wefan y Cyngor www.conwy.gov.uk

Y Cyngor yw ymddiriedolwr corfforaethol nawdd Cronfa'r Degwm yn ardal Bwrdeistref Sirol Conwy. Mae'n dal rhywfaint o nawdd a pharsel o dir a wahanwyd o gronfa Clwyd adeg ad-drefnu 1996. Hefyd, mae ganddo ran o Gronfa Gwynedd, y disgwylir iddi ddadelfennu yn y dyfodol.

Mae Gwynedd yn gweithredu fel yr awdurdod arweiniol ar gyfer Cronfa'r Degwm ac mae'n paratoi cyfrifon i'w cyflwyno i'r Comisiwn Elusennau. Pan gaiff gronfa Gwynedd ei gwahanu, bydd disgwyl i Gonwy gofrestru ei gronfa fel elusen a pharatoi cyfrifon yn unol â Datganiad o Ymarfer a Argymhellir y Comisiwn Elusennau.

Polisiau Cyfrifo

Y polisiau Cyfrifo a ddilyniir yw'r rheiny sydd wedi eu hamlinellu ar dudalennau 17 i 36, sy'n berthnasol i'r eitemau yng Nghyfrifon Cronfa'r Degwm. Hefyd mae'r cyfrifon yn dilyn Datganiad Ymarferiad Cymeradwyedig y Comisiwn Elusennau.

Y brif egwyddor gyfrifo sy'n berthnasol i'r cyfrifon hyn yw'r egwyddor groniadau, sy'n galw am gynnwys dyledwyr a chredydwyr yn y cyfrifon

Mae'r tir sy'n berchen i ran Conwy o'r Gronfa yn cael ei brisio ar ochr is cost amnewid gyfredol net a gwerth sylweddoladwy.

CYFRIF INCWM A GWARIANT

	Nodiadau	2011/12	2010/11
		£	£
ADNODDAU SY'N CODI			
Rhent Tir	1	890	809
Llog Buddsoddi	2	7,423	6,189
Tynnu Ffioedd Rheolwyr y Gronfa		(141)	(103)
		8,172	6,895
DEFNYDD O ADNODDAU			
Dyraniadau	3	(9,995)	(3,541)
Newid mewn Adnoddau cyn Enillion neu Gollledion Buddsoddi		(1,823)	3,354
Enillion (Colledion) a Wireddwyd ar Warediadau Buddsoddi		124	53
Enillion (Colledion) na Wireddwyd ar Werthoedd Buddsoddi		(1,912)	(309)
Adnoddau a Gadwyd (Diffyg) ar gyfer y Dyfodol		(3,611)	3,098
Adnoddau a Ddygwyd Ymlaen		288,741	285,643
Adnoddau a Gariwyd Ymlaen		285,130	288,741
Symudiad yn y Flwyddyn		(3,611)	3,098

MANTOLEN AR 31 MAWRTH 2012

	Nodiadau	2012	2011
		£	£
Asedau Sefydlog			
Tir	1	15,333	15,333
Buddsoddiadau	2	74,933	76,963
		90,266	92,296
Asedau Cyfredol			
Dyledwyr (yn daladwy gan Gyngor Gwynedd)	3	6,811	5,680
Arian Parod	2	74,863	72,723
Asedau Cyfredol (Yn nwylo Cyngor Gwynedd)	2	127,249	126,222
		208,923	204,625
Atebolrwydd Cyfredol			
Credydwyr	3	(14,059)	(8,180)
Asedau Net		285,130	288,741
Balans y Gronfa		285,130	288,741

NODIADAU CYFRIFON CRONFA'R DEGWM

Cyfrif Incwm a Gwariant

Nodyn 1

Roedd rhent o dir a oedd yn cael ei weinyddu gan Gonwy yn dod i gyfanswm o £890 (£809 yn 2010/11). Mae gan Gonwy hawl i gael 17.810244% o rent o dir sy'n cael ei weinyddu gan Gyngor Gwynedd, £250 oedd y swm ar gyfer 2011/12. (£250 ar gyfer 2010/11).

Nodyn 2

Prif ffynhonnell incwm yw incwm buddsoddiad o asedau a weinyddwyd gan Wynedd ar ran y gronfa, roedd hyn yn dod i gyfanswm o £6,811 (£5,680 yn 2010/11). Mae incwm y prif gronfa yn cael ei ddsrannu ar sail canran, ac mae gan Gonwy hawl i gael 17.810244%. Mae Conwy yn cadw arian ar ran y gronfa ac yn talu llog ar falans y gronfa a ddaeth i £470 (£406 yn 2010/11). Y gyfradd llog a ddefnyddiwyd wrth gyfrifo yw cyfartaledd cyfradd LIBOR 7 ar gyfer y misoedd rhwng Ebrill a Mawrth.

Mae'r incwm buddsoddi wedi cynyddu ychydig eleni oherwydd buddsoddiadau darbodus a wnaed gan Wynedd ar ran y gronfa, gan arwain at enillion uwch.

Nodyn 3

Dan ddarpariaethau Cronfa'r Degwm, mae Conwy yn dyrannu grantiau i amrywiol sefydliadau. Y swm oedd ar gael i'w ddyrannu yn 2011/12 oedd amcangyfrifo o £16,751 (£16,385 yn 2010/11) a chafodd £9,995 eu dyrannu (£3,541 yn 2010/11). Mae'r balans oedd ar gael i'w ddyrannu yn 2011/12 wedi'i gario ymlaen i'w ddyrannu yn 2012/13.

Mantolen

Nodyn 1

Gwerth y tir a ddelir ar ran y gronfa gan Gonwy yw £10,676 (£10,676 yn 2010/11) a rhan Conwy o'r tir sy'n cael ei ddal yn y brif gronfa yw £4,657 (£4,657 yn 2010/11).

Nodyn 2

Mae'r buddsoddiadau sy'n cael eu dal yn y brif gronfa yn bennaf mewn Ecwiti Deyrnas Unedig, £420,727 (£432,127 yn 2010/11), ac mae Conwy yn cael 17.810244% o'r swm hwnnw. Mae balans y prif gronfa yn cael ei ddal fel taliadau ariannol ac mae llog yn cronni ar y swm. Yn 2011/12, daeth y swm i £704,686 (£700,150 yn 2010/11) ac mae hyn yn cael ei gynnwys yn ffigwr yr asedau cyfredol ynghyd â Dyledwyr oedd yn dod i £9,785 (£8,554 yn 2010/11). O'r swm hwn mae Conwy yn cael 17.810244% wedi'i ddyrannu. Roedd y swm ariannol yr oedd Conwy yn ei ddal yn 2011/12 yn dod i £74,863 (£72,723 yn 2010/11), ac o'r swm hwn, mae £57,542 (£57,542 2010/11) yn cael ei ddal fel arian parod na ddyrennir ac mae'n cael ei fuddsoddi er mwyn cynhyrchu incwm i'w ddsbarthu.

Nodyn 3

Dangosir y swm i'w ddsbarthu gan Wynedd ar gyfer 2011/12 fel dyledwr ar y fantolen. Mae swm y credydwr a ddangosir ar y fantolen yn cynnwys rhan Conwy o'r credydwr i'r brif gronfa, ac arian a ddyrannwyd i ymgeisydd sy'n ffurfio rhan o'r arian a ddsbarthwyd, ond nad oedd wedi cael ei dalu erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

YMDDIRIEDOLAETH ADDYSG LLANRWST

Datganiad Cyfrifon 2011/12

Rhagair esboniadol

Yn 2011/12, y Cyngor oedd Ymddiriedolwr Ceidwad y gronfa hon.

Polisiau Cyfrifo

Ceir manylion am y polisiau cyfrifo ar dudalennau 17 i 36, sy'n berthnasol i eitemau yn y Cyfrifon. Mae'r Cyfrifon hefyd yn dilyn Datganiad a Argymhellwyd gan y Comisiwn Elusennau.

Y prif egwyddor sy'n berthnasol i'r cyfrifon hyn yw'r egwyddor croniad sy'n nodi bod rhaid cynnwys debydwyr a chredydwy'r yn y cyfrifon.

**CYFRIF INCWM A GWARIANT AR GYFER Y FLWYDDYN A
DDAETH I BEN AR 31 MAWRTH 2012**

	2011/12 £		2010/11 £	
ADNODDAU’N CODI				
Rhoddion	0		0	
Llog ar Fuddsoddiadau	5,371		4,908	
Llai Gwariant	(25,000)		(15,000)	
		(19,629)		(10,092)
Adnoddau a ddygwyd ymlaen	899,184		909,276	
Adnoddau a gariwyd ymlaen	879,555		899,184	
Symudiad yn y flwyddyn		(19,629)		(10,092)

TAFLEN FALANS AR 31 MAWRTH

	2012 £	2011 £
Asedau cyfredol		
Buddsoddiadau	879,555	899,184
Rhwymedigaeth Cyfredol	-	-
Balans y Gronfa	879,555	899,184

Nodyn 1

Mae'r Gronfa Arian yn cael ei buddsoddi gan Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ac yn ennill llog, y gyfradd a ddefnyddir yw cyfartaledd cyfradd LIBOR 7 diwrnod am y misoedd perthnasol.

GEIRFA

ADDASIAD BLWYDDYN FLAENOROL

Addasiadau perthnasol sy'n ymwneud â'r flwyddyn flaenorol sy'n deillio o newidiadau mewn polisiau cyfrifo neu gywiriad camgymeriadau sylfaenol. Nid yw hyn yn cynnwys cywiriadau cylchol normal neu addasiadau o amcangyfrifon cyfrifo a wnaed mewn blwyddyn flaenorol.

ADNODDAU HYLIFOL

Buddsoddiadau ased cyfredol sy'n rhwydd i'w gwaredu gan y Cyngor heb aflonyddu ar ei fusnes ac sydd naill ai:

- Yn drosglwyddadwy'n hawdd i symiau hysbys o arian parod ar neu'n agos at y swm a gludir; neu
- Yn cael eu masnachu mewn marchnad weithredol

AMHARIAD

Lleihad mewn gwerth ased sefydlog dan ei swm a gludir yn y Fantolen.

AMORTEIDDIAD

Dileu rhwymedigaeth yn raddol, fel benthyciad, drwy daliadau rheolaidd dros gyfnod penodol o amser. Rhaid i'r fath daliadau fod yn ddigon i gynnwys y prifswm a'r llog.

ARCHWILIO CYFRIFON

Archwiliad annibynnol o faterion ariannol y Cyngor.

ARIAN

Yn cynnwys arian parod mewn llaw ac mewn adneuon ar gais.

ARIANNU CYFALAF

Arian a godir i dalu am wariant cyfalaf. Mae nifer o ffyrdd o gyllido gwariant cyfalaf yn cynnwys benthycia, prydlesu, cyllido refeniw uniongyrchol, derbynion cyfalaf defnyddiadwy, grantiau cyfalaf, cyfraniadau cyfalaf, refeniw cronfeydd wrth gefn a chronfeydd wrth gefn a glustnodwyd.

ASED

Eitem sydd â gwerth i'r Cyngor mewn termau ariannol. Mae eitemau'n cael eu categorio fel rhai cyfredol neu sefydlog:

- Bydd ased cyfredol yn cael ei ddefnyddio neu'n peidio â bod â gwerth perthnasol o fewn y flwyddyn ariannol nesaf (e.e. arian parod a stoc);
- Mae ased sefydlog yn rhoi buddiannau i'r Cyngor ac i'r gwasanaethau mae'n darparu ar eu cyfer am gyfnod o fwy na blwyddyn a gall fod yn ddiriaethol e.e. canolfan gymuned, neu anniriaethol, e.e., trwyddedau meddalwedd cyfrifiadurol.

ASED WRTH GEFN

Mae ased wrth gefn yn ased posib sy'n deillio o ddigwyddiadau yn y gorffennol y bydd eu bodolaeth yn cael ei chadarnhau dim ond trwy ddigwyddiad o un neu fwy o ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad ydynt yn llwyr o fewn rheolaeth y Cyngor.

ASEDAU ANNIRIAETHOL

Gellir diffinio eitem anniriaethol (nid un ffisegol) fel ased pan fo'r mynediad at fuddiannau economaidd i'r dyfodol y mae'n ei gynrychioli'n cael ei reoli gan yr endid adrodd. Mae Asedau Anniriaethol y Cyngor hwn yn cynnwys trwyddedau meddalwedd cyfrifiadurol.

ASEDAU CYMUNEDOL

Asedau mae'r Cyngor yn bwriadu eu dal am byth, nad oes iddynt oes ddefnyddiol benodadwy ac a all fod â chyfyngiadau ar eu gwaredu. Enghreifftiau o asedau cymunedol yw parciau ac adeiladau hanesyddol.

ASEDAU GWEITHREDOL

Asedau sefydlog sy'n cael eu dal a'u meddiannu, defnyddio neu eu treulio gan y Cyngor wrth iddo ddilyn ei strategaeth ac wrth gyflenwi'n uniongyrchol y gwasanaethau hynny y mae ganddo gyfrifoldeb drostynt naill ai'n statudol neu â disgresiwn.

ASEDAU NAD YDYNT YN WEITHREDOL

Asedau sefydlog a ddelir gan y Cyngor ond nad ydynt yn cael eu meddiannu, defnyddio neu eu treulio'n uniongyrchol wrth gyflenwi gwasanaethau. Enghreifftiau yw eiddo buddsoddiad, asedau yn cael eu hadeiladu neu asedau swrplws i anghenion tra'n disgwyl eu gwerthu neu ailddatblygu.

ASEDAU SEILWAITH

Asedau sefydlog sy'n perthyn i'r Cyngor na ellir eu trosglwyddo na'u gwerthu, y mae eu gwerth yn adferadwy yn unig drwy ddefnydd parhaus a grëwyd gan yr ased. Enghreifftiau yw priffyrdd, llwybrau a phontydd.

ASEDAU TREFTADAETH

Mae Ased Treftadaeth yn ased sydd â rhinweddau hanesyddol, artistig, gwyddonol, technolegol, geoffisegol neu amgylcheddol sy'n cael ei dal a'i chynnal oherwydd ei chyfraniad at wybodaeth a diwylliant yn bennaf.

BENTHYCA DROS DRO

Arian a fenthycir am gyfnod o lai na blwyddyn.

BENTHYCIAD MEDDAL

Benthyciad a wnaed yn ddi-log neu ar raddfa llai na graddfa'r farchnad, fel arfer am resymau polisi. Yn aml gwneir y fath fenthyciadau i unigolion neu sefydliadau y mae'r Cyngor yn eu hystyried fel rhai sy'n dod â budd i'r boblogaeth leol.

BUDD-DALIADAU TAI

System o gymorth ariannol i unigolion tuag at gostau tai penodol a weinyddir gan awdurdodau, gyda chymhorthdal gan lywodraeth ganolog.

BUDDIANNAU Â DISGRESIWN (PENSIYNAU)

Buddiannau ymddeoliad, nad oes gan y cyflogwr unrhyw rwymedigaeth gyfreithiol, gytundebol neu adeiladol i'w dyfarnu, ac sy'n cael eu dyfarnu'n ôl pwerau disgresiwn y Cyngor fel y Rheoliadau Llywodraeth Leol (Taliadau Disgresiwn) 1996.

BUDDIANNAU GWEITHWYR

Bob ffurf o ystyriaeth a roddir gan y cyngor fel cyfnewid am wasanaeth a roddir gan ei weithwyr.

BUDDIANNAU TERFYNU A PHECYNNAU YMADAEL

Buddiannau terfynu yw'r symiau sy'n daladwy o ganlyniad i benderfyniad gan yr Awdurdod i ddod â chyflogaeth swyddog i ben cyn y dyddiad ymddeol cyffredin neu benderfyniad swyddog i dderbyn diswyddo gwirfoddol. Mae costau'r Buddiannau Terfynu yn cael eu hystyried yn Becynnau Ymadael.

BUDDIANNAU YMDDEOLIAD

Bob ffurf o gydnabyddiaeth a roddir gan gyflogwr yn lle gwasanaethau a gyflenwyd gan weithwyr sy'n daladwy ar ôl terfyn y gyflogaeth.

BUDDSODDIADAU (CRONFA BENSIWN)

Bydd buddsoddiadau'r gronfa bensiwn yn cael eu cyfrifo yn natganiadau'r gronfa honno. Fodd bynnag, mae'n ofynnol hefyd ar awdurdodau i ddatgelu, fel rhan o ofynion datgelu sy'n ymwneud â buddiannau ymddeoliad, siâr i'w briodoli o asedau'r cynllun pensiwn sy'n gysylltiedig â'u rhwymedigaethau gwaelodol.

BUSNES HYFYW

Y cysyniad fod y Datganiad Cyfrifon yn cael ei baratoi ar y dybiaeth y bydd y Cyngor yn parhau mewn bodolaeth weithredol am y dyfodol rhagweladwy.

BWRDD BENTHYCIADAU GWEITHIAU CYHOEDDUS (PWLB)

Asiantaeth Llywodraeth Ganolog sy'n rhoi benthyciadau am flwyddyn a mwy i awdurdodau ar raddfeydd llog sydd ond ychydig yn uwch na'r rheiny y gall y llywodraeth fenthycia ei hun.

BWRDD YMGYNGHOROL ADRODD ARIANNOL (FRAB)

Y corff annibynnol sy'n cynghori'r Llywodraeth ar faterion cyfrifo.

CIPFA

Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifo

COST AMNEWID DIBRISIEDIG (DRC)

Dull o brisio sy'n rhoi amcan cydnabyddedig i werth marchnad eiddo arbenigol. Mae'n amcangyfrif o werth y farchnad i ddefnydd presennol y tir, ynghyd â chostau amnewid gros

presennol i'r adeilad llai lwfans ar gyfer dirywiad ffisegol yr ased oherwydd ei stad ffisegol gyfatebol bresennol.

COST GWASANAETH CYFREDOL (PENSIYNAU)

Y cynnydd mewn gwerth cyfredol o rwymedigaethau cynllun pensiwn buddiannau diffiniedig, y disgwylir iddo ddeillio o wasanaeth gweithiwr yn y cyfnod presennol.

COST GWASANAETH YN Y GORFFENOL (PENSIYNAU)

Ar gyfer cynllun pensiwn buddiannau diffiniedig, y cynnydd yng ngwerth cyfredol rhwymedigaethau'r Cynllun sy'n gysylltiedig â gwasanaeth gweithiwr mewn cyfnodau blaenorol sy'n deillio yn y cyfnod presennol o ganlyniad i gyflwyno neu wella buddiannau ymddeoliad.

COSTAU HEB EU DOSBARTHU

Dyma orbenion nad yw unrhyw ddefnyddiwr yn cael budd ohonynt yn awr, ac fel y cyfryw nid ydynt yn cael eu dosrannu i Wasanaethau.

CONTRACT TYMOR HIR

Contract a ffurfir ar gyfer dylunio, cynhyrchu neu adeiladu ased sylweddol unigol neu ddarpariaeth gwasanaeth (neu gyfuniad o asedau neu wasanaethau sydd gyda'i gilydd yn ffurfio prosiect unigol), ble bo'r amser a gymerir i gwblhau'n sylweddol y contract o'r fath fel ei fod yn disgyn i mewn i fwy nag un cyfnod cyfrifo.

COST LLOG (PENSIYNAU)

Ar gyfer cynllun buddiannau diffiniedig, y cynnydd disgwyliedig yn ystod y cyfnod o werth cyfredol rhwymedigaethau'r Cynllun oherwydd bod y buddiannau yn un cyfnod yn nes at setliad.

CRAIDD CORFFORAETHOL A DEMOCRATAIDD

Mae'r Craidd Corfforaethol a Democrataidd yn cynnwys yr holl weithgareddau penodol y mae awdurdodau lleol yn ymgymryd â nhw, oherwydd eu bod yn awdurdodau etholedig, amlbwrpas. Felly mae cost y gweithgareddau hyn yn uwch na phe byddai cyfres o gyrff annibynnol, un pwrpas, enwebedig yn rheoli'r un gwasanaethau. Felly, nid oes sail resymol dros ddyrannu'r costau hyn i wasanaethau.

CREDYDWR

Swm sy'n ddyledus gan y Cyngor am waith a wnaed, nwyddau a dderbyniwyd, neu wasanaethau a gyflenwyd yn ystod y cyfnod cyfrifo, ond na thalwyd amdanynt cyn diwedd y cyfnod cyfrifo hwnnw.

CRONFEYDD WRTH GEFN

Croniad swrplws, diffyg a meddiannau dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae cronfeydd wrth gefn o natur refeniw ar gael a gellir eu gwario neu eu clustnodi ar ddisgresiwn y Cyngor. Ni ellir defnyddio peth cyfalaf cronfeydd wrth gefn fel y cyfrif ailddatganiad asedau sefydlog i gwrdd â gwariant cyfredol.

CRONFEYDD YMDDIRIEDOLAETH

Cronfeydd a weinyddir gan y Cyngor i bwrpasau fel gwobrwyon, elusennau, prosiectau penodol ac ar ran plant dan oed.

CRONIADAU

Symiau a gynhwysir yn y cyfrifon terfynol i gydnabod incwm refeniw a chyfalaf incwm a'r gwariant a enillwyd neu yr aethpwyd iddo yn y flwyddyn ariannol, ond nad oedd taliad gwirioneddol wedi ei dderbyn neu ei wneud ar ei gyfer ar 31 Mawrth.

CYDNABYDDIAETH ARIANNOL

Mae'r holl symiau a delir i neu sy'n dderbyniadwy gan weithiwr a symiau sy'n ddyledus trwy lwfansau treuliau (cyn belled ag y mae'r symiau hynny'n daladwy yn nhreth incwm y DU) a gwerth ariannol unrhyw fuddiannau eraill a dderbyniwyd heblaw mewn arian parod. Mae cyfraniadau pensiwn sy'n daladwy gan y cyflogwr yn cael eu heithrio.

CYFNOD CYFRIFO

Y cyfnod o amser a gynhwysir yn y cyfrifon, fel arfer cyfnod o ddeuddeng mis yn cychwyn ar 1 Ebrill. Diwedd y cyfnod cyfrifo yw dyddiad y Fantolen.

CYFRIF REFENIW TAI (CRT)

Cyfrif ar wahân i Gronfa'r Cyngor, sy'n cynnwys yr incwm a gwariant sy'n deillio o'r ddarpariaeth llety tai gan y Cyngor.

CYFRIF INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR

Cyfrif referniw'r Cyngor sy'n adrodd am gost net am y flwyddyn o'r swyddogaethau mae'n gyfrifol amdanynt ac yn dangos sut y cyllidwyd y gost honno o braeseptau, grantiau ac incwm arall.

CYLLIDEB

Rhagolygon o wariant referniw a chyfalaf net dros y cyfnod cyfrifo.

CYNLLUN PENSIWN BUDDIANNAU DIFFINIEDIG

Cynlluniau pensiwn ble bo buddiannau a dderbynnir gan y cyfranogwyr yn annibynnol ar y cyfraniadau a dalwyd, ac nad ydynt yn uniongyrchol gysylltiedig â buddsoddiadau'r cynllun.

CYSONDEB

Y cysyniad fod triniaeth gyfrifo o eitemau tebyg o fewn cyfnod cyfrifo ac o un cyfnod i'r nesaf yr un fath.

CYWERTHYDD ARIAN

Buddsoddiadau tymor byr, hylifol iawn sy'n hawdd i'w trosi i symiau hysbys o arian parod ac sy'n destun i risg fechan o newid mewn gwerth.

DARPARIAETH

Swm a osodir o'r neilltu ar gyfer rhwymedigaethau neu golledion i'r dyfodol sy'n sicr neu'n debygol iawn o ddigwydd ond bod y symiau neu'r dyddiadau pryd y byddant yn digwydd yn ansicr.

DERBYNION CYFALAF

Yr elw o waredu tir neu asedau sefydlog eraill. Gellir defnyddio cyfrannau o dderbynion cyfalaf i ariannu gwariant cyfalaf newydd, o fewn y rheolau a osodir i lawr gan y llywodraeth ond ni ellir eu defnyddio i gyllido referniw gwariant.

DIBRISIANT

Mesur o'r gost o dreulio, defnyddio neu fel arall leihau oes economaidd ddefnyddiol asedau sefydlog y Cyngor yn ystod y cyfnod cyfrifo, p'un a yw hynny o ddefnydd, treuliad amser neu anarferiant trwy newidiadau technegol neu rai eraill.

DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD Y FANTOLEN

Digwyddiadau ar ôl dyddiad y Fantolen yw'r digwyddiadau hynny, ffafriol neu anffafriol, sy'n digwydd rhwng dyddiad y Fantolen a'r dyddiad yr awdurdodir cyhoeddi'r Datganiad Cyfrifon.

DULL UNED RHAGAMCANEDIG

Dull prasio buddiannau cronus ble mae'r rhwymedigaethau cynllun pensiwn yn gwneud lwfans am gyflogau rhagamcanedig. Y buddiannau cronus yw'r buddiannau gwasanaeth hyd at bwynt penodol mewn amser, p'un a ydynt yn hawliau a roddwyd ai peidio.

DYCHWELIAD DISGWYLIEDIG AR ASED AU PENSIWN

Ar gyfer cynllun buddiannau diffiniedig a ariennir, a'r raddfa dychweliad ar gyfartaledd, yn cynnwys incwm a newidiadau mewn Gwerth Teg ond yn net o dreuliau cynllun, a ddisgwylir dros weddill oes y rhwymedigaeth gysylltiedig ar yr asedau gwirioneddol a ddelir gan y cynllun.

DYLED NET

Benthyciadau'r Cyngor llai arian parod ac adnoddau hylifol.

DYLEDWR

Swm sy'n ddyledus i'r Cyngor am waith a wnaed, nwyddau a dderbyniwyd, neu wasanaethau a gyflenwyd yn ystod y cyfnod cyfrifo, ond na thalwyd amdanynt cyn diwedd y cyfnod cyfrifo hwnnw.

EITEMAU ANGHYFFREDIN

Eitemau perthnasol, gyda graddfa uchel o annormalrwydd, sy'n deillio o ddigwyddiadau neu drafodion sy'n disgyn tu allan i weithgareddau cyffredin y Cyngor ac na ddisgwylir iddynt ailddigwydd. Nid ydynt yn cynnwys eitemau eithriadol, na chwaith yn cynnwys eitemau cyfnod blaenorol dim ond oherwydd eu bod yn gysylltiedig â chyfnod blaenorol.

EITEMAU EITHRIADOL

Eitemau perthnasol sy'n deillio o ddigwyddiadau neu drafodion sy'n dod oddi mewn i weithgareddau cyffredin y Cyngor ac sydd angen eu datgelu ar wahân oherwydd eu maint neu ddigwyddiad i roi cynrychiolaeth deg o'r cyfrifon.

ENILLION A CHOLLEDION ACTWARAIDD

I gynllun pensiwn buddiannau diffiniedig, y newidiadau mewn swrplws neu ddiffyg actwaraidd sy'n codi oherwydd:

- Nad yw digwyddiadau wedi cyd-fynd â'r tybiaethau actwaraidd a wnaethpwyd i'r prisiant diwethaf (enillion a cholledion profiad); neu
- Fod y tybiaethau actwaraidd wedi newid.

GRADDDFA LLOG EFFEITHIOL

Dyma raddfa llog sydd ei hangen i ddisgowntio y maes amcangyfrifedig o lif arian prifswm a llog drwy oes ddisgwyliedig offerynnau ariannol i gyfateb i'r swm ar yr adnabyddiaeth gychwynnol.

GRANT CEFNOGI REFENIW

Grant a delir gan Lywodraeth Ganolog i awdurdodau, yn cyfrannu tuag at gost gyffredinol eu gwasanaethau.

GRANTIAU LLYWODRAETH

Grantiau a wneir gan y llywodraeth tuag at naill ai wariant refeniw neu gyfalaf gan ddisgwyl cydymffurfriad yn y gorffennol neu i'r dyfodol gyda rhai amodau penodol sy'n ymwneud â gweithgareddau'r Cyngor. Gall y grantiau hyn fod yn benodol i gynllun neilltuol neu gall gefnogi gwariant refeniw'r Cyngor yn gyffredinol.

GWAITH YN MYND YN EI FLAEN (WIP)

Cost gwaith a berfformir ar brosiect heb ei offen ar ddyddiad y Fantolen.

GWARIANT CYFALAF

Gwariant ar gaffael ased sefydlog, a ddefnyddir i ddarparu gwasanaethau tu draw i'r cyfnod cyfrifo cyfredol, neu wariant sy'n ychwanegu at, ac nid cynnal yn unig, werth ased sefydlog presennol.

GWARIANT REFENIW A ARIENNIR O GYFALAF O DAN STATUD (REFCUS)

Gwariant y gellir ei ohirio'n gywir (h.y. ei drin fel cyfalaf o ran natur) ond nad yw'n arwain at, neu'n parhau i gydweddu ag, ased diriaethol. Enghreifftiau o daliadau gohiriedig yw grantiau o natur cyfalaf i sefydliadau gwirfoddol.

GWEITHGAREDDAU GWEITHREDOL

Gweithgareddau'r Cyngor nad ydynt yn weithgareddau buddsoddi neu gyllido.

GWERTH DEFNYDD PRESENNOL (EUV)

Y swm amcangyfrifedig y dylid cyfnewid eiddo amdano ar ddyddiad prisio rhwng prynwr parod a gwerthwr parod mewn trafodyn hyd braich, ar ôl marchnata priodol pryd yr oedd y partion yn gweithredu'n wybodus, darbodus a heb orfodaeth, gan gymryd fod y prynwr yn cael meddiant gwag ar bob rhan o'r eiddo sydd ei angen gan y busnes ac yn anwybyddu defnyddiau amgen posib ac unrhyw nodweddion eraill o'r eiddo a fyddai'n achosi i'w werth marchnad wahaniaethu o'r hyn oedd ei angen i gymryd lle'r potensial gwasanaeth dros ben ar y gost leiaf.

GWERTH GWEDDILLIOL

Gwerth net ased y gellir ei wireddu ar ddiwedd ei oes ddefnyddiol.

GWERTH LLYFR NET

Y swm y mae asedau sefydlog yn cael eu gosod arnynt yn y Fantolen, h.y. eu costau hanesyddol neu werth cyfredol llai'r symiau cronus ar gyfer dibrisiant.

GWERTH TEG

Gwerth teg ased yw'r pris y gellid ei gyfnewid amdano mewn trafodion hyd braich, llai, ble bo'n berthnasol, unrhyw grantiau derbyniadwy tuag at brynu neu ddefnyddio'r ased.

GWERTH TREHADWY

Rhent tybiedig blynyddol hereditament, a ddefnyddir i bwrpasau TAC.

INCWM

Symiau mae'r Cyngor yn eu derbyn neu mae'n disgwyl eu derbyn o unrhyw ffynhonnell, yn cynnwys ffioedd, gwerthiannau a grantiau.

ISAFSWM DARPARIAETH REFENIW (MRP)

Yr isafswm sydd raid ei godi ar y cyfrif refeniw bob blwyddyn er mwyn darparu ar gyfer ad-daliad benthyciadau a symiau eraill a fenthycir gan y Cyngor.

LASAAC

Pwyllgor Ymgynghorol Cyfrifon Awdurdodau Lleol (Yr Alban).

LLIF ARIAN

Llif i mewn ac allan o arian parod a chywerthydd arian.

MATEROLIAETH

Y cysyniad y dylai'r Datganiad Cyfrifon gynnwys yr holl symiau y gellid disgwyl iddynt, pe gadewid hwy allan, neu eu camgynrychioli, arwain at lurguniad o'r datganiadau ariannol ac yn y pen draw gamarwain defnyddiwr y cyfrifon.

MENTER CYLLID PREIFAT (PFI)

Yn nodweddiadol mae trefniadau PFI yn cynnwys endid sector breifat yn adeiladu neu wella eiddo a ddefnyddir i ddarparu gwasanaeth cyhoeddus, ac yn gweithredu a chynnal yr eiddo hwnnw am gyfnod penodol o amser ar ran y corff sector gyhoeddus. yn ei le, mae'r corff sector gyhoeddus yn talu am ddefnydd yr asedau a gwasanaethau cysylltiedig dros gyfnod y trefniant trwy daliad unedol.

MYNEGAI PRISIAU DEFNYDDIWR (CPI)

Mesur o chwyddiant y gellir ei gymharu'n rhyngwladol sy'n defnyddio methodolegau a strwythurau sy'n dilyn Deddfwriaeth a Chanllawiau Rhyngwladol.

MYNEGAI PRISIAU MANWERTHU (RPI)

Datblygwyd yn wreiddiol fel mynegai gwneud iawn i ddiogelu gweithwyr, yn gysylltiedig â'r Rhyfel Byd Cyntaf. Ar ôl niferoedd datblygiadau sylweddol, daeth i gael ei ddefnyddio fel y prif fesur domestig o chwyddiant.

OES ECONOMAIDD DDEFNYDDIOL (UEL)

Y cyfnod dros yr hwn y bydd y Cyngor yn cael buddiannau o ddefnydd ased sefydlog.

OFFERYNNAU ARIANNOL

Unrhyw gontract sy'n arwain at ased ariannol i un endid a rhwymedigaeth ariannol neu offeryn ecwiti un arall. Mae'r term yn cynnwys asedau ariannol a rhwymedigaethau ariannol, o dderbyniadwyon masnach syml (anfonebau sydd angen eu talu) a thaladwyon masnach (anfonebau sy'n ddyledus) i ddeilliadau cymhleth a deilliadau sefydlog.

PARTIÖN CYSYLLTIEDIG

Mae diffiniad manwl o Bartïon Cysylltiedig yn FRS 8. I bwrpasau'r Cyngor, tybir bod Partïon Cysylltiedig yn cynnwys aelodau'r Cyngor, y Prif Weithredwr ac aelodau agos o'u teulu a'u haelwyd.

PARTNERIAETHAU CYHOEDDUS PREIFAT (PPP)

Menter ar y cyd pan fo partner sector breifat yn cytuno i ddarparu gwasanaethau i neu ar ran sefydliad sector gyhoeddus. Mae Menter Gyllid Preifat yn ffurf o PPP.

POLISIAU CYFRIFO

Yr egwyddorion, seiliau, confensiynau, rheolau ac arferion a ddefnyddir gan y Cyngor wrth baratoi a chyflwyno ei ddatganiadau ariannol.

PRAESEPT

Yr ardoll a wneir gan awdurdodau praesept ar awdurdodau bilio, sy'n ei gwneud yn ofynnol ar i'r olaf gasglu incwm y Dreth Gyngor ar eu rhan.

PRYDLES

Cytundeb ble bo'r prydleswr yn rhoi hawl i'r deilydd prydles ddefnyddio ased am gyfnod o amser, ar amod taliad neu gyfres o daliadau.

RHAGLEN GYFALAF

Y cynlluniau cyfalaf mae'r Cyngor yn bwriadu eu cynnal dros gyfnod penodol o amser.

REFENIW GWARIANT

Treuliau dydd i ddydd o ddarparu gwasanaethau.

RHESTRAU STOC

Eitemau o ddeunyddiau crai a deunyddiau mae'r Cyngor wedi eu caffael ac sy'n cael eu dal gan ddisgwyl defnydd i'r dyfodol. Enghreifftiau yw deunyddiau defnyddiadwy, deunyddiau crai a gwaith sy'n mynd yn ei flaen.

RHWYMEDIGAETH

Rhwymedigaeth yw pan fo gan y Cyngor ddyled i'w thalu i unigolyn neu sefydliad arall.

- Mae rhwymedigaeth gyfredol yn swm a fydd yn dod yn daladwy neu y gellid ei galw i mewn yn ystod y cyfnod cyfrifo nesaf, e.e. credydwr neu arian parod wedi'u gordynnu.

- Mae rhwymedigaeth ohiriedig yn swm sydd drwy drefniant yn daladwy tu draw i'r flwyddyn nesaf ar ryw bwynt yn y dyfodol neu i'w dalu i ffwrdd trwy swm blynyddol dros gyfnod o amser.

RHWYMEDIGAETH ADEILADOL

Rhwymedigaeth sy'n deillio o weithredoedd yr Awdurdod pan:

- drwy batrwm sefydlog o arferion yn y gorffennol, polisïau a gyhoeddwyd, neu ddatganiad cyfredol digon penodol, mae'r Awdurdod wedi rhoi arwydd i bartion eraill y bydd yn derbyn cyfrifoldebau penodol; ac
- ganlyniad, mae'r Awdurdod wedi creu disgwyliad dilys ar ran partion eraill y bydd yn cyflawni y cyfrifoldebau hynny.

RHWYMEDIGAETH WRTH GEFN

Mae rhwymedigaeth wrth gefn naill ai'n:

- Rhwymedigaeth bosib sy'n deillio o ddigwyddiadau yn y gorffennol y bydd eu bodolaeth yn cael ei chadarnhau dim ond trwy ddigwyddiad o un neu fwy o ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad ydynt yn llwyr o fewn rheolaeth y Cyngor; neu'n
- Rhwymedigaeth bresennol sy'n deillio o ddigwyddiadau yn y gorffennol ble nad yw'n debygol y bydd angen trosglwyddiad o fuddiannau economaidd, neu na ellir mesur swm y rhwymedigaeth gyda dibynadwyedd digonol.

RHWYMEDIGAETHAU'R CYNLLUN PENSIWN

Rhwymedigaethau cynllun pensiwn buddiannau diffiniedig ar gyfer treuliau sy'n ddyledus ar ôl y dyddiad prisiant. Mae rhwymedigaethau'r cynllun a fesurir yn ystod y dull uned a ragamcanir yn adlewyrchu'r buddiannau mae'r cyflogwr wedi ymrwymo i'w darparu i'r Gwasanaeth hyd at y dyddiad prisiant.

SAFONAU ADRODD ARIANNOL RHYNGWLADOL (IFRS)

Mae'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol yn swit o safonau cyfrifo a ddefnyddir ar draws y byd. Yng Nghyllideb 2007, cyhoeddodd y canghellor-ar-y-pryd y byddai Sector Gyhoeddus y DU yn mabwysiadu'r IFRS, gan fod hwn yn cael ei ystyried fer arfer gorau ac y byddai'n caniatáu gwneud cymariaethau rhyngwladol. O ganlyniad mae CIPFA/LASAC yn cynhyrchu Cod Ymarfer ar Gadw Cyfrifon Llywodraeth Leol ym Mhrydain wedi ei seilio ar IFRS, a oruchwylir gan y Bwrdd Ymgynghori Adrodd Ariannol (FRAB).

SAFONAU CYFRIFO RHYNGWLADOL Y SECTOR GYHOEDDUS (IPSAS)

Y safonau cyfrifo sydd wedi'u datblygu'n arbennig ar gyfer y sector gyhoeddus gan Fwrdd Safonau Cyfrifo Rhyngwladol y Sector Gyhoeddus (IPSASB).

SOLACE

Cymdeithas Prif Weithredwyr Awdurdodau Lleol

TREFNIADAU ASIANTAETHAU

Trefniant rhwng dau sefydliad ble y bydd un yn gweithredu fel asiant, yn casglu arian ar ran y parti arall, y telir yr arian iddo wedi hynny. Enghraifft yw casgliadau NNDR, ble mae'r Cyngor yn gweithredu fel asiant bilio i lywodraeth ganol, gan gasglu arian gan drethdalwyr ar ran y llywodraeth ganolog ac yna ei dalu iddynt.

TREFNIANT CONSESIWN GWASANAETH

Mae trefniant consesiwn gwasanaeth yn gyffredinol yn cynnwys y grantwr (fel rheol corff sector gyhoeddus) yn rhoi i'r gweithredydd (fel rheol corff sector breifat), am gyfnod y consesiwn, yr hawl i ddarparu gwasanaethau sy'n rhoi mynediad cyhoeddus at gyfleusterau economaidd a chymdeithasol.

TRETHI ANNOMESTIG CENEDLAETHOL (TAC)

Mae graddfeydd trethi annomestig cenedlaethol yn ardoll ar fusnesau, wedi'i seilio ar raddfa genedlaethol yn y bunt a osodir gan y llywodraeth a'i luosi gan werth trethadwy asesedig yr eiddo dan sylw. Caiff ei gasglu gan y Cyngor ar ran llywodraeth ganolog ac yna ei ailddosbarthu'n ôl i gefnogi cost gwasanaethau.

TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Mae'r Datganiad o Ymarfer a Argymhellir yn gwneud datgeliad o unrhyw drafodion perthnasol rhwng y Cyngor a Phartion Cysylltiedig yn ofynnol er mwyn sicrhau fod rhanddeiliaid yn ymwybodol pryd mae'r trafodion hyn yn digwydd a goblygiadau hynny.

Y FANTOLEN

Datganiad o'r asedau, rhwymedigaethau a balansau eraill cofnodedig ar ddiwedd y cyfnod cyfrifo.